

REVISTA BIBLIOTECILOR

Publicație a Consiliului Culturii și Educației Socialiste.

ANUL XXV

Nr. 9

SEPTEMBRIE 1972

SUMAR

În spiritul Conferinței Naționale a partidului Comunist Român	Ex libris	
Angajamentele colectivului Bibliotecii municipale „N. Iorga” din Ploiești	Nicolae VĂTAMANU : Doi savanți bibliofili și ex libris-urile lor	549
Adeziune unanimă	Biblioteci de peste hotare	
Anul internațional al cărții. „Cărți pentru toți”	Seminarul internațional al bibliotecarilor din țările în curs de dezvoltare din Africa și Asia. Moscova-Taşkent-Samarkand, 18—28 aprilie 1972	550
Mărturisiri despre carte ale lui Franz Storch	Cind pagina poartă ochelari	550
Anul internațional al cărții în județul Suceava	George SEBASTIAN : Cronică Anului internațional al cărții — 1972	552
★	De peste hotare	553
Constantin ENESCU : Informarea și documentarea tehnico-științifică a cadrelor tehnice în corelație cu bugetul de timp. (Platforma Centralei siderurgice Galați)	Aniversări	
Livia BĂCĂRU : Biblioteca municipală din Suceava în anii socialismului	Maria VULCU : Vasile Pârvan-organizator de bibliotecă	554
Ion STOICA : Colecțiile bibliotecilor universitare — realități și perspective	Ioan COMȘA : Faulkner, un inovator al artei narative	556
Săluț HORVATH : Împrumutul interbibliotecar pentru studenții cursurilor fără frecvență	★	
G. Iгоре FILIP : Pentru formarea și dezvoltarea concepției ateist-științifice. Din experiența bibliotecii comunale din Tigveni, județul Argeș	Al. IONAȘCU : La moartea lui George Baiculescu	558
Alex. C. ANDRIAN : Indici auxiliari nou introduși în clasificarea zecimală universală (II)	Neonila ONOFREI : George Baiculescu. Date biobibliografice	558
Cronică	Lucrări de specialitate	561
	Fișier	563
	Calendar (octombrie, noiembrie, decembrie 1972)	567
	Consultații	
	Antoaneta CORVĂTESCU-TOFAN : Serviciile de bibliotecă adresate citătorilor-copii (XIV). Relații cu publicul	571
	Jocuri distractive	576

ÎN SPIRITUL CONFERINȚEI NAȚIONALE A PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Angajamentele colectivului Bibliotecii municipale „N. Iorga” din Ploiești

Documentele de însemnătate istorică adoptate de Conferința Națională a P.C.R. constituie pentru noi ca și pentru toți oamenii muncii din țara noastră un program de perfecționare a întregii activități, o sursă permanentă de inspirație pentru îmbunătățirea activității bibliotecilor, pentru creșterea eficienței muncii fiecărui lucrător din instituția noastră.

În acest climat de adevărată, de responsabilitate unanimă, stimulator de energii și inițiative, noi, comuniștii, întregul colectiv al Bibliotecii municipale „N. Iorga” din Ploiești ne propunem să realizăm, în condiții optime, următoarele obiective înmănunchate sub deviza *Aportul bibliotecii la amplificarea muncii politico-educative, la realizarea cîincinalului înaintea termenului*.

1. Vom spori continuu pregătirea și perfecționarea noastră politico-ideologică și profesională prin participarea activă la toate ciclurile de cursuri inițiate în acest scop, prin aplicarea în practică a noilor cunoștințe dobîndite, prin studierea, însușirea temeinică a documentelor Conferinței Naționale, a spiritului lor.

2. Pentru creșterea randamentului muncii noastre, pentru asigurarea unor servicii de bibliotecă cit mai competente, corespunzătoare preocupărilor cititorilor și obiectivelor politico-educative ale instituției noastre, vom întreprinde o anchetă sociologică în rîndul cititorilor privind interesele lor de lectură și informare și modul cum biblioteca poate să le satisfacă în mod optim. Vom publica materiale în *Revista bibliotecilor* despre concluziile anchetei și măsurile luate pentru perfecționarea activității noastre.

3. În procesul de completare vom urmări ca profilul colecțiilor bibliotecii să corespundă cit mai deplin obiectivelor educației socialiste, formării multilaterale a cititorilor. Vom urmări să asigurăm documentația cit mai exhaustivă legată de dezvoltarea diferitelor ramuri în industrie și agricultură din municipiul

Ploiești și județul Prahova. Vom acorda o pondere însemnată procurării lucrărilor de referință, manualelor, cursurilor necesare diferitelor forme de pregătire și perfecționare ideologică, culturală, profesională.

4. Vom consolida și extinde rețeaua de biblioteci filiale, mai ales din cartierele noi ale municipiului și vom asigura o dotare diversificată a colecțiilor care să corespundă solicitărilor populației din raza de activitate a acestor filiale.

5. Pentru a contribui la îmbunătățirea activității educative, la propagarea cunoștințelor tehnice în rîndul tinerilor muncitori, cu sprijinul comitetelor de partid și al sindicatelor vom purta discuții cu membrii brigăzilor de muncă și vom încheia o înțelegere socialistă de colaborare cu brigăzile de muncă de la șantierul de construcții, Grupul petrochimic Brazi, „Rafinăria Teleajen”, „Uzina de utilaj chimic”. Pe baza acestei înțelegeri vom asigura membrilor brigăzii bibliografii corespunzătoare intereselor de studiu, de pregătire ideologică, culturală, profesională, de lectură recreativă de calitate. Vom asigura prompt, prin împrumut interbibliotecar, cărțile solicitate ce lipsesc din fondurile bibliotecilor tehnice sau ale sindicatelor din întreprinderile respective.

6. Vom intensifica cooperarea cu lucrătorii din cabinetele tehnice și din bibliotecile tehnice ale „Uzinelor 1 Mai”, „Cabul românesc”, „Feroemail”, I.T.A.U., „24 Ianuarie”, pe linia coordonării achiziției literaturii de specialitate, elaborării unui catalog colectiv al publicațiilor periodice și al cărților tehnico-științifice, vom coordona eforturile pentru asigurarea informării și documentării tehnice competente și operative în sprijinul realizării și depășirii planului de producție.

7. Sub conducerea comisiei economice a Comitetului municipal P.C.R. Ploiești vom efectua un studiu asupra organizării și activității unor biblioteci tehnice de pe raza municipiului cu pro-

puneri pentru perfecționarea activității și încheierea unui sistem de cooperare pe linia informării tehnico-științifice.

La cerere, vom acorda asistență de specialitate pentru modernizarea activității bibliotecilor respective.

8. Pe baza unui plan și cu avizul Consiliului local al sindicatelor vom organiza expoziții de carte tehnico-științifică în unele întreprinderi (materialele expuse vor fi împrumutate pe loc sau se vor face forme pentru rezervarea lor.)

9. Pentru a sprijini informarea colectivelor de conducere din unitățile economico-sociale ale județului Prahova, asupra lucrărilor noi în domeniul științei conducerii, vom alcătui pentru uzul lor, în urma unui sondaj de interese de documentare, o bibliografie analitică cu apariție periodică.

10. Printr-o strînsă cooperare cu activul organizațiilor sindicale, U.T.C., din întreprinderile „Dorobanțul”, „Intex-Păulești”, „Rafinăria Ploiești”, „Ceramica”, „Dacia” vom participa efectiv la îmbogățirea programului diferitelor acțiuni cultural-educative inițiate de aceste organizații cu expoziții de cărți și vom asigura materiale audio-vizuale adecvate temelor prezentate.

De asemenea, vom elabora bibliografiile de recomandare.

11. Se va redacta și multiplica lunar pentru uzul bibliotecilor comunale din județul Prahova o bibliografie selectivă inserînd lucrări noi, referitoare la dezvoltarea economico-socială și a vieții spirituale a satelor, perfecționarea conducerii agriculturii, sistematizarea teritoriului și alte probleme legate de îndeplinirea hotărîrilor Conferinței Naționale, utile informării comitetelor comunale de partid și consiliilor populare comunale. Pe această linie vom intensifica și împrumutul interbibliotecar adresîndu-ne cadrelor de conducere din comune în urma cunoașterii intereselor lor de documentare.

12. Vom sprijini organizarea unor expoziții de cărți într-un număr de biblioteci comunale, pe teme politico-educative actuale și ale dezvoltării agriculturii și zootehniei pe zona localităților respective.

13. În ajutorul propagandiștilor, cursanților la diferite forme de învățămînt ideologic ca și pentru cadre didactice, vom redacta cu avizul și sprijinul cabinetului municipal de partid bibliografiile pe teme majore cuprinse în documentele Conferinței Naționale.

14. În cinstea aniversării Republicii și sub semnul Anului internațional al cărții, expoziția „Cele mai frumoase cărți” cuprinzînd valori ale literaturii române și universale va fi îmbogățită și reînnoită săptămînal.

În rîndurile cititorilor secției pentru copii vom organiza sub semnul acelorași evenimente un concurs literar pe tema „Cum va fi orașul nostru în anul 1990 în perspectiva strălucită deschisă de Conferința Națională a P.C.R. — și cum aș dori să fie biblioteca în această perspectivă”. Vom organiza totodată un concurs de desene pe teme inspirate de lectură. Cele mai bune lucrări vor fi publicate și respectiv expuse.

Am format în cadrul bibliotecii „N. Iorga” o brigadă de muncă și educație comunistă, care, printr-un înalt simț de răspundere politică și profesională, constituie un nucleu mobilizator pentru întregul colectiv a cărei omogenitate în acțiune și atașament față de înalta misiune ce o are biblioteca, de modelare a conștiinței cititorilor, să reprezinte o garanție a îndeplinirii cu succes, în termenele fixate, a angajamentelor luate.

M. VAIDA

secretar al organizației
de bază P.C.R.

M. CHIRULESCU

președintele grupului
sindical

GH. MAXIM

director

ADEZIUNE UNANIMĂ

EXPOZIȚII DE CARTE SOCIAL-POLITICĂ

Cu prilejul Conferinței Naționale a P.C.R., editorii, bibliotecarii, librarii au organizat numeroase manifestări ce s-au adresat tuturor oamenilor muncii din țara noastră care au întîmpinat acest eveniment cu realizări remarcabile.

Expozițiile de carte social-politică, organizate de comitetele de cultură și educație socialistă și de organele de difuzare a cărții la Arad, Iași, Petroșani, București, Ploiești, Timișoara, Turda, Dej, Bistrița, Cluj au oferit o interesantă retrospectivă a succesorilor obținute în editarea cărții social-politice în perioada 1968—1972.

Expoziția deschisă în zilele Conferinței la Sala Palatului Republicii Socialiste România, de către Academia de științe sociale și politice și Consiliul Culturii și Educației Socialiste, a prezentat peste 1 000 de volume, care au ilustrat numeroase aspecte din viața social-politică și economică a României (Partidul Comunist Român — forța conducătoare a societății noastre socialiste; statul socialist și națiunea socialistă; dinamismul economiei românești; știința — forța de producție; știința conducerii societății; perfecționa-

rea continuă a vieții sociale; științele sociale în slujba făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate; politica externă a partidului și a statului nostru). Panouri speciale au prezentat lucrările tovarășului Nicolae Ceaușescu apărute în țara noastră și în diverse țări ale lumii (Franța, Finlanda, R.S.F. Iugoslavia, Japonia, R.F. a Germaniei etc.), ca și recente volume care, sub titlul **Sub steagul internaționalismului socialist și Prietenie, colaborare, solidaritate**, înfățișează în texte și imagini interesante, vizita conducătorului statului nostru în unele țări ale lumii, precum și vizitele în România ale unor conducători de partid și de stat ai altor țări.

Expoziția a constituit totodată un prilej de analiză pentru cercetători și editori cu privire la acele probleme care se impun atenției în viitorul apropiat, pentru ca cercetările în științele sociale să corespundă cerințelor făuririi noii societăți, activității ideologice și educative.

E. P.

LA BUZĂU

Pentru a veni în sprijinul celor direct antrenați în procesul de activitate productivă în efortul de îndeplinire a planului cincinal în patru ani și jumătate, biblioteca municipală a inaugurat un ciclu de **bibliografii de semnalare** de mare operativitate. Noile achiziții ale bibliotecii vor fi făcute de îndată cunoscute celor interesați, pe baza acestor bibliografii expediate direct beneficiarilor — cadre de conducere, specialiști din diverse domenii, ale căror interese de informare sînt în curs de sondare. **Buletinul lunar de informare bibliografică**, editat de biblioteca municipală, urmează să apară, începînd din acest an, cu o periodicitate semestrială, într-o formă și cu o structură îmbunătățită.

Pe linia aceluiași preocupări se înscrie și recent apăruta bibliografie **Conducerea vieții sociale și economice**. Tipărită într-un tiraj de 500 de exemplare, aceasta a fost difuzată tuturor cadrelor de conducere din întreprinderile județului Buzău, cabinetelor de științe sociale etc. În sala de expoziții a municipiului a fost organizată în luna septembrie, în colaborare cu librăria și sub directa îndrumare a Comitetului județean de cultură și educație socialistă, o mare expoziție de carte social-politică care ulterior în formă condensată, să fie detașată în diferite întreprinderi și instituții buzoiene.

În cursul trimestrului IV, va avea loc o decadă a cărții tehnice, pentru a cărei bună organizare s-a făcut apel la Insti-

tutul de documentare tehnică. În cadrul decadei se va amenaja o expoziție de carte tehnică și cu publicațiile I.D.T., iar teme de stringentă actualitate privind **informarea tehnică** vor face obiectul unor consfățuiri cu cititorii.

Îmbinînd virtuți informative și stimulative, concursurile „Cine știe, câștigă”, cu o temă bine aleasă și pregătite în mod temeinic, pot avea o mare valoare educativ-mobilizatoare. La acest nivel s-a situat și concursul **Județul Buzău și cincinalul înainte de termen**, a cărui tematică și bibliografie au fost alcătuite de către biblioteca municipală. Concursul s-a desfășurat într-o serie de întreprinderi buzoiene cum ar fi Întreprinderea de prelucrare a laptelui, Uzina mecanică ș.a.

LA DROBETA TURNU-SEVERIN

În cadrul bibliotecii municipale a fost inaugurată o expoziție permanentă intitulată **Cadran cultural-politic**. Zilnic, cititorii sînt informați pe această cale cu privire la principalele aniversări, comemorări, evenimente din istoria patriei, consemnate în calendar. Sînt expuse cărți, articole din periodice, fotografii, citate exemplificative, liste de recomandare.

Pentru informarea curentă a cititorilor cu privire la noile achiziții ale bibliotecii au fost întinse liste de recomandare cu adnotări și recenzii, iar, pentru informarea specialiștilor se alcătuiesc liste selective pe probleme. De curînd a fost predata Comitetului județean de cultură și educație socialistă, în vederea multiplicării, o colecție de bibliografii de recomandare pe diferite teme, urmînd a fi difuzate în întreg județul.

LA TIRGOVIȘTE

În cadrul manifestărilor prilejuite de Conferința Națională a partidului, biblioteca municipală a organizat o amplă expoziție sub genericul **Partidul — inima vie a țării**. Cărțile expuse au reflectat prin conținutul lor lupta întregii noastre națiuni sub conducerea partidului, pentru triumful ideilor înălțătoare ale socialismului și comunismului. Ele au adus în fața vizitatorilor pagini inspirate din marile evenimente ale istoriei noastre contemporane. Expoziția s-a bucurat de un viu interes din partea publicului tirgoviștean.

LA SUCEAVA

Biblioteca municipală a organizat în cursul lunii iulie în întreprinderile și

cooperativele agricole de producție din județ un ciclu de dezbateri pe tema **Cartea — mijloc important de ridicare a competenței profesionale.**

Tot pe plan județean au mai fost organizate și călătoria pe hartă **Județul Suceava în anii cincinalului** și concursul „Cine știe, răspunde” cu tema **Chipul eroului comunist din ilegalitate în literatură**, acesta din urmă desfășurându-se în paralel în școli, comune și întreprinderi.

La sediul bibliotecii au fost organizate două expoziții, una cu cartea social-politică (un panou conținând lucrările congreselor, plenarelor, consfătuirilor de partid ș.a., iar altul conținând lucrările tovarășului Nicolae Ceaușescu), cealaltă cu cărți, fotografii referitoare la **Cincinalul 1971—1975** (3 panouri consacrate industriei, agriculturii și ridicării nivelului de trai al populației).

LA BUCUREȘTI

Construirea societății socialiste multilateral dezvoltate este titlul unei ample expoziții organizate de Biblioteca Academiei Republicii Socialiste România, în cinstea Conferinței Naționale a partidului, în perioada iulie—august a.c.

Tematica expoziției a fost urmărită în paralel, pe două planuri — printr-o diversitate de publicații și printr-un bogat material iconografic — într-o inspirație alternanță. Fotografiile au fost grupate pe trei subteme principale, un prim panou reflectând prin imagini și citate ilustrative preocupările partidului și statului nostru pentru continua îmbunătățire a formelor organizatorice și a metodelor de conducere, un al doilea, cel central și cel mai cuprinzător, oferind un panoramic al realizărilor obținute de poporul nostru în domeniul industriei și agriculturii, în anii construcției socialismului și, în fine, ultimul panou oglindind aspecte ale dezvoltării învățământului, științei și culturii — verigi de bază în edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate.

Cele șase vitrine de cărți ilustrează aceleași aspecte ca și materialul iconografic. Un loc important îl dețin între exponate documentele de partid și de stat, operele secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, diferite lucrări reflectând realizările poporului nostru pe tărîmul construcției socialiste, lucrări referitoare la știința conducerii, informatică ș.a.

Prin interesul suscitât de tema abordată, prin varietatea și bogăția exponatelor, expoziția și-a atras un număr mare

de vizitatori, cartea de aur a acestora consemnând printre ei personalități de prestigiu ale științei și culturii românești.

A.G.

LA PITEȘTI

Biblioteca municipală din Pitești împreună cu librăria „M. Eminescu” din localitate a organizat o expoziție de carte social-politică, la a cărei deschidere (10 iulie a.c.) au vorbit C. Dinischiotu, președintele Comitetului județean de cultură și educație socialistă și Georgeta Oancea, redactor șef la Editura politică. În aceeași zi, la bibliotecă, a avut loc o masă rotundă la care au fost prezenți redactorii ai editurii amintite, activiști de partid și de stat din Pitești, lucrători ai bibliotecii, activiști culturali, cititori.

Tot în cinstea Conferinței Naționale a partidului, Biblioteca municipală a mai organizat încă o expoziție de carte social-politică cu tema **România pe coordonatele socialismului.**

LA CIMPIA TURZII

Biblioteca Clubului muncitoresc Industria șirmei din Cimpia Turzii, bucurându-se de concursul unui grup de studenți din anul III de la Facultatea de filologie a universității clujene, alătași în practică la acest Club și la Casa pionierilor din Cimpia Turzii, a adăugat cititorilor ei o suită de acțiuni cu cartea, închinată Conferinței Naționale a partidului. Amintim dintre acestea: expoziția **Te slăvim Partid iubit** (cu secțiunile: Momente din istoria mișcării muncitorești din România; România pe drumul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate; Documente ale Partidului Comunist Român: Versuri revoluționare și patriotice); emisiunea la stația de radioamplificare a uzinei, de prezentare a unor lucrări social-politice din colecțiile bibliotecii (Ilie Ceaușescu, P.C.R.R. **Stegarul luptelor revoluționare din anii 1928—1933**; Vlad Constantin. **Eseuri despre națiune**; **Dezvoltarea democrației și a personalității în România socialistă ș.a.**); la două secții ale uzinei au fost organizate momentul poetic **Cintăm Patria și Partidul** și prezentarea cărții **Aveam 18 ani** de E. Lazăr, în ambele secții fiind organizate cu aceste prilejuri și standuri de cărți cu împrumut pe loc; listele de recomandare, afișate la sala de lectură, una cu tema **Un glorios trecut de luptă**, alta cu tema **Pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate.**

F.B.

ANUL INTERNAȚIONAL AL CĂRȚII

„Cărți pentru toți“

RED.: Considerați că în epoca noastră de suprasaturare cu informații pe calea mijloacelor de comunicare în masă cartea își va menține rolul pe care l-a avut de-a lungul veacurilor ?

F. S.: Întrucât fiecare epocă trebuie să-și descopere ea însăși propria ei realitate, cartea poate juca întotdeauna rolul de acum 200—300 de ani. Pe de altă parte însă, cartea se adaptează contemporaneității, deci nu trebuie să ne facem griji pentru viitorul ei.

Radioul și televiziunea nu înlătură lectura. La carte te poți întoarce încă și încă o dată; situația se complică cu imprimările pe banda de magnetofon; casetele audio-vizuale sînt o descoperire genială, dar numai atunci cînd se folosesc paralel cu cartea și împreună cu ea, căci lămurirea unor idei fundamentale presupune — în primul rînd — un cadru adecvat, liniște și răgaz. Cartea de beletristică poate declanșa — pe căi proprii literaturii — forțe și influențe, greu de obținut cu alte mijloace. Pentru mine televizorul, de exemplu, este mai mult un „aperitiv“, un „excitant al apetitului“, pentru ca apoi să mă întorc la sursă: cartea, teatrul, concertele și să aprofundez „cele văzute“ și „cele auzite“; pentru că, încă din vremea neanderthalului locuința reprezintă un lăcaș de destindere și odihnă, iar nu un loc de concentrare intelectuală pentru o receptare estetică completă. Aș dori, de exemplu, să vizitez, chiar după transmisia televiziunii în culori, o expoziție de artă plastică. Acolo îmi aleg eu acele tablouri, cu care vreau să realizez un dialog mut,

MĂRTURISIRI DESPRE CARTE

ale lui
FRANZ STORCH

pe baza ariei mele de cunoaștere și experiență. Televiziunea poate întregi orice domeniu artistic sau cultural, dar nu-l poate înlocui. Din fericire nici nu-și propune așa ceva.

RED.: Ce soartă îi prevedei cărții în viitor?

F. S.: Mă gândesc mai ales la beletristică, pentru că în acest domeniu mă simt mai acasă. Deseori s-a prezis moartea cărții, îndeosebi atunci, când știința a mai făcut câte un salt uriaș. Este un fel de superstiție, — de înțeles, și de iertat, — dar cu nimic mai reală decât celelalte superstiții. În anul 1952, când s-a inventat „Șoricelul cibernetic“ care a dovedit pentru prima oară că mașina poate să „învețe“, au apărut pe glob circa două miliarde de cărți. Zece ani mai târziu, când cartea ar fi trebuit, să sucombe, apăreau în lume patru miliarde de cărți, deci un tiraj total dublat. E drept, există un simbre de adevăr în afirmația, că în literatură nu mai poate fi vorba de o *terra incognita*; dar și societatea noastră — ceva cu totul nou din punct de vedere calitativ —, reprezenta la început o singură imensă *terra incognita* literară, din care numai o părțică fusese talmăcită. Socialismul aduce de fapt o reapropiere de eterna problemă a literaturii, oferind probleme complet noi, numai că trebuie să le descoperim în realitatea noastră și să le revalorificăm literar.

Dar, ca să revenim la întrebarea dv.: aș vrea să trăiesc atîta timp cît va trăi cartea!

Aș dori de asemenea să privesc din mileniul al treilea înapoi, spre dialogul nostru de azi — pentru a zîmbi la fel cum zîmbim noi acum, citind o scriere din secolul al 19-lea, în care se prezice distrugerea omului prin mașină. UNESCO știe de ce a declarat anul 1972 An internațional al cărții. Dacă într-adevăr cartea s-ar fi găsit în pragul morții, un an de acest gen n-ar fi avut nici un rost.

Cartea este memoria omenirii, mijlocul de circulație a culturii, este instruirea și formarea spiritului, este solul din trecut și solul nostru înspre viitor, este literatură și artă — cartea este și rămîne un lucru minunat și fără asemănare. Prin ea se acumulează gânduri și sentimente, prin ea se continuă firul istoriei, prin ea tineretul ajunge la știință, iar celelalte vîrste găsesc în ea un necesar izvor al perfecționării.

Omul învață de la 6 pînă la 60 de ani și practic el nu termină niciodată cu studiul. Chiar cei mai mari savanți trebuie să continue să se informeze cu asiduitate pentru a nu aluneca în mediocritate. Și aceasta nu numai pentru că științele progresaază și se transformă continuu, dar pentru că însăși optica și concepția despre știință sînt în perma-

nență transformare. Iar primul și cel mai bun aliat rămîne, și în acest domeniu, tot cartea.

RED.: Care a fost cartea sau cărțile cu cea mai mare influență în formația Dv.?

F. S.: Primele mele cărți — cărțile de școală — nu mi-au plăcut. Cînd le-am primit, ele aparțineau deja celei de-a treia generații: cumpărate, folosite, vîndute, refolosite, și — în fine — vîndute mie; deci rupte și murdare. În schimb, am obținut de la un vecin un volum dintr-un Lexicon: era litera T — singurul volum salvat dintr-un incendiu. Din acest volum — de circa un kilogram — am aflat că tutunul a fost descoperit de Columb, în gura unui indian din Guanahani în anul 1492; că papa Urban al VIII-lea a proclamat anatema împotriva fumatului; că țarul Rusiei tăia nasurile fumătorilor, iar sultanul turcesc le tăia capetele. Am cunoscut minunile aparatului de telegraf și am încercat chiar să mămeșesc unul; am cunoscut Turcia și operația de tatuare, templele Egiptului antic, temperamentele și temperaturile, sfînta Tereza și Tibetul, Togo, Tisa și pădurile tropicale...

Cred că și în cadrul general al cunoștințelor mele de azi litera „T“ trage mai greu la cîntar — atît de tare m-a fascinat această primă carte din viața mea. Poate că tot de la ea se trage și accentuata mea înclinație pentru problemele tehnice și, un „nerv“ anumit pentru cunoștințele enciclopedice. Pentru mine, această carte, a fost lumea toată!

RED.: Lectura căror cărți a produs o eventuală cotitură în viața Dv. spirituală?

F. S.: N-aș vrea ca cele spuse de mine să sune lipsite de modestie, dar cea mai mare impresie asupra mea o fac totuși propriile mele cărți. Cînd, astăzi, reiau cele opt cărți, pot urmări, practic, propria mea cale de dezvoltare. Dacă e adevărat că ceea ce se scrie transformă pe cititor, atunci cărțile își transformă, cel puțin în egală măsură, proprii lor autori. Nu sînt însă cu totul de acord cu cei care cred că o carte ar putea transforma un om în mod nemijlocit — ar fi mai corect să spunem: o carte poate întări sau slăbi tendințele existente. Să transforme un om, cartea nu poate s-o facă decît în legătură strînsă cu ceilalți factori ai dezvoltării conștiinței umane: familie, școală, instituții culturale, cinematograful, presa, televiziunea. Viața spirituală, emotivă, experiența și cultura generală pot — împreună — deschide drumul spre un text.

La o „colitură“ în viața mea n-a contribuit — după cite-mi aduc aminte — nici o carte, în schimb a contribuit un poet cu toate operele sale: Goethe! Pe scurt: de la el am învățat să mă uit și să văd. Nu-l număr printre zei, pentru că acest lucru nu l-ar onora. Îl număr însă printre oamenii care în ciuda scăderilor lor, rămân titani. Din literatura română îmi plac creatorii atât de complecși cum sînt Z. Stancu, E. Barbu, M. Preda, pentru că ei se trag din pămîntul plin de sevă al țării și din miezul epocii lor.

RED.: Ce cărți considerați că n-ar trebui să lipsească din lectura tinerei generații?

F. S.: Tineretul nu trebuie să se ia neapărat după propunerile mele; de aceea nici nu doresc să fac propuneri. Pentru asta există profesorul de literatură, care se află într-un permanent contact cu „omul în devenire“ și care ar trebui să simtă pulsul acestuia om și să-i recomande — conform bătailor acestui puls — lectura corespunzătoare. Pe clasici să nu-i mistifice, ci să le analizeze opera în mod lucid, atunci tineretul îi va savura și îi va prețui. Așa cum un profesor de matematică slab pregătit poate să-ți facă matematicile odioase, tot așa un bun profesor de literatură sau un bun bibliotecar reprezintă o garanție sigură pentru o lectură activă și constructivă.

Cînd vrei să transformi ceva, trebuie mai întîi, să cunoști bine acel ceva. Afirmatia este valabilă chiar pentru propria-ți persoană. De aceea, cele mai bune, mai reușite cărți sînt acelea care ajută pe cititor să se cunoască pe sine însuși. Asemenea cărți le recomand tinerei generații. Și încă ceva: așa cum generația mai vîrstnică trebuie să-și păstreze mentalitatea mereu tînără și receptivă față de ceea ce este nou, tot așa generația tînără trebuie să poarte grija continuității — care se înscrie și ea în cadrul necesar oricărei dezvoltări. Din nimic nu rezultă decît nimic. Dar: o mare de cărți străbate lumea. Un om cu un ritm obișnuit de lectură poate citi în timpul vieții sale cam două mii de cărți. De aici se naște întrebarea: Ce anume trebuie să se aleagă pentru citit? Singura soluție: o informare care să dea un tablou cît mai exact al valorilor perene și al noilor apariții și o muncă de cea mai bună calitate din partea bibliotecarului.

Anul internațional al cărții în județul Suceava

Comitetul de cultură și educație socialistă al județului Suceava, în colaborare cu Biblioteca municipală din Suceava și cu bibliotecile orășenești și comunale din județ, a inițiat un ciclu de manifestări culturale închinat Anului internațional al cărții, din care spicim:

Între 25 mai și 5 iunie s-a organizat în întreprinderi și instituții „Decada cărții social-politice“ în cursul căreia lucrările au fost prezentate în standuri și expoziții cu vinzare, iar la Rădăuți și Gura Humorului a avut loc între 3 și 9 iulie „Săptămîna cărții social-politice“, care a cuprins, pe lângă consfătuiri între cititori și reprezentanți ai Editurii politice, și expoziții, vitrine cu cărți și standuri.

Împ de douăzeci de zile (1—20 iunie) în toate bibliotecile și librăriile din județ s-au desfășurat „Zile ale cărții pentru copii“. În această perioadă, pionierii și școlarii au lucrat în orele libere ca bibliotecari. La Biblioteca municipală din Suceava a avut loc și o expoziție — concurs — cu desene ale copiilor inspirate din cărțile citite. În cursul decadelor, reprezentanți ai Editurii „Ion Creangă“ s-au întîlnit cu cititorii-copii.

Luna iulie a fost consacrată dezbaterilor pe tema „Cartea, mijloc important de ridicare a competenței profesionale“ organizate în întreprinderile și C.A.P.-urile din cuprinsul județului.

Reprezentanți ai Uniunii scriitorilor s-au întîlnit, în luna august, cu cititorii din Suceava, Rădăuți, Putna și Dolhasca pentru a discuta asupra temei „Literatura noastră actuală, oglindă a realității societății socialiste“.

Biblioteca municipală din Suceava și bibliotecile orășenești din județ a organizat între 2 și 9 septembrie „Săptămîna cărții tehnice“.

În sfîrșit, între 1 și 10 decembrie, închinată aniversării a 25 de ani de la proclamarea Republicii, se va desfășura „Decada cărții românești“ în cadrul căreia se vor organiza în bibliotecile municipale și orășenești expoziții din producția editorială a țării, sub deviza „Cărți pentru toți“.

I. B.

Informarea și documentarea tehnic- științifică a cadrelor tehnice în corelație cu bugetul de timp

Platforma Centralei
siderurgice Galați

Constantin ENESCU
șeful Catedrei de economie
politică Școala Interjude-
țeană de partid — Galați

Revoluția tehnico-științifică din zilele noastre influențează în mod direct activitatea economică și în primul rând dezvoltarea industriei. Astfel, datorită progreselor realizate în ultimele decenii, se poate constata că, într-un interval de timp din ce în ce mai scurt, tehnologiile, utilajele, aparatura de laborator și, în consecință, produsele industriale suferă o pronunțată uzură morală, cu mult înaintea uzurii fizice, o depreciere în raport cu tipurile similare de concepție nouă, cu performanțe superioare tipurilor existente. Ca urmare, pentru a supraviețui, întreprinderile industriale sînt obligate să asimileze fabricații de produse, mașini și utilaje noi, din ce în ce mai perfecționate și astfel să manifeste interes, din ce în ce mai susținut, pentru dezvoltarea cercetării aplicative, care în ultimă instanță asigură saltul calitativ.

În Directivele Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român cu privire la planul de dezvoltare economico-socială a României pe anii 1971—1975 și liniile directoriale ale acestei dezvoltări pe perioada 1976—1980 se arată: „În condițiile revoluției tehnico-științifice contemporane, dezvoltarea economiei depinde într-o măsură tot mai mare de ridicarea potențialului științific și tehnologic, de capacitatea de a introduce în practica economică și socială cerceririle științei și tehnicii (...). Dezvoltarea susținută a economiei și creșterea eficienței activității în toate domeniile vieții sociale implică sporirea rolului științei în cadrul forțelor de producție, participarea ei activă la progresul general al societății”⁽¹⁾.

Cu prilejul diferitelor analize asupra dezvoltării economice a țării, conducerea partidului nostru a subliniat importanța și a indicat căile pentru promovarea progresului tehnic. Astfel, la Conferința pe tară a inginerilor și tehnicienilor, din 19 mai 1972, tovarășul Nicolae Ceaușescu spunea: „Inginerii, tehnicienii, toți specialiștii trebuie să fie înflăcărați promotori ai tehnicii noi, să se situeze în primele rînduri ale luptei pentru modernizarea producției și a procesului de fabricație, pentru dezvoltarea mișcării de inovații și raționalizări, pentru afirmarea noului în producție, în tehnică, împotriva rutinii și conservatorismului, a practicilor și metodelor de muncă perimate care se mai întîlnesc în unele din întreprinderile noastre”⁽²⁾. De asemenea, în Raportul prezentat la Conferința Națională a P.C.R. din 19—21 iulie a.c., tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta: „În condițiile progresului tehnic de astăzi, cînd modernizarea produselor și a tehnologiilor are loc într-un ritm extrem de rapid, menținerea în fabricație a unor produse cu caracteristici învechite, dotarea economiei

cu utilaje și instalații cu randament scăzut au efecte negative asupra dezvoltării economice a țării. De aceea se impune să acționăm energic și permanent pentru înnoirea produselor, re proiectarea mașinilor și utilajelor, perfecționarea tehnologiilor de fabricație, îmbunătățirea substanțială a calității tuturor produselor^{*)}.

Supunind analizei corelația dintre activitatea de informare și documentare științifică-tehnică, factor de importanță majoră în modernizarea producției, și bugetul de timp al cadrelor tehnice de pe platforma Centralei siderurgice Galați, este necesar să stabilim de la început parametrii în cadrul cărora ne vom situa: asimilarea realizărilor științei moderne, elaborarea foarte rapidă a produselor, deci ciclul scurt de viață al produselor industriale, și uzura morală.

Astăzi, cel mai mare dușman al tehnicii este pericolul îmbătrânirii cunoștințelor de specialitate, a tehnologiilor, a cercetărilor, a produselor. După datele științei, uzura morală este de 10 la sută pe an, ceea ce înseamnă că după 10 ani de la absolvirea institutului cu profil tehnic cunoștințele dobândite în timpul studiilor sint total depășite. De aici derivă necesitatea continuei perfecționări a cunoștințelor. În țara noastră, a fost sesizată la timp această necesitate stringentă, luându-se măsuri pentru perfecționare, pentru reciclarea cadrelor.

Atunci cind analizăm importanța informației științifice, a asimilării ei în producție, se ridică și o altă problemă demnă de luat în considerație. De pildă, unele cercetări au stabilit că în anumite instituții-întreprinderi un inginer aduce un venit de 6 milioane lei, un specialist în construcții civile — 2 milioane lei. Cît aduce un inginer în documentare? Aici se ridică o problemă fundamentală, aceea de a învăța să calculăm eficiența oame-nilor, să învățăm să evaluăm munca făcută. Ce înseamnă lipsa de informare? Aceasta înseamnă în primul rînd mari întirzieri ale asimilării noului în producție și, în consecință, imense pierderi materiale. Deseori, exemple concrete au întărit această afirmație.

Dezbaterile cu specialiștii din diferite domenii scot în evidență necesitatea sporirii fondului de informare, în strînsă legătură cu impulsionearea ritmului de circulație a informației. Mai exact, este vorba de scurtarea drumului difuzor-beneficiar de informații. Informarea înseamnă ca fiecare inginer, tehnician, maistru să dispună de documentația de care are nevoie, să cunoască noutățile tehnice ce apar pe plan mondial, pentru a putea fabrica produse cu competitivitate mondială.

Prevenirea fenomenului de îmbătrînire a cunoștințelor se poate asigura numai prin recepționarea și aplicarea continuă a cunoștințelor noi, iar mecanismul care trebuie să asigure acest proces este activitatea de informare și documentare științifică-tehnică. Accelerarea ritmului în care devin disponibile informațiile noi, viteza tendinței de învechire a informațiilor și creșterea nevoii societății pentru noi cunoștințe cer ca prezentarea datelor acumulate, adică difuzarea lor către beneficiari, să se facă în mod selectiv de către un „difuzor selectiv de informații” (institute, centre, servicii de informare-documentare etc.), astfel încît să se realizeze o comunicare optimă.

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII DE INFORMARE ȘI DOCUMENTARE TEHNICO-ȘTIINȚIFICĂ ÎN CADRUL UNITĂȚILOR DE PE PLATFORMA C.S.G.

Studiul de față își propune ca, pe baza prelucrării materialului statistic oferit de lucrările, pe temă, ale unităților de pe platforma Centralei siderurgice Galați^{*)}, să pună în evidență stadiul actual al relației cursă de informare și documentare — beneficiari de informații sub aspectul cantitativ și calitativ al ei.

Colectivul de documentare sînt constituite din: ingineri, tehnicieni, funcționari, documentariști, traducători și bibliotecari, cu repartiția pe unități indicată în tabelul nr. 1 B.

Beneficiari de informații *individuali*, repartizați pe unități ca în tabelul 1 A, totalizează pe platformă 2 815 (958 cu studii superioare și 1 857 cu studii medii). Din aceștia, numai C.S.G. pune în evidență beneficiarii-cadre de conducere: 24 (directori și ingineri șefi de resort).

Beneficiarii de informații *colectivi* sînt puși în evidență numai de C.S.G.: 72 (servicii, secții), înscrși în *planul tematic de documentare* și în cel de *necesar de informații*.

Totalul numărului cadrelor tehnice înscrise ca cititori la bibliotecile tehnice de pe platformă în 1970 a fost de 1 182 (558 cu studii superioare și 624 cu studii medii), cu repartiția pe unități ca în tabelul nr. 1 D.

Totalul pe platformă al frecvenței cititorilor la consultarea materialelor de bibliotecă în 1970 a fost de 9 049 (5 457 cu

*) Platforma Centralei siderurgice Galați este alcătuită din următoarele unități (în paranteză, prescurtările denumirilor așa cum vor fi folosite în studiul de față): (C.P.C.M.) Centrul pentru proiectări și cercetări metalurgice, (C.C.G.) Combinatul siderurgic Galați, (I.C.M.S.G.) Întreprinderea de construcții și montaje siderurgice Galați, (I.E.C.) Întreprinderea electrocentrale, (Gr. șc.) Grupul școlar al C.S.G.

A. Beneficiari de informații				B. Colective de documentare					C.
Unitatea	Total	Studii superioare	Studii medii	Ingineri	Tra-ducători	Bibliotecari	Funcționari documentariști	Tehnicieni	Cărți
C.P.C.M.	500	160	340	1	2	1	3 arh.	1	460
C.S.G.	1 100	400	700	2	2	2	—	1 foto	538
I.C.M.S.G.	971	292	679	—	—	1	—	1	315
I.E.C.	135	42	93	—	—	1/2	—	—	—
Gr. șc.	109	64	45	—	—	2	—	—	63
TOTAL :	2 815	968	1 857	3	4	6 1/2	3	3	1 376

studii superioare și 3 592 cu studii medii), cu repartiția pe unități ca în tabelul nr. 1 E.

Din tabelul nr. 3 reiese că dacă toți beneficiarii potențiali individuali ar fi cititori ai bibliotecilor tehnice de pe plat-

Tabel nr. 3

Situația în cadrul beneficiarilor de informații

Raportul număr de cititori / număr de beneficiari individuali în 1970 (raportul D/A din tabelul nr. 1), în procente, se prezintă astfel :

Unitatea	Studii superioare	Studii medii	Total (in %)
C.P.C.M.	14	11	12,8
C.S.G.	24,3	7,6	14
I.C.M.S.G.	2	3,1	2,6
I.E.C.	3	2,7	2,9
Gr. șc.	5,4	5	5,6
Total pe platformă	9,8	5,8	7,7

Eficiența frecvenței, considerând raportul dintre numărul cititorilor care au frecventat biblioteca și numărul cititorilor, persoane fizice, înscrșiși la bibliotecă (raportul E/D din tabelul nr. 1), în număr de treceri și în procente, se prezintă ca în tabelul nr. 3.

Comentînd datele din tabelul nr. 2, reiese că dintre salariații cu studii superioare numai 58 la sută frecventează biblioteca tehnică pentru a se documenta, iar dintre cei de nivel mediu, numai 33,6 au fișă de cititor. Trebuie remarcat că foarte mulți dintre cei din a doua categorie sînt încadrați în forme de învățămînt (mediu, superior), încît documentarea o fac atît în folosul ridicării propriului nivel profesional, cit și ca o obligație legată de calificare.

formă, atunci cei de nivel superior ar trebui să frecventeze biblioteca de cîte 5,7 ori (5457 : 958), iar cei de nivel mediu, de cîte 1,9 ori (3592 : 1857). Procentele scăzute din tabelul nr. 2 și numărul mic de treceri pe la bibliotecă, din tabelul nr. 3, caracterizează situația din punct de vedere al consultării materialelor documentare de către cele două grupe de beneficiari de pe platformă : de nivel superior și de nivel mediu.

Situația dotării cu personal și baza materială a colectivelor de documentare

În mari întreprinderi industriale reprezentative din străinătate, numărul inginerilor cu documentare a atins raportul de : 1 inginer documentarist la 30 de ingineri din producție ; 1 inginer documentarist la 20 de ingineri din proiectare ; 1 inginer documentarist la 10 ingineri din cercetare⁴⁾.

date statistice

Fondul documentar în 1970					D. Cititori în 1970			E. Frecvența în 1970		
Reviste românești	Reviste străine	Stas-uri	Prospecte cataloage	Descrieri invenții	Total	Studii superioare	Studii medii	Total	Studii superioare	Studii medii
133	34	730	110	450	196	112	84	2 500	1 570	930
1 788	1 224	4 022	302	543	342	132	210	4 800	3 200	1 600
111	12	—	11	—	601	289	312	—	568	970
90	—	—	—	—	8	5	3	23	15	8
4	—	—	9	—	35	20	15	188	104	84
2 126	1 270	4 752	462	993	1 182	558	624	9 049	5 457	3 592

Luând în considerare această normă, încadrarea cu personal a colectivelor de documentare din unitățile de pe platforma Centralei siderurgice Galați, ținând seama de inginerii beneficiari ai unităților, cu specificul lor (vezi tabelul I A), ar arăta astfel: (vezi tabelul nr. 4).

Raportul: existent-necesar — $\frac{3}{35}$ sau 8,6 la sută — arată indicele de eficacitate a aparatului de informare-documentare științifică-tehnică, la nivelul plat-

formeii Centralei siderurgice Galați, în privința încadrării actuale a unităților cu inginerii documentariști; cu alte cuvinte, măsura capacității organelor de documentare de a executa sarcinile specifice de documentare este în prezent de numai 8,6 la sută.

Baza materială a colectivelor de documentare este insuficientă. Cu excepția C.S.G., lipsesc laboratoare foto, de reprografiere-multiplicare etc.

Tabel nr. 4

Unitatea	Ingineri documentariști			Nr. de beneficiari cu studii superioare	Norma de calcul
	Existent	Necesar	Creștere		
C.P.C.M.	1	9	9 ori	160 (30 în cercetare)	1:10 pentru cercetare 1:20 pentru proiectare
C.S.G.	2	13	6,5 ori	400	1:30
I.C.M.S.G.	—	10	—	292	1:30
I.E.C.	—	1	—	42	1:30
Gr. șc.	—	2	—	54	1:30
Total pe platformă	3	35	11,7 ori	958	—

Activități specifice informării și documentării tehnico-științifice

Se efectuează următoarele activități: identificarea și achiziționarea literaturii tehnico-științifice; organizarea fondului de materiale documentare (operațiunea de bibliotecă); difuzarea materialelor documentare la beneficiari (operațiunea de bibliotecă); editarea de buletine de informare tehnico-economică și de consumuri specifice (la C.S.G.); executarea de traduceri de documentații tehnice (acolo unde există o grupă de traducători).

Activitatea de selectare a informațiilor, de rezumare și referare și cea de difu-

zare a acestora la beneficiari s-a făcut sporadic; cu alte cuvinte informarea-documentarea curentă, operativă s-a făcut la întâmplare și mai totdeauna la cererea beneficiarilor și nu în baza unui plan de „necesar de informații”.

Investigarea pentru elaborarea unui „plan tematic de documentare retrospectivă”, în scopul de a determina, inițial, categoria instrumentelor de lucru ce trebuiau elaborate, nu s-a făcut de către toate unitățile. Nu s-au executat, decât sporadic, instrumentele de lucru specifice informării-documentării tematice, ca: studii de sinteză, culegeri de material documentar pe temă, studii și tabele

comparative, referate de stadiul actual și de perspectivă pentru cercetări, produse etc.

Există, în schimb, o activitate editorială dezvoltată la C.S.G. pentru asigurarea de tipărituri (instrucțiuni tehnologice pe secții, instrucțiuni tehnice pentru exploatarea, întreținerea și repararea utilajelor, cataloage de produse, publicații de prezentare a uzinelor — albume, pliante). Întregul nucleu de documentare al C.S.G. a acordat prioritate, prin forța lucrurilor, acestei activități, abandonând, aproape în întregime, din cauza insuficienței numerice a personalului, activitatea propriuzisă de informare-documentare.

Propaganda tehnică, în ciuda faptului că toate unitățile au un plan anual, nu a avut o eficiență prea mare (în anul 1970, coeficientul de realizare a planului de propagandă tehnică a oscilat între 70 și 80 la sută). A crescut, în schimb, interesul specialiștilor și al conducerilor unităților pentru participarea la acțiuni exterioare (sesiuni științifice, simpozioane, conferințe, expoziții).

Operațiuni propriu-zise de informare-documentare în 1970

La C.S.G. :

Documentare tehnică — s-au rezolvat 67 de teme prevăzute în plan, prin cercetări bibliografice și consultații documentare pe teme; — s-au efectuat 4 cercetări documentare (nominalizate) pentru utilizarea oxigenului, utilizarea păcurii la furnal, fluajul și relaxarea și laminarea oțelurilor inoxidabile și refractare, prin cercetări bibliografice; studii — 1) Procese avansate de elaborarea fontelor în țară și străinătate — realizări și tendințe; 2) Organizarea sistemului de informare-documentare al Centralei siderurgice Galați; *documentarea operativă*, prin achiziționare și difuzare de documentații; *instrumente de lucru elaborate* — plan tematic de documentare retrospectivă, plan de necesar de informații, plan de propagandă, buletin de informare tehnică-economică (trimestrial), buletin de consumuri specifice, traduceri; *urmărire* — raport de cercetări, raport de stadiul planurilor de măsuri ale specialiștilor care au fost în străinătate, planul de propagandă tehnică; *studiul laboratorului psihologic* — „Unele aspecte ale utilizării bugetului de timp de către cadrele de conducere din C.S.G., în vederea ridicării nivelului de pregătire profesională”.

Studiul laboratorului psihologic asupra utilizării bugetului de timp

Lucrarea laboratorului psihologic și-a propus să dea un răspuns asupra modului în care este alcătuit bugetul de timp

în C.S.G., spre a servi cauzei informării. Cercetarea a durat o lună și a cuprins întregul personal tehnic-administrativ cu funcții de conducere din C.S.G.

Studiul-anchetă este o cercetare reprezentativă asupra a 101 subiecți (de la director la șefi de secții și servicii și la adjuncți), fiind abordat de pe pozițiile axiomei, în virtutea căreia cele 24 de ore ale unei zile de muncă se distribuie în cei „trei de opt”, în condițiile zilei de muncă de 8 ore, adică opt ore de muncă, opt ore de odihnă, opt ore de somn și mese.

Centralizarea datelor obținute a oferit următoarea repartitie a timpului unei zile, considerând șapte zile ale săptămânii cercetate sau șase zile, duminica fiind și legală de repaus (datele în paranteză):

Tabel nr. 5

Timpul de „opt”	Timp medii în ore	Abateri de la „opt”
Timp de lucru și deplasări afectate lucrului	9 h 15' (10 h 30')	+1 h 15' (+2 h 30')
Timp liber	7 h (5 h 45')	-1 h (-2 h 15')
Timp pentru somn și mese	7 h 45' (7 h 45')	-15' (-15')

Pentru rezolvarea sarcinilor de serviciu, se utilizează, zilnic, următorii timpi medii: 14 subiecți utilizează 8 ore, 23 de subiecți — 9 ore, 30 de subiecți — 10 ore, 14 subiecți — 11 ore, 20 de subiecți — peste 11 ore, adică 87 la sută din cadre lucrează mai mult de 8 ore pe zi.

Analiza categoriilor de activități, corelată cu timpii medii pe om, conduce la următoarele rezultate: (vezi tabelul nr. 6).

Evaluând timpii cheltuiți pentru fiecare activitate, pe baza rezultatelor din ancheta efectuată, constatăm că la C.S.G. se cheltuiește pentru activități tehnice (de concepție în primul rînd) aceeași sumă de timp ca și pentru deplasările la și de la locul de muncă. De asemenea, este evidentă ponderea masivă a cheltuielilor pentru activitățile administrativ-funcționărești (vezi tabelul nr. 7). Sînt incompetente cadrele medii și, pentru corectitudinea lucrărilor, trebuie să fie efectiv înlocuite de conducători? Sau există alte motive care îi atrag pe unii conducători mai mult spre astfel de activități decît spre cele pentru care au studiat?

Categoria de activitate	% din 24 de ore	Timp mediu	% din „opt”
Activități tehnice	5,2	1 h 15'	15,6
Activități administrativ-gospodărești	10,4	2 h 30'	31,1
Activități de control și îndrumare	11,4	2 h 45'	34,2
Deplasări în teren în timpul programului	2,0	30'	6,2
Ședințe în timpul de lucru	4,2	1 h	12,5
Deplasări la și de la locul de muncă	5,2	1 h 15'	15,6
Total timp de lucru și deplasări la și de la locul de muncă	38,4	9 h 15'	115,2
Activități gospodărești	8,3	2 h	25
Activități pentru ridicarea pregătirii profesionale	2,1	30'	6,2
Activități familiale	3,1	45'	9,3
Loisir	12,5	3 h	37,5
Activități obștești	3,1	45'	9,3
Total timp liber	29,2	7 h	87,9
Somn și odihnă	27,9	6 h 45'	83,9
Mese	4,2	1 h	12,5
Total somn și mese	32,4	7 h 45'	96,4

Tabel nr. 7

Ponderea activităților administrativ-funcționărești

Funcția	Număr de răspunsuri asupra ponderii activităților administrativ-funcționărești în activitate					
	Total răspunsuri	Prea mare	Medie	Mică	Sint parte din activitate	Alte situații
Directori	6	2	1	2	1	—
Ingineri șefi și asimilați	12	4	1	2	4	1
Șefi de secții	16	8	5	—	3	—
Șefi de secții adjuncți	21	14	2	—	5	—
Șefi de servicii	36	9	10	3	14	—
Șefi de servicii adjuncți	10	5	3	2	2	—
Total:	101	40	22	9	29	1

Desigur, și astfel de activități sînt necesare, dar nu sîntem de acord cu ponderea mare pe care o au în totalul activităților. Concluzia care se desprinde este limpede: realitățile din combinat trebuie să determine o reevaluare a ponderilor activităților, o mai pronunțată orientare spre o activitate tehnico-ingenerească, economică, de concepție, strîns legată de producție (vezi tabelul nr. 8).

Aceste concluzii sînt demonstrate de tabelul nr. 9, care se referă la toți subiecții anchețați.

În ceea ce privește ședințele, s-a constatat că în medie, pe zi, fiecare din cei anchețați cheltuiește o oră cu ședințele la care participă, fie în calitate de convocat, fie de convocator. Referindu-ne la numărul celor anchețați în C.S.G., pe funcții, aceasta înseamnă: directori — 18,7 la sută din 8 ore; ingineri șefi și asimilați — 12,5 la sută; șefi de secție — 21,9 la sută; șefi de secție adjuncți — 15,6 la sută; șefi de servicii — 9,4 la sută; șefi de servicii adjuncți — 15,6 la sută.

Tabel nr. 8

Ponderea activității tehnice specifice
ingineresti

Funcția	% din 24 de ore	Timpi medii	% din 8 ore
Directori	7,3	1 h 45'	21,9
Ingineri șefi și asimilați	6,2	1 h 30'	18,7
Șefi de secții	5,2	1 h 15'	15,6
Șefi de secții adjuncți	6,2	1 h 15'	18,7
Șefi de servicii	5,2	1 h 15'	15,6
Șefi de servicii adjuncți	8,3	2 h	25,0

Tabel nr. 9

Categoria de activitate	Timp anual pe om (ore)	Timp anual pe C.S.G. (ore)
Activități tehnice	390	60 060
Activități administra- tiv-funcționarești	780	120 120
Activități de îndrumare și control	858	132 132
Deplasări în timpul programului	156	24 924
Ședințe	312	48 048
Deplasări la și de la C.S.G.	390	60 060
Total:	2 886	444 444

Ședințele (cu diversele lor tematici și cu caracter diferit) sînt activități utile în activitatea de conducere. Dăunător însă este numărul prea mare și ineficiența multora dintre ședințe.

Nemulțumirile anchetaților noștri asupra numărului mare de ore cheltuite anual pentru ședințe (312 ore de fiecare conducător) pornesc de la neînțelegerea sau incompatibilitatea profesională a unora cu profilul muncii de conducător. Trebuie recunoscut însă că nici nu sînt cu totul neîntemeiate aceste nemulțumiri. Ar trebui astfel să se gîndească mai bine și să se acționeze (la nivelele convenite) în consecință în ceea ce privește conținutul acestor ședințe și oportunitatea lor. Cercetarea atentă a studiilor de specialitate din literatura mondială, conduce la concluzia că, și în alte țări, directorii consumă cea mai mare parte din timpul lor de muncă pentru conferințe, discuții și vizitarea locurilor de muncă (60 la sută). Dacă adăugăm convorbirile telefonice și deplasările în interes de serviciu, consta-

tăm că relațiile cu persoanele interne și externe ocupă la cadrele de conducere 2/3 din timpul de muncă (în unele țări depășește 70 la sută), menținerea contactului prin scris, corespondența și rezolvarea scrisorilor, a adreselor primite ocupă, în medie, la nivel internațional, aproximativ 8 la sută din același timp.

Din ancheta noastră se desprind și preferințele asupra soluționării problemelor profesionale: 8 anchetați preferă părerea colegilor, 22 preferă studiul literaturii de specialitate, 17 preferă studiul realității, iar 54 preferă studiul literaturii de specialitate coroborat cu studiul realității.

Analizînd al doilea tip de opt, este de remarcat că timpul mediu afectat activității pentru ridicarea pregătirii profesionale este de 6,2 la sută (vezi tabelul nr. 10). Lectura literaturii beletristice ocupă un loc prea mic față de cel pe care-l merită. Este lăudabilă dorința de a citi la mulți subiecți, dar din corelarea tuturor datelor reiese că anchetații nu au posibilitatea reală de a face lectură (relatările, de genul „adorm cu cartea sau cu ziarul în mînă”, ale unor anchetați par edificatoare în acest sens). Pe funcții, șefii de secție și adjuncții lor fiind puși în situația de a rezolva probleme concrete noi trebuie să se informeze, în vreme ce directorii și șefii de servicii, din cauza timpului extrem de combinat (dar și acesta nu întotdeauna utilizat echilibrat), nu pot să acorde documentării prea mult timp. Or, este de dorit ca asemenea preocupări, în funcție de specificul fiecărui compartiment, să se realizeze, diferențiat, chiar în timpul programului de lucru (al primului opt), legate fiind organic de preocupările de serviciu.

În privința celui de-al treilea tip de opt (somm și mese), abaterile, pe funcții, sînt următoarele: directori — 6,2 la sută din 8 ore; ingineri șefi și asimilați — 0; șefi de secție — 0; șefi de secție adjuncți — 6,2 la sută din 8 ore; șefi de servicii — 3,2 la sută; șefi de servicii adjuncți — 3,2 la sută.

Tot mai mulți autori evidențiază că factorul timp are în conducere un rol fundamental, întrucît rezolvarea pripită sau nerezolvarea în timp optim a unor probleme pot genera pagube însemnate întreprinderii, în speță — economiei naționale.

Faptul că unele cadre de conducere pot rezolva mai multe probleme decît altele, în decursul aceluiași interval de timp, nu se explică numai prin aptitudinile și capacitățile lor profesionale diferite, ci, în special, prin raționalizarea timpului lor de muncă.

Din analiza tipurilor de opt se desprinde concluzia că la uzura morală (deficiențele în ridicarea pregătirii profesionale)

se adaugă și cea fizică (abaterile negative față de „opt-ul” timpului liber și cel al timpului pentru somn și mese).

Studiul evidențiază, așa cum reiese din tabelele nr. 11 și 12, repartiția anormală a celor trei tipuri de „opt”, precum și cauzele care conduc la această repartiție anormală:

— lipsa unui model funcțional optim, care să permită o astfel de organizare a muncii încât fiecare să știe precis ce are de făcut, care îi sînt posibilitățile și mijloacele de realizare, cu cine, în ce moment și în ce măsură trebuie să concluzeze pentru îndeplinirea sarcinii trasate, cînd și în ce condiții trebuie să îndeplinească misiunea încredințată, pentru a

Tabel nr. 10

Timpi acordați pentru ridicarea pregătirii profesionale

Funcția	% din 24 de ore	Timpi medii	% din 8 ore
Directori	1,0	15'	3,2
Ingineri șefi și asimilați	2,1	30'	6,3
Șefi de secție	3,1	45'	9,3
Șefi de secții adjuncți	3,1	45'	9,3
Șefi de servicii	1,0	15'	3,2
Șefi de servicii adjuncți	3,1	30'	6,3

Repartiția timpului unor zile (șapte zile ale săptămîinii)

Tabel nr. 11

Tipul de „opt”	Timpi medii în ore	Abateri de la „opt”
Timp de lucru și deplasări	9 h 15'	+1 h 15'
Timp liber	7 h	-1 h
Timp pentru somn și mese	7 h 45'	-15'

Tabel nr. 12

Repartiția timpului unor zile (șase zile lucrătoare ale săptămîinii)

Tipul de „opt”	Timpi medii în ore	Abateri de la „opt”
Timp de lucru și deplasări afectate lucrului	10 h 30'	+2 h 30'
Timp liber	5 h 45'	-2 h 15'
Timp pentru somn și mese	7 h 45'	15'

nu îngreua îndeplinirea sarcinilor altor sectoare, secții sau servicii (ne referim, evident, la sectoare, secții și servicii legate între ele funcțional);

— lipsa unui personal subordonat, competent din punct de vedere al pregătirii, și disciplinat, nu atît în sensul prezenței fizice la locul de muncă, cît mai cu seamă la îndeplinirea cantitativă și calitativă (în special) a normelor riguros științifice stabilite;

— sistemul informațional cu deficiențe, care face ca în loc de informare rapidă la fața locului, suficientă și de calitate, să se recurgă la ședințe și discuții între servicii (care răpesc, prin formalismul lor, o bună parte din timpul de lucru sau din timpul liber).

Analizînd apoi activitățile și, în cadrul lor, lucrările care le caracterizează, pentru fiecare dintre cele 3 „opt”-uri de timp desprindem abaterea bugetului real de timp, față de ipoteza „celor trei de opt”, cu plus 31,2 la sută pentru timpul afectat producției, în dauna a 25 la sută din timpul liber și 6,2 la sută din timpul afectat refacerii forței de muncă.

Pierderile cele mai mari le suferă timpul liber (12 ore în 6 zile), adică tocmai fragmentul de timp în care au loc activitățile pentru ridicarea pregătirii profesionale; acest timp, cu cele 30 de minute ale lui, din cadrul unei zile medii, reprezintă abia 7,4 la sută.

Ca urmare a concluziilor reieșite, s-a propus reducerea timpului, actualmente realizat pentru lucru și deplasări legate de acesta prin: elaborarea și punerea în aplicare a unui model funcțional al structurilor ierarhice studiate și al celor direct subordonate lor; elaborarea unor caiete de sarcini, pe funcții, care să evite tutela măruntă și ineficace; înfăptuirea unui sistem informațional complet, reieșit din modelul funcțional propus mai sus. Punerea în aplicare a acestor propuneri ar permite: reducerea timpului de îndrumare, control și ședințe, în favoarea celui destinat activității tehnice, cît și reducerea generală a timpului de lucru.

Paralel cu aceasta, ridicarea nivelului pregătirii profesionale ar putea fi impulsionată prin: creșterea ponderii activităților tehnice; criteriul de promovare pe baza nivelului profesional; crearea unei stări de emulație tehnico-științifică în cadrul unor colective de specialiști și publicarea rezultatelor activității acestora; activizarea serviciului de documentare tehnică al C.S.G.; întocmirea unei fișe de profil a fiecărui inginer pe baza căreia documentaristul să furnizeze inginerilor informația de care aceștia au nevoie, potrivit profilului specialității lor, preocupărilor și intereselor acestora; găsirea formelor optime pentru asigurarea reciclării personalului de specialitate.

Forma de ridicare a pregătirii profesionale și timpul medii acordată

Activități pentru ridicarea pregătirii profesionale	Timpul medii (T.M.) și în % acordată pe diferite funcții																
	Directori		Ingineri șefi		Șefi secție		Șefi secție adjunți		Șefi servicii		Șefi servicii adjuncți						
	%24	T.M.	%8	T.M.	%24	T.M.	%8	T.M.	%24	T.M.	%8	T.M.	%8				
Lecturi de specialitate	1,0	15'	3,1	15'	1,0	15'	3,1	30'	2,1	30'	6,3	1,0	15'	3,1	1,0	15'	3,1
Cursuri școli serale	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cursuri facultăți serale	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Studii pentru facultăți fără frecvență	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Învățământ profesional uzual	-	-	-	-	-	-	-	15'	-	-	3,1	-	-	-	1,0	15'	3,1
Alte (CEPECA, studii pentru inovații)	-	-	-	15'	1,0	15'	3,1	15'	1,0	15'	3,1	1,0	15'	3,1	1,0	15'	3,1
Total în medie	1,0	15'	3,1	30'	2,1	30'	6,3	45'	3,1	15'	9,3	1,0	15'	3,1	2,1	30'	6,2

La C.P.C.M. :

Nu se execută lucrări specifice informării documentării tehnico-științifice, adică o documentare analitică. Se efectuează doar unele cercetări bibliografice care sînt, de fapt, lucrări de bibliotecă tehnică.

Propunerile rezultate din studiu au fost: înregistrarea cu utilaje pentru multiplicare, microfotografiere și arhivare; editarea, în cadrul platformei C.S.G., a unui buletin lunar de semnalare a publicațiilor nou intrate în bibliotecă; crearea, în timpul programului, a unui fond de timp de circa 10-15 la sută destinat documentării cadrelor, ținînd seama că acestea, practic, nu au timp pentru autoinstruire și documentare științifică-tehnică după timpul de muncă; limitarea timpului total care se afectează ședințelor și convocărilor la 5-10 la sută din timpul de lucru lunar total; acordarea de fonduri valutare mai mari pentru achiziționare de publicații și materiale documentare tehnice din străinătate.

La Grupul școlar C.S.G. și Centrul de calificare a cadrelor centralei :

Există bibliotecă tehnică, iar documentarea și-o fac singuri beneficiarii, prin consultarea materialelor, în vederea elaborării unor lucrări de specialitate. Nu există deci o informare-documentare organizată.

La I.C.M.S.G. :

Activitatea se limitează la sarcini de bibliotecă; nu se elaborează instrumente de lucru specifice, în cadrul unui nucleu de documentare, destinat beneficiarilor.

Există însă grupe organizate pentru studierea materialelor documentare, pe specialități, care fac investigațiile în vederea selectării de informații.

La I.E.C. Galați

Nu este organizat un compartiment specializat pentru documentare, deci nu se poate vorbi de o activitate specifică.

Asupra activității de informare-documentare în unitățile de pe platforma Centralei siderurgice Galați, se pot trage următoarele concluzii :

a) Colectivele de documentare nu desfășoară o activitate de informare și documentare științifică-tehnică propriu-zisă în cadrul principiilor și metodologiei oferite de știința informaticii documentare ;

b) Acestea fac numai oficiul de primire a diferitelor categorii de materiale documentare (cărți, reviste, standarde, publicații de uzină etc.) de la unitățile centrale de editare și prelucrare și de difuzare a lor la beneficiari, fără o prelucrare a materialelor în vederea extragerii informațiilor utile beneficiarului și includerea lor în instrumentele de lucru indicate de metodologia specifică. Cu alte cuvinte, transformându-se în oficii poștale, colectivele de documentare răpesc timpul consacrat de beneficiar soluționării problemei pentru care a cerut INFORMAȚII PERTINENTE și nu DOCUMENTE, timp în care documentaristul ar fi trebuit să investigheze și să selecteze informațiile necesare.

Astăzi, principiul de bază al serviciului de informare este munca de inginerie cu instrumentul de documentare. Inginerul documentarist trebuie să aleagă literatura, și nu orice literatură ! Documentarea este informare de specialitate care intră în produs, și nu bibliografie. Bibliografia este purtătoare de informații, iar inginerul documentarist efectuează selectarea informațiilor relevante ;

c) În lumina acestei realități, valorile eficacităților calculate în paragrafele anterioare apare ca explicabilă : pe de o parte, insuficiența numerică a personalului de documentare face ca organul de documentare să trimită *documente*, și nu *informații*, beneficiarului ; pe de altă parte, beneficiarul, în căutarea de informații, merge la bibliotecă, cerind sau cercetând documente, în vederea găsirii informațiilor, în loc să le găsească gata pregătite.

Utilizarea inginerilor de documentare la C.S.G.

Din analiza sarcinilor executate efectiv în anul 1970 de cei 2 ingineri documentariști ai C.S.G., rezultă că fondul de timp pe care-l au la dispoziție este utilizat astfel : sarcini administrative — 24 la sută ; sarcini specifice de documentarist-analist — 46 la sută ; sarcini nespe-

cifice serviciului — 21 la sută ; sarcini de nivel mediu — 9 la sută.

La consfățuirea de lucru care a avut loc la Comitetul județean de partid Galați, în octombrie 1970, pe tema *Utilizarea inginerilor în economia județului*, a reieșit că un inginer care face munca unui tehnician o scumpește cu 25 la sută, iar pe aceea a unui funcționar, cu 40%.

Aplicind aceste procente la sarcinile neingineresti pe care le execută cei 2 ingineri documentariști ai C.S.G., se vede că : 21 la sută din lucrările ce le execută se scumesc cu 40 la sută, la 9 la sută se scumesc cu 25 la sută, iar ca eficacitate, fondul de timp alocat sarcinilor ingineresti rămâne numai de 70 la sută (100—[21+9] la sută).

La aceeași consfățuire au fost prezentate unele date reieșite din o anchetă la 27 de întreprinderi din județ (194 de ingineri anchețați). Din acestea, merită să fie amintite cele legate de problema informării și documentării științifice-tehnice asupra căreia ancheta a stabilit că : 5 ingineri (2,6 la sută) studiază continuu probleme curente ale producției și de specialitate ; 83 de ingineri (42,8 la sută) studiază sporadic probleme curente și de specialitate ; 69 de ingineri (35,6 la sută) nu au timp pentru documentare ; 37 de ingineri (19 la sută) nu au răspuns.

Dacă îi adăugăm pe cei 37 de ingineri fără răspuns la cei 69 care au răspuns că nu se documentează, înseamnă că 106 (54,6 la sută) dintre inginerii anchețați erau departe de ceea ce se petrecea în lume în cadrul profesiei lor.

Îmbunătățirea continuă a activității de informare și documentare reclamă reorganizarea activității colectivelor specializate în acest domeniu, urmărindu-se asigurarea capacității necesare satisfacerii nevoilor de informare și documentare actuale. Sigur că o asemenea activitate presupune în primul rând elaborarea unor organigrame bazate pe studii analitice al situației.

De asemenea, ar fi important să se stabilească un program de dotare, echilibrat cu utilajele necesare creării de laboratoare foto, de microfotografiere etc.

Analizarea valorii informațiilor în colectivele de specialitate la nivelul marilor întreprinderi, al centralelor industriale și utilizarea aplicării lor în producție au un rol deosebit. De aceea, s-a făcut propunerea de a se constitui grupe de analiști, care, potrivit unei planificării, să se ocupe de analizarea valorii informațiilor și a posibilității de aplicare a acestora. De asemenea, sistemul informațional trebuie să aibă verigi de documentare în fabricație.

Situația existentă pe platforma Centralei siderurgice Galați cere proiectarea

Biblioteca municipală din Suceava în anii socialismului

Livia BACARU

unui subsistem informațional al documentării științifice-tehnice, care să lege unitățile cu serviciul tehnic al centralei privind înmagazinarea pe memorii și regăsirea rapidă și pertinentă a informațiilor și datelor pentru categoria: prospecte, brevete de invenții, titluri de articole de revistă. În același context, se impune cu acuitate editarea lunară a unui buletin de informare asupra titlurilor de cărți, prospecte, standarde și norme intrate în unitățile centralei.

Ar fi de dorit să se încetățenească practica organizării lunare a unor „ore de recenzii” pentru materialele documentare difuzabile, de nivel mediu și elementar, pe locuri de muncă și pe specialități.

De asemenea, ar fi necesară o mai activă participare a inginerilor, economiștilor, matematicienilor, fizicienilor și chimiștilor la elaborarea, pe bază de grafic, a cîte unui studiu anual cu caracter tehnic operativ, specific locului lor de muncă, valorificarea acestor studii intrînd în atenția compartimentelor de specialitate.

Scopul analizei pe care am prezentat-o a fost perfecționarea activității de informare-documentare în vederea modernizării producției, a creșterii eficienței economice pe platforma Centralei siderurgice Galați, astfel încît siderurgia gălățeană să se achite la un nivel calitativ superior de sarcinile sale.

Trebuie subliniat faptul că studiul se referă la anul 1970, fiind întocmit în 1971, și deseori scoate în evidență anumite aspecte deficitare în privința activității de informare-documentare de specialitate a cadrelor tehnice. E necesar să amintim că în perioada 1971—1972 colectivele de muncă de pe platforma Centralei siderurgice Galați au obținut o seamă de noi realizări în producție, în modernizarea ei, iar multe din scăderile reieșite din studii efectuate pentru anul 1970 au fost înlăturate, sistemul de informare-documentare aflîndu-se acum într-un proces accentuat de perfecționare.

Note

- 1) *Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român*, 6-12 august 1969. Buc., Editura politică, 1969, p. 698, 699.
- 2) Ceaușescu, Nicolae. *Cuvîntare la Conferința pe țară a inginerilor și tehnicienilor*. 19 mai 1972. Buc., Editura politică, 1972, p. 18.
- 3) Ceaușescu, Nicolae. *Raportul cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în următorii ani și în perspectivă, la perfecționarea conducerii planificate a societății și dezvoltarea democrației socialiste, la creșterea rolului conducător al partidului în edificarea socialismului și comunismului, la activitatea internațională a partidului și statului*. Prezentat la Conferința Națională a P.C.R. 19 iulie 1972. Buc., Editura politică, 1972, p. 16.
- 4) Datele sînt extrase din comunicarea dr. ing. Alexa Manea făcută la Sesiunea jubiliară de comunicări a Institutului Central de Documentare Tehnică (25-26 iunie 1971).

De-a lungul deceniilor

În cursul existenței sale îndelungate, atestată documentar de la 11 februarie 1388, Suceava a fost de cîteva ori reședință domnească cu un rol însemnat în istoria Moldovei. În 1675 cetatea de scaun a fost arsă și orașul a scăzut treptat în importanță păstrînd multă vreme caracterul de țîrg, de mic centru administrativ al unei regiuni puțin dezvoltate din punct de vedere economic.

După eliberare, în anii Republicii, procesul de ridicare economică a țării a impins și Suceava într-un ritm de creștere vertiginos, în perimetrul ei luînd ființă an de an noi întreprinderi industriale, noi instituții social-culturale și cartiere cu locuințe moderne pentru populația din ce în ce mai numeroasă cifrată la 1 ianuarie 1972 la 47 086 locuitori, fără comunele suburbane.

Astăzi orașul secular este capitala unui județ plasat pe primele locuri pe țară în producția de hîrtie, cherestea, celuloză, plăci fibrolemnoase și lapte, avînd și o importantă industrie alimentară. Pe teritoriul lui se află Combinatul de celuloză și hîrtie, Combinatul de exploatarea și industrializarea lemnului, Uzinele de utilaje și piese de schimb, Uzinele de reparații auto, Fabrica de tricotaje „Zimbru”, Fabrica de conserve de carne Scheia ca să nu menționăm decît pe cele mai importante, numărul salariaților din Suceava atîngînd la 1 ianuarie 1971 totalul de 30 375 din care 21 431 muncitori.

Mai trebuie arătat că din anul 1963, Suceava este și centru universitar în urma

înființării Institutului pedagogic de 3 ani cu două facultăți, frecventat de aproximativ 800 de studenți.

În acest cadru economic social și cultural Biblioteca municipală din Suceava, ca principală bibliotecă publică, ocupă un loc de seamă în activitatea cultural-educativă din municipiu și județ.

Care a fost drumul parcurs de această instituție de la înființarea ei până astăzi, cum se integrează ea în viața orașului și cum vine în sprijinul diferitelor activități sociale ale acestuia?

În orașul Suceava a existat încă din anul 1923 o bibliotecă publică așa-numita Biblioteca centrală a Societății „Casa Națională în Suceava” al cărei fond modest a fost, în mare parte, moștenit de actuala bibliotecă municipală. Anul 1952 a însemnat însă un an crucial prin reorganizarea întregii rețele de biblioteci publice din țară de care a beneficiat și biblioteca suceveană înființată atunci ca instituție regională. În această calitate ea îndeplinea funcțiile de principală bibliotecă publică a municipiului și regiunii, centru de împrumut interbibliotecar, coordonatoare a activității bibliografice, precum și aceea de centru metodic al bibliotecilor publice din regiune. În anii care au urmat, odată cu dezvoltarea economică și culturală a Sucevei, ea își îmbunătățește componența colecțiilor care se dezvoltă într-un ritm necunoscut până atunci, preocupându-se și de crearea instrumentelor de informare a publicului, de perfecționarea cataloagelor, de elaborarea unor bibliografii de recomandare. În calitate sa de centru metodic regional a desfășurat o activitate susținută pentru constituirea și dezvoltarea rețelei de biblioteci publice din sfera ei de acțiune, organizând instructaje lunare pentru calificarea și perfecționarea profesională a bibliotecarilor comunali. Strădaniilor colectivului bibliotecii regionale li se datorește — în parte — că regiunea Suceava a fost a doua pe țară care a încheiat organizarea rețelei de biblioteci comunale cu bibliotecari salariați.

În tot acest timp Biblioteca suceveană a participat intens la munca politico-educativă desfășurată în scopul transformării conștiinței țărănimii pentru grăbirea ritmului cooperativizării agriculturii, acțiune încheiată cu succes în martie 1962.

În anul 1968, în urma reformei teritorial-administrative, biblioteca din Suceava devine bibliotecă municipală cu secții bine conturate: serviciul de completare și organizare a colecțiilor, serviciul relații cu publicul cu secția de împrumut, sala de lectură și secția pentru copii, serviciul de informare bibliografică. În același

an s-a instalat în actualul local după ce schimbase șase adrese, mutându-se de câteva ori, la nivele diferite chiar în cuprinsul aceleiași clădiri. Datorită grijii pe care organele de partid și de stat au arătat-o față de bibliotecă, astăzi ea folosește o suprafață de 910,53 m². Totuși, creșterea mare a fondurilor și a numărului de cititori face ca acest local să devină de pe acum neîncăpător. Oglindită în cifre creșterea bibliotecii sub aceste aspecte și sub altele, de la reorganizarea ei până azi poate fi urmărită în tabelele nr. 1, 2, 3.

Tabel nr. 1

Anul	Volume existente
1952	9 030
1962	74 855
30 iunie 1972	134 618

Tabel nr. 2

Anul	Total cititori înscriși	Până la 16 ani	Peste 16 ani
1952	1 549	893	656
1962	3 584	1 007	2 577
30 iunie 1972	4 853	1 072	3 781

Tabel nr. 3

Anul	Cărți citite	Periodice citite	Frecvența
1952	20 366		10 093
1962	90 060	14 356	50 469
30 iunie 1972	95 104	15 480	46 753

Distanța parcursă este, în toate privințele considerabilă. Și chiar dacă cei 160 m² de care dispunea biblioteca în 1952 au crescut de 5,5 ori, numărul cititorilor săi este și el — la jumătatea anului 1972 — triplu, iar fondul de publicații de aproape cincisprezece ori mai mare față de perioada de început. Personalul instituției compus în 1952 din 7 oameni este astăzi de 15 salariați din care cei zece de specialitate

sînt chemați să acopere multiplele sarcini ale bibliotecii centrale și ale filialei de la Burdujeni. Față de ceea ce face și ceea ce este de făcut, biblioteca ar putea să realizeze și mai mult dacă ar avea un colectiv mai mare. Datorită întinderii și dezvoltării orașului se simte nevoia unei filiale la Ițcani unde aproximativ 5 000 de locuitori nu pot fi deserviți de biblioteca municipală din cauza distanței foarte mari pînă la centru. Problema este în studiu cum este de altfel și asigurarea unui spațiu corespunzător pentru filiala din Burdujeni adăpostită într-un local impropiu ei.

Biblioteca municipală, este instalată într-un local bun, central, din a cărui suprafață utilă afectează 145 m² pentru secția de împrumut și 56 m² pentru depozitele ei, 89 m² pentru sala de lectură și 110 m² pentru depozitele ei, 59 m² pentru secția copii, restul fiind ocupat de birouri, ateliere, magazine, holuri și culoare. Între anii 1970—1972 a fost înzestrată și cu mobilier nou din lemn de pînă african, în valoare de 300 000 de lei ale cărui caracteristici sînt funcționalitatea, modernitatea și frumusețea. În rafturile libere sînt expuse circa 16 000 volume la adulți și 10 000 volume la copii, astfel încît din toate titlurile curente intrate în bibliotecă se găsește cite un exemplar la îndemîna cititorilor. În sălile de lectură sînt 50 de locuri la adulți și 10 locuri la copii, număr ce se dovedește insuficient pentru totalul cititorilor care le frecventează. O lărgire a sălilor de lectură ar duce fără îndoială la sporirea numărului de cititori.

Biblioteca municipală Suceava este singura bibliotecă enciclopedică din județ și principalul centru de informare care furnizează literatura atît pentru învățămîntul de stat — de zi și fără frecvență — cît și pentru învățămîntul ideologic, cel profesional, calificarea la locul de muncă, reciclarea, toate formele de ridicare profesională și culturală a locuitorilor.

Fondul ei de cărți de aproximativ 140 000 de volume, cu o creștere de 12 000 volume pe an, reprezintă acoperirea numai în parte a necesarului pentru lectura populației. În fiecare an, pe baza planurilor editoriale, se fac precomenzi pentru lucrările ce intră în sfera de interes a cititorilor bibliotecii. Dar ele nu pot fi comandate decît în procent de 50—60 la sută din totalul lor, astfel că Biblioteca municipală Suceava trebuie să primească și să satisfacă un număr considerabil de cereri pentru cărți care, lipsind din fondurile ei, sînt solicitate prin împrumut interbibliotecar.

Răsfoind dosarul de cereri am văzut că ele au fost depuse mai ales de către ingineri, studenți, economiști pentru cărți

tehnice, cursuri universitare, cărți de ideologie, de economie, de marketing. În anul 1971, au fost procurate cărți prin împrumut interbibliotecare de la Biblioteca Academiei, de la Biblioteca Centrală de Stat, de la bibliotecile universitare din București, Iași, Cluj, Timișoara, de la institutele politehnice etc. Este adevărat că și întreprinderile industriale mai vechi din municipiu și din județ au biblioteci și cabnete de documentare tehnică, unele din ele scoț chiar buletine de documentare, dar cele mai nou înființate fie că nu dispun încă de bibliotecă organizată, fie că au fonduri reduse de carte, în nici un caz nu pot pune la dispoziția solicitatorului documentația privitoare la domeniile conexe de specialitate și tratate cu profil interdisciplinar.

Ar fi bine deci ca Biblioteca municipală să poată procura și completa toate titlurile — mai ales din cărțile tehnice —, toată documentarea cerută de cititorii proveniți din obiectivele industriale, din ce în ce mai numeroase, din raza sa de acțiune, cu atît mai mult cu cît prin funcția ei culturală este obligată să achiziționeze toate publicațiile care interesează populația de pe întreg teritoriul județului. Aceasta ar aduce o creștere incomparabilă a cifrelor — înzecite față de trecut — care-l marchează astăzi activitatea.

În viața nouă socialistă a municipiului și județului

Prin însăși funcția ei de principală bibliotecă publică de stat din județ, Biblioteca municipală participă din plin la viața culturală a acestuia, printr-o activitate care nu se restrînge între zidurile ei ci se ramifică în afară pe o largă rază de influență. În instituție există astăzi un colectiv încheiat, cu un număr de specialiști temeinic pregătiți profesional, avînd o îndelungată experiență, care se bucură de prestigiu atît în breasla lor cît și în rîndurile cititorilor. Cu toate că acest colectiv este redus numeric, Biblioteca municipală s-a străduit și a reușit să-și păstreze și să-și îndeplinească funcțiile sale metodice.

Astfel, de 2—3 ori pe an se desfășoară cursuri de inițiere a bibliotecarilor noi din comune, potrivit unor programe elaborate și realizate de un colectiv al Bibliotecii municipale.

Trei bibliografi cu studii superioare susțin munca metodică pe baza unui plan riguros pentru a analiza și îndruma activitatea bibliotecilor; pentru a le orienta în sprijinirea învățămîntului de partid prin punctele de documentare și informare comunale; pentru analiza componenței fondurilor de cărți; pentru a le sprijini studiarea intereselor de lec-

tură a cititorilor; în sfârșit, pentru a oferi studenților, viitorilor profesori îndrumări practice în folosirea bibliotecii.

Deoarece Biblioteca municipală exercită funcția de îndrumător de specialitate pentru toate categoriile de biblioteci din județ, în aprilie 1972, Biblioteca municipală a ținut un curs de perfecționare de trei zile cu bibliotecarii comunali, orășenești, din întreprinderi și școli, trimițându-le tuturor, din timp, programul, temele și bibliografia necesară, iar în toamna acestui an, timp de două luni se vor ține lecții de perfecționare profesională predate de către lucrătorii bibliotecii pentru toți bibliotecarii din județ, eșalonati în mai multe serii.

În viața culturală a municipiului, biblioteca ocupă un loc însemnat. Conștientă că dezvoltarea economică și culturală din anii socialismului îi cere să se transforme dintr-o bibliotecă populară într-un centru care, pe lângă funcția de educare a cititorilor să și-o asume și pe aceea de furnizor de informații, ea urmărește ca toată literatura și informația socialmente necesară să devină efectiv accesibile pentru diferite activități sociale. Unul din principiile pe care dorește să le înlăptuiască este de a sonda permanent interesele publicului pentru a-i oferi fiecăruia literatura solicitată și a menține un dialog viu cu cititorii în vederea ameliorării activității sale.

Generația care a trecut printr-o rafturile ei în anii socialismului, de la vârsta copilăriei până la aceea a maturității, va putea să-și exprime opinia despre serviciile bibliotecii făcând sugestii pentru o dezvoltare în perspectivă a acesteia.

O inițiativă eficientă în acest sens o constituie consfăturile cu muncitorii din întreprinderi, cu elevii din școli, cu diferite grupe ale populației orașului, acțiuni care se bucură de o largă participare. Consfătuirea începe cu o expunere succintă a unui salariat al bibliotecii pe o temă de interes deosebit: *Politica externă a partidului și statului nostru*; *Sentimentul răspunderii sociale a femeilor*; *Județul Suceava în anii cincinalului*; *Rolul educativ al literaturii pentru copii* etc. sau prin susținerea unei lecții din ciclul *Inițiere în muzica cultă* cu exemplificări din discoteca bibliotecii. Urmează o convorbire cu participării pe tema expusă după care discuția trece asupra cărților, făcându-se recomandări și propuneri de ambele părți.

O asemenea consfătuire se pregătește din timp. Biblioteca depune la întreprinderea sau instituția respectivă un număr de cărți ce tratează despre tema expu-

nerii care circulă printre cei interesați să se documenteze în vederea întâlnirii programate. La ora consfățuirii, participanții găsesc pe icoșurile lor o *bibliografie de recomandare a cărților de specialitate existente în Biblioteca municipală, legate de profilul întreprinderii unde are loc întâlnirea, o listă a publicațiilor seriale și periodice care pot fi consultate în bibliotecă, o listă a cărților noi intrate în bibliotecă, fiecare între 150 și 200 de exemplare*. În același timp, la sediul consfățuirii se organizează și o expoziție cu cărțile tehnice recomandate în bibliografie.

Consfătuirile organizate de bibliotecă sînt acțiuni reușite de popularizare și propagandă a cărții și efectul lor se reflectă în sporirea numărului cititorilor și a cărților solicitate pe baza listelor de recomandare distribuite.

Este, în realitate, una din căile prin care Biblioteca municipală modelează gustul cititorilor pentru literatura tehnică de specialitate dar, în același timp, și pentru literatura beletristică de calitate.

În urmărirea rezultatelor obținute de Biblioteca municipală în munca ei de atragere la lectură a diverselor categorii de cititori am făcut un sondaj în fișele pe anul 1972 a unui număr de 50 de cititori muncitori și 50 de cititori intelectuali.

Iată care sînt preferințele de lectură formate prin intermediul bibliotecii: muncitori — 1341 de cărți citite, din care: 76 social-politice, 107 tehnice, 1123 beletristice, 35 artă; intelectuali — 280 de cărți citite, din care: 411 social-politice, 42 tehnice, 763 beletristice, 64 artă.

Rezultatul este, fără îndoială, remarcabil. Biblioteca, prin străduințele ei de a ține pasul cu solicitarea socială, a reușit să formeze la cititorul sucevean conștiința că poate să se informeze cu ajutorul ei în toate problemele care-l interesează. Mijloace ingenioase de propagandă pentru serviciile ce le oferă pătrund în masele largi și țin treaz interesul publicului pentru bibliotecă și lectură. Foarte multe *calendare de buzonar*, avînd tipărite pe una din fețe orarul, secțiunile și serviciile bibliotecii, au fost răspîndite în municipiu; un *ghid al instituției* tipărit și răspîndit în 3000 de exemplare și nenumărate scrisori trimise vechilor cititori care au întîrziat să se înscrie pînă în luna februarie, enumeră pe larg tot ce se poate obține în secțiunile maturilor, a copiilor, prin intermediul interbibliotecar și Serviciul de informare bibliografică.

Acesta din urmă, pe lângă elaborarea unor bibliografii de interes general, de recomandare și la cerere, pune la dis-

poziția solicitatorilor întregul fond de referință de care dispune (cataloge colective, enciclopedii, dicționare, bibliografii tematice etc.).

Biblioteca municipală este mereu prezentă în marile acțiuni înscrise în programul manifestărilor cultural-educative al Comitetului municipal de cultură și educație socialistă. Toate evenimentele importante din viața social-politică și culturală a țării sînt reflectate în bibliografii speciale, expoziții și acțiuni consacrate lor. Dintre acestea amintim meritoria bibliografie *Lucrări apărute cu prilejul sărbătoririi semicentenarului Partidului Comunist Român* adnotată și avînd un indice alfabetic foarte util.

Același serviciu a elaborat materialul de bază pentru lansarea, în cîinstea Conferinței Naționale a P.C.R., a concursului *Chipul eroului comunist din ilegalitate oglindit în literatură* din care s-au trimis exemplare tuturor instituțiilor culturale și întreprinderilor din județ și din municipiu. Fazele concursului sînt în plină desfășurare.

Tot în cîinstea Conferinței Naționale a P.C.R., Biblioteca municipală a organizat la sediul ei două interesante expoziții, una din ele consacrată cărții social-politice editată în ultimii ani, alta intitulată *Cincinalul 1971—1975* cu panouri și vitrine închinat industriei, agriculturii și creșterii nivelului de trai, în care, pe lîngă articole tematice și grafice sînt expuse cărți tehnice și agro-tehnice noi referitoare la ramurile economice din municipiu și județ oferind documentație pentru cei care sînt chemați să realizeze planul cincinal înainte de termen.

Anul internațional al cărții a prilejuit bibliotecii o serie de acțiuni organizate în municipiu și județ în colaborare cu Comitetul municipal și Comitetul județean de cultură și educație socialistă. În mai multe localități s-au desfășurat zile, decade și săptămîni ale cărții, paralel cu concursuri, expoziții și înlîniri cu scriitorii (vezi mai pe larg în „Revista bibliotecilor”, acest număr, p. 519).

Biblioteca municipală împlinește sărbătorirea a 25 de ani de la proclamarea Republicii cu un plan în care, alături de expoziții cu caracter aniversar, figurează bibliografiile ce trec în revistă etapele principale ale dezvoltării țării noastre, producția editorială din acest sfert de veac și alte aspecte legate de această sărbătoare.

Ea urmărește să participe cît mai eficient — prin toate mijloacele de care dispune — la efortul colectiv pentru traducerea în viață a hotărîrilor Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român.

Colectiile bibliotecilor universitare — realități și perspective

Ion STOICA
director-adjunct
Biblioteca centrală universitară din București

În biblioteconomie, ca și în alte sectoare ale vieții științifice și culturale, s-au produs în ultimele decenii mutații esențiale pentru evoluția domeniului. Pe traseul colecționare — acces — diseminare au intervenit schimbări de accent care, fără să elimine vreunul din aspecte, impun alte subordonări și reclame, în consecință, utilizarea altor mijloace. Criteriul selecției în achiziții, eliminarea intermediarilor în accesul la documente și diseminarea orientată pe baza analizei valorice a informației au devenit nu numai modalități de lucru, ci și condiții ale unei activități eficiente. Biblioteconomia s-a legat mai strîns de informatica documentară, constituind o suită organică de procese care, în ultima vreme, și-au găsit adesea și cadrul organizatoric comun. Alinierea la necesitățile epocii și preluarea celor mai perfecționate mijloace tehnice ale acesteia a făcut dovada mobilității biblioteconomiei, a capacității de adaptare de care dispune acest domeniu, considerat astăzi vreme campion al rigidității și conservatorismului. Pornind deci de la recunoașterea faptului că nu există probleme definitiv rezolvate, este necesară o permanentă reexaminare a modului în care se realizează principalele funcții ale bibliotecilor universitare. Evident, e ușor de remarcat că esențială pentru toate etapele procesului informațional este activitatea de completare a colecțiilor. Dar, deși în acest sector opinia că trebuie păstrat un echilibru mereu supravegheat între necesitățile de informare, producția de documente și posibilitățile de valorificare este unanimă, în dezvoltarea colecțiilor bibliotecilor universitare se înregistrează destule dificultăți generate de cauze multiple, între care cea mai importantă este tocmai păstrarea echilibrului amintit.

Completarea colecțiilor într-o bibliotecă universitară e o activitate mult mai dificilă decât pare la prima vedere. Structura colecțiilor și nivelul lor științific sînt aici elemente determinate de structura procesului didactic și de nivelul cercetării științifice din școala superioară. Diversitatea domeniilor și lipsa de omogenitate a beneficiarilor, în ciuda parcurgerii aceluiași etape și gravității în jurul aceluiași centre de interese, variația metodelor și formelor de învățămînt utilizate (prelegeri, seminarii, experiențe, practică productivă, studiu individual) conferă activității de completare o complexitate deosebită, o transformă într-un proces de sinteză activă, permanentă, fără de care nu poate fi concepută formația superioară. Deși eficiența cadrului documentar are, mai ales, valoare retrospectivă, fiind detectabilă cu deosebire în etapele ulterioare școlii, în viața productivă și în conținutul general al unei personalități, sarcina unei biblioteci universitare în domeniul completării este legată strîns de întreaga perspectivă socială. Cadrul informațional creat de bibliotecă trebuie să răspundă nevoilor de azi dar mai ales celor de mâine, atît sub raport instructiv cît și sub raport formativ.

Considerațiile de față pornesc tocmai de la constatarea că în dezvoltarea bibliotecilor noastre universitare s-a înscăunat un anumit mecanicism al funcțiilor, o lipsă de flexibilitate față de coordonatele de timp și de loc pe care le impune evoluția contemporană. Dacă în domeniul informării documentare, sub presiunea solicitărilor beneficiarilor și amenințate cu izolarea de activitatea mai modernă a centrelor de documentare specializate, bibliotecile de învățămînt superior au depășit cadrul vechi al preocupărilor, înscriindu-se, în majoritatea lor, pe o traiectorie ascendentă, pe alte tărîmuri biblioteconomice, mecanicismul funcțiilor, amintit anterior, se manifestă din plin. Completarea e unul dintre acestea. Conform regulamentului din 1967, bibliotecile universitare trebuie să asigure toate documentele necesare procesului didactic și de cercetare științifică. Ele trebuie să funcționeze ca laboratoare de studiu, cercetare și formare multilaterală mai ales prin conținutul colecțiilor. Dar asigurarea calității acestor colecții este în primul rînd o operă de selecție riguroasă. Din păcate, tocmai selecția operează insuficient. Nedesprinse încă de pasiunea cantității, proprie secolelor trecute, bibliotecile de învățămînt superior, chiar și cele specializate, colecționează, după opinia noastră, prea mult și, încă, unilateral. O cît de sumară analiză a circulației colecțiilor — și nu avem în vedere

fondurile vechi, istorice — poate proba oricînd că peste 50 la sută din publicațiile achiziționate nu intră în circuitul de consultare, decît cu titlu de excepție.

Cresterea depozitelor și raportarea anuală a unor cifre de achiziție superioare anilor precedenți nu e întotdeauna un indiciu al sporirii în aceeași măsură a valorii științifice a colecțiilor și a mobilității funcționale a bibliotecii respective. Poate tocmai această campanie de achiziții nediferențiate i-a făcut pe unii să compare marile biblioteci cu niște „dinozauri pe cale de dispariție“, inapte să se adapteze condițiilor de muncă intelectuală ale epocii noastre. De multe ori, în procesul de completare, este uitată însăși particularitatea esențială a bibliotecilor din școlile superioare, aceea de a se păstra în limitele unui înalt nivel științific, eliminînd de la început publicațiile nesemnificative și lucrările de popularizare. E de corectat de asemenea și politica donațiilor. Se știe că, nu de puține ori, pentru a procura cîteva lucrări de valoare, se acceptă preluarea integrală a unor biblioteci personale voluminoase, care sporesc inutil colecțiile și suprasolicită serviciile de prelucrare sau, cum se întîmplă adesea, încarcă rafturile cu publicații care așteaptă multă vreme, uneori ani, să fie prelucrate.

Problema unilateralității în completare este însă, prin consecințele sale, de o gravitate deosebită, pentru că, îndrăznim să credem, ea este legată de însuși viitorul bibliotecilor, de locul pe care acestea îl vor ocupa în sistemul informațional al lumii de mâine. Recurgînd la istoria dezvoltării bibliotecilor, se poate constata ușor că toate colecțiile științifice au dovedit o receptivitate exemplară față de diferitele categorii noi de documente. Deși printr-o tradiție seculară, colecționaseră cărți, odată cu apariția primelor periodice, acestea au intrat firesc în sfera de interes a bibliotecilor. Tot așa, alte tipuri de documente, de la stampe și pînă la preprinturi și referate. Dar această mobilitate exemplară s-a manifestat numai în sfera imprimatelor. Cîtă vreme produsele tiparului cuprindeau majoritatea categoriilor de documente care vehiculau informația mondială, colecțiile bibliotecilor erau reprezentative, ofereau aproape întreaga informație științifică necesară oricărei categorii de beneficiari.

Astăzi însă, limitate la „bibliosferă“, bibliotecile nu mai pot fi reprezentative. Or, în învățămîntul superior, orice asemenea limitare a informației nu poate decît să dăuneze procesului instructiv-educativ și de cercetare științifică. Prezența și importanța noilor media (de fapt nu mai sînt „noi“ de mult) nu mai pot fi ignorate. În condițiile modernizării și au-

tomatizării economiei naționale și ținând seama de înnoirile care au loc în metodele și tehnicile de predare din învățământul superior, a nu introduce mijloacele audio-vizuale (benzi, discuri, filme etc.) înseamnă a sărăci procesul informațional, a crea discrepanțe între conținutul învățământului și realitatea evoluției sociale. Se pune atunci problema dacă este menirea bibliotecilor să dezvolte astfel structura colecțiilor, părăsind unilateralitatea tradițională. Răspunsul a fost dat de mult. Marile colecții universitare din țările avansate utilizează azi în mod curent cele mai noi mijloace de înregistrare a informației, achiziționează, prelucrează și organizează tot felul de documente sonore și vizuale, al căror procent de solicitare a crescut de la an la an. Preocupările bibliotecilor universitare românești în această direcție sînt cu totul timide, nu există încă îndrumări în acest sens din partea organelor de resort, nu s-au organizat secții-pilot, nu s-a studiat experiența unităților similare din străinătate. Prejudecata că bibliotecile nu trebuie să-și depășească profilul dăinuie încă în primul rînd în rîndul bibliotecarilor. Cît e de anacronică o asemenea poziție o dovedește însă faptul că înșiși organizatorii noilor medii acceptă să preia metodologia biblioteconomică. „Colecțiile de filme, fotografii, discuri de fonograf, benzi magnetice, programe de ordinator pot, de asemenea, să fie denumite biblioteci; această diversitate este fără importanță, dar fiind că aproape tot ce poate fi spus cu privire la clasificarea cărților și documentelor scrise se aplică de asemenea și altor tipuri de documente” — afirma de curînd specialistul Roger Metham (*Le traitement automatique de l'information*. Paris, Larousse, 1971). Dezvoltarea structurii colecțiilor și extinderea ariei de completare sînt măsuri utile în perspectiva mutațiilor care vor avea loc în cîmpul informațional. Constituirea rețelelor de informare computerizate va determina o reducere considerabilă a producției de documente imprimate. Bibliotecile pot rămîne în actualitate numai procedînd din mers la această reorientare care să ducă la integrarea lor deplină în sfera informațională. Statutul de depozite pentru o categorie restrînsă de documente le dezavantajează. Numai concentrarea și utilizarea simbiotică a tuturor acestor mijloace care nu se exclud reciproc ci, dimpotrivă, sînt complementare, asigură procesului didactic și de cercetare științific un cadru informațional adecvat și permite bibliotecii de învățămînt superior să funcționeze ca un catalizator complex al vieții universitare.

Poate că cea mai bună ilustrare a rigidității care se manifestă în completarea colecțiilor în bibliotecile școlilor superioare o oferă modul în care se procedează cu manualele și cursurile universitare. Se știe că acum mai bine de două decenii, cînd învățămîntul superior românesc traversa o perioadă de reorientare generală, numărul manualelor și cursurilor editate era foarte mic. Pe de altă parte, condițiile economice ale vremii nu permiteau multiplicarea cursurilor existente în tiraje necesare pentru a satisface marea creștere a numărului de studenți declanșată atunci. În sfîrșit, accesul la învățămîntul superior al unor tineri proveniți din categorii sociale urgisite în timpul regimului burghezo-moșieresc a necesitat un sprijin masiv din partea statului, nu numai prin acordarea de burse ci, în multe cazuri, chiar prin asigurarea unor ajutoare în îmbrăcăminte, rechizite etc. Toate acestea arată cît de îndreptățită a fost la acea vreme hotărîrea de a însărcina bibliotecile universitare să achiziționeze cantități mari de manuale și cursuri (uneori chiar cîte un exemplar pentru fiecare student) și să asigure consultarea acestora atît în sălile de lectură cît și prin împrumut pe diferite termene. Dar în cei peste douăzeci de ani s-au schimbat multe. Numărul și calitatea cursurilor și manualelor s-au crescut, capacitățile de multiplicare s-au dezvoltat considerabil, nivelul de trai al oamenilor muncii din țara noastră a sporit de cîteva ori. În condițiile de azi, menținerea acestor practici în completarea colecțiilor bibliotecilor universitare cu manuale și cursuri nu numai că nu mai răspunde unei necesități, dar a devenit chiar o frînă în activitatea bibliotecilor, în formarea multilaterală a studenților și în asigurarea unui înalt nivel științific în învățămîntul superior.

Iată o serie din argumentele care pledează în acest sens.

a) Cursurile și manualele au un grad înalt de efemeritate. Progresul disciplinelor face ca reeaborarea acestor lucrări să fie necesară la intervale destul de scurte. În aceste condiții, achiziția unui număr mare de exemplare din fiecare titlu, la intervale mici, impune bibliotecii o cheltuială disproporționată față de valoarea de întrebuințare în timp a publicațiilor. Întrucît centrele de multiplicare din instituțiile de învățămînt superior organizează deja standuri pentru vînzarea cursurilor, această practică s-ar putea dezvolta. Fiește, prima consecință ar fi diminuarea cotelor achiziționate de biblioteci pînă la limita obișnuită pentru lucrările din bibliografia obligatorie a studenților. Aceasta s-ar solda, pe ansamblu învățămîntului superior, cu im-

portante economiei bugetare. (Pentru exemplificare se poate aminti că, în 1970, de pildă, numai B.C.U. București a achiziționat 17 905 volume manuale și cursuri, în valoare de peste 200 000 de lei.)

b) Evidența, prelucrarea și gestionarea cursurilor și manualelor universitare în cantitățile amintite impun bibliotecilor un volum mare de activitate, dublat cu operațiile de scoatere din gestiune ca urmare a uzurii rapide sau a perimării conținutului. Publicațiile de acest gen au astfel o „circulație” internă exagerată, ocupă un număr mare de bibliotecari în activități de rutină.

c) În condițiile penuriei de spațiu din bibliotecile de învățământ superior, completarea cu aceste publicații în limitele amintite aglomerează inutil spațiile existente și dă bibliotecilor universitare aspectul unor magazii de manuale și cursuri.

d) Consecințele unei asemenea politici de completare asupra activității generale a bibliotecilor sînt dăunătoare, are loc o schimbare de accent care transformă biblioteca dintr-un for științific într-o unitate care prestează simple servicii de împrumut. Funcția euristică a bibliotecii universitare este astfel umbrată. În jocul dezvoltării instrumentelor de informare, extinderii și adîncirii informației oferită de programele de învățămînt, formării deprinderilor de muncă intelectuală a studenților, stimulării spiritului lor de investigație, o bună parte a capacității de prelucrare și organizare a bibliotecii se consumă pentru manuale și cursuri. Facilitățile de studiu create sînt fructificate cu totul insuficient, are loc o necesară îngustare a ariei de informare a studenților.

e) Înglobarea activității de consultare și împrumut a cursurilor și manualelor în activitatea întregii biblioteci transmite o imagine inexactă asupra capacității informaționale a colecțiilor respective. Bibliotecii cu o mare circulație a acestor publicații ajung la cifre impresionante de activitate dar în spatele acestor cifre nu se află o largă vehiculare a tuturor categoriilor și genurilor de documente de care dispun.

f) Asigurarea unei circulații interne în bibliotecă a manualelor și cursurilor nu este economică pentru bugetul de timp al studenților. Traseul pînă la bibliotecă, timpul de așteptare și traseul de înapoiere pînă la locuința studentului consumă în mod repetat un timp prețios pe care existența bibliotecii personale de manuale și cursuri a fiecărui student l-ar economisi rezervîndu-l studiului bibliografiei suplimentare.

g) În sfîrșit, prezența manualelor și cursurilor universitare în biblioteca per-

sonală a viitorilor specialiști, ca prime instrumente ale profesiei, este indispensabilă. Nu de puține ori, resimțind această necesitate, unii studenți au declarat „pierdute” cursurile și manualele mai importante, suportînd penalizările de rigoare pentru a avea alături, în primii ani de activitate productivă, ghidurile cu ajutorul cărora s-au format.

Sînt, după opinia noastră, argumente care trebuie luate în seamă în elaborarea unei politici raționale de completare a bibliotecilor. Evident, realitatea din fiecare bibliotecă universitară trebuie studiată în profunzime. În locul unor statistici de bibliotecă formale și inutile, bazate pe repere care spun prea puțin și de care nimeni nu ține seama, ar fi utile anchete și studii statistice periodice care să permită concluzii cu privire la întreaga dezvoltare a bibliotecilor și mai ales cu privire la structura și conținutul colecțiilor.

Biblioteca universitară își probează utilitatea numai în măsura în care dă dovadă de mobilitate și reușește să rămînă în acord cu problemele importante ale momentului pe care îl străbate netrădîndu-și, în același timp, esența perenă de punte/peste veacuri și generații. Acesta este un imperativ permanent pentru toate sectoarele activității biblioteconomice și cu deosebire pentru cel care asigură lansarea tuturor acțiunilor: completarea colecțiilor.

ÎMPRUMUTUL INTERBIBLIOTECAR PENTRU STUDENȚII CURSURILOR FĂRĂ FRECVENȚĂ

Situația statistică a împrumuturilor

Județul	Maramureș	Satu Mare	Sălaș	Gorj	Bistrița-Năsăud
Număr împrumuturi	293	146	143	53	49
Număr volume împrumutate	498	261	223	89	75

Săluc HORVATH

Biblioteca Institutului
pedagogic din Baia Mare

Dezvoltarea și perfecționarea continuă a învățământului de toate gradele este unul din obiectivele importante ale partidului și statului român, nivelul actual al societății noastre impunând ridicarea pe trepte tot mai înalte a cunoștințelor de cultură generală, științifice și tehnice ale tuturor cetățenilor patriei. Odată cu extinderea învățământului de la 4 la 7 și apoi la 8 ani, pentru acoperirea necesarului de personal didactic care a crescut considerabil, a fost creat sistemul de institute pedagogice de 3 ani, absolvenții acestor institute devenind profesori la clasele V—VIII. Necesitățile tot mai mari de asigurare a școlilor de cultură generală cu personal didactic calificat au determinat, odată cu dezvoltarea cursurilor normale ale institutelor pedagogice, și o extindere a posibilităților de calificare prin cursuri fără frecvență.

Institutul pedagogic de 3 ani din Baia Mare, care a împlinit de curând zece ani de activitate, a pregătit, prin cele trei facultăți ale sale (Matematică-fizică, Științe naturale și agricole și Filologie), cu secții de zi și cursuri fără frecvență, mai multe promoții de absolvenți, pe care i-a dat școlilor noastre, contribuind la îndeplinirea programului de dezvoltare a învățământului elaborat de partid și de stat. Numai secțiile fără frecvență din cadrul celor trei facultăți au dat aproape 600 de absolvenți.

Secțiile fără frecvență din cadrul Institutului pedagogic băimărean s-au bucurat de atenția cuvenită din partea conducerii institutului, a decanatelor și catedrelor, a tuturor cadrelor de răspundere,

atît pe linia bunei pregătiri profesionale, cît și în direcția asigurării unor condiții de studiu și de cazare corespunzătoare în perioada sesiunilor. Ne vom opri în cele ce urmează la aportul Bibliotecii Institutului pedagogic la buna pregătire a studenților de la cursurile fără frecvență, prin intermediul împrumutului interbibliotecar.

În întreaga activitate, de la planul de completare a colecțiilor bibliotecii la munca de informare, s-au avut în vedere și studenții acestor secții. Cunoșcînd marea lor nevoie de cursuri, manuale, tratate ș.a., în stabilirea necesarului de exemplare dintr-un titlu, s-au luat în considerare și numărul studenților de la fără frecvență, disciplinele ce se predau, bibliografia obligatorie și facultativă indicată de cadrele didactice etc., creîndu-se astfel premisele pentru a se putea răspunde cerințelor de studiu și documentare formulate de aceștia. O orientare similară am avut și în ceea ce privește achiziționarea cursurilor multigratuate ale cadrelor didactice din institut.

Au fost create condiții ca în timpul sesiunilor de examene și în perioadele pregătitoare, studenții să aibă acces, în sălile de lectură, la ansamblul colecțiilor bibliotecii. Studenților de la fără frecvență domiciliați în Baia Mare și în comunele învecinate le-au fost eliberate permise permanente de bibliotecă, beneficiînd de același regim cu studenții de la cursurile de zi.

Legătura cea mai strînsă cu studenții secțiilor fără frecvență se realizează însă prin intermediul împrumutului interbibliotecar.

Volumul de publicații trimise, numărul de solicitări și, mai ales, aria teritorială foarte întinsă pe care am exercitat aceste servicii (vezi tabelul nr. 1) ne permit să tragem concluzii clare asupra importanței ce trebuie acordate acestei probleme.

Numărul cel mai mare de solicitări, lucru firesc de altfel, provin din jude-

efectuate de studenții de la fără frecvență (pe județe). Anul universitar 1971-1972

Dolj	Alba	Mehedinți	Olt	Bihor	Hunedoara	Arad	Caraș-Severin	Teleorman	Vâlcea	Iași	Mureș	Argeș	Cluj	Brașov	Total
35	31	25	28	21	21	16	21	15	19	6	2	2	2	1	929
71	47	47	39	36	32	33	30	26	24	9	6	6	3	2	1 557

Tabel nr. 2

Repartizarea pe domenii a volumelor împrumutate de studenții de la fără frecvență în anul universitar 1971-1972

Domeniul	Cursuri	Alte lucrări	Total
Lingvistică, literatură	286	560	846
Matematică, fizică	178	85	263
Științe naturale și agricole	126	72	198
Științe sociale și politice	44	185	229
Alte domenii	11	10	21
Total	645	912	1 557

țul Maramureș și din județele limitrofe (Satu-Mare, Sălaj, Bistrița-Năsăud), de unde, probabil, provin în cea mai mare măsură studenții Institutului pedagogic băimărean de la cursurile fără frecvență. 67 la sută din volumele servite prin împrumut interbibliotecar s-au îndreptat spre aceste județe.

Din județele în care ființează institute de învățământ superior (Iași, Cluj, Mureș, Brașov), numărul solicitanților este redus, din aceste zone fiind, probabil, puțini studenți la Baia Mare, iar pe de altă parte, posibilitățile de studiu și de informare oferite de marile biblioteci de învățământ superior (și de cele publice) din aceste localități sunt suficiente. Numărul relativ mare de împrumuturi servite în județul Dolj (Craiova fiind centru uni-

versitar și sediul unei importante biblioteci publice) este mai greu de explicat.

Faptul că din județele mai îndepărtate, cum ar fi Alba, Bihor, Arad, Hunedoara, Gorj, Mehedinți, Olt, Caraș-Severin, Teleorman, Vâlcea, ne parvin destul de numeroase cereri de împrumuturi interbibliotecare ne îndreptățește să presupunem fie că bibliotecile din centrele acestor județe nu au colecții destul de bogate pentru a le putea satisface solicitările, fie că dau dovadă de insuficientă sollicitudine față de această categorie de beneficiari.

O analiză a naturii publicațiilor solicitate prin împrumut interbibliotecar probează că aproape 90 la sută sînt lucrări înscrise în bibliografia obligatorie (cursuri, manuale, tratate, lucrări de sinteză etc.). Titlurile împrumutate au fost grupate în șinci categorii, primele trei determinate de profilul facultăților din institut, o a patra, cu lucrări din domeniul social-politic, interesind în egală măsură pe studenții tuturor secțiilor și ultima, cu lucrări din alte domenii. În toate cazurile s-a făcut distincție între manuale și alte tipuri de lucrări (vezi tabelul nr. 2). Preponderența împrumuturilor din domeniul „Lingvistică-literatură” (54 la sută) este lesne explicabilă prin numărul mare de studenți înscriși la Facultatea de filologie, care depășește pe cel totalizat de studenții celorlalte două facultăți. Ponderea relativ scăzută a lucrărilor solicitate din domeniul social-politic (15 la sută) este determinată cu siguranță de prezența unor astfel de lucrări în colecțiile tuturor bibliotecilor, deci și în ale celor la care studenții de la fără frecvență ai Institutului pedagogic de 3 ani din Baia Mare au acces imediat, în localitățile unde domiciliază.

S-ar mai putea nota pe marginea acestei analize că 645 de titluri (peste 41 la sută din totalul împrumuturilor) sînt manuale.

Raportate la numărul studenților la fără frecvență înscriși în perioada la care ne referim (în anul 1971/1972 — 463 de studenți), numărul împrumuturilor efectuate pe această cale este destul de important (în medie, 3,3 volume per student). Totuși considerăm că sintem încă departe de a ne mulțumi pe deplin beneficiarii. În acest sens, credem că o analiză a cererilor refuzate ne-ar furniza elemente interesante în vederea ameliorării acestor servicii.

Dar și fără o asemenea analiză putem aprecia că principala cauză o constituie numărul limitat de exemplare deținute dintr-un titlu, ceea ce face imposibilă satisfacerea concomitentă a tuturor solicitărilor, mai ales dacă avem în vedere că aceeași bibliotecă este consultată și de studenții de la cursurile de zi. Și poate că mărirea numărului de exemplare, mai ales la cursuri și manuale, nu ar fi soluția cea mai fericită, știut fiind că în zilele noastre perioada lor de îmbătrânire este foarte scurtă. Astfel fiind lucrurile, chiar și un elementar calcul economic conduce spre ideea că ar fi mult mai indicat să li se asigure tuturor studenților (și în primul rând celor de la fără frecvență) posibilitatea ca odată cu înscrierea la facultate să-și procure un set complet de manuale. Bibliotecile de specialitate din institutele de învățământ superior ar putea astfel, degajându-și depozitele și economisind

importante sume, să procure un număr mai mare de titluri (și de exemplare) de lucrări fundamentale, tratate, istorii ale domeniilor, materiale de informare, reviste de specialitate.

Pe de altă parte, apreciem că bibliotecă noastră a fost deficitară în ceea ce privește informarea cititorilor, relativ la posibilitățile și condițiile de împrumut (formalități, tipul de lucrări ce pot fi împrumutate, termen de restituire etc.). Întru remedierea acestor deficiențe ne-am propus, printre altele, elaborarea unui ghid al bibliotecii, care va fi expediat tuturor studenților de la fără frecvență, odată cu programele școlare.

Dincolo de soluțiile ce vor fi adoptate la nivelul Bibliotecii Institutului pedagogic băimărean, credem că se impune o mai temeinică integrare a bibliotecilor din toate rețelele într-un sistem. Multe din cererile de împrumut ce ni se adresează direct nouă de către studenții din Gorj, Dolj, Mehedinți, Olt, Caraș-Severin, Teleorman sau din alte județe, prin intermediul bibliotecilor din localitățile în care domiciliază, unele rămânând adesea nesatisfăcute, ar putea fi astfel rezolvate la nivelul unor alte verigi ale sistemului și de bună seamă într-un termen mai scurt. Oricum, cerințele învățământului actual, ca și permanenta reciclare a cadrelor de altfel, pretind o reconsiderare a împrumutului interbibliotecar pe plan național.

Ex libris de Harald
Meschendörfer.

Pentru formarea și dezvoltarea concepției ateist-științifice

DIN EXPERIENȚA BIBLIOTECII
COMUNALE DIN TIGVENI,
JUDEȚUL ARGEȘ

Grigore FILIP
bibliotecar

Ca parte integrantă a educației comuniste a oamenilor muncii, educația ateist-științifică urmărește înrădăcinarea concepției materialiste în mase, eliberarea oamenilor de sub influența superstițiilor și a altor credințe false. Unul din instrumentele de bază ale acestui proces educativ este cartea, iar bibliotecilor, ca instituții ale educației comuniste, le revine sarcina de a contribui prin formele specifice ale activității lor la formarea și dezvoltarea în rândurile publicului de servit a unor concepții științifice despre lume și viață.

Răspunzând unor astfel de atribuții, Biblioteca comunală din Tigveni, județul Argeș, a inclus în programul său de activitate o serie de obiective vizând popularizarea literaturii științifice în rândul cititorilor săi.

În stabilirea acestor obiective s-au avut în vedere, ca factori determinanți, cunoașterea particularităților specifice de vârstă, sex, grad de cultură (de care depinde receptivitatea publicului) și a practicilor religioase, a formelor pe care le îmbracă superstițiile și prejudecățile în comuna Tigveni; evaluarea capacității bibliotecii de a desfășura o eficientă propagandă ateist-științifică prin carte (componentă colecțiilor din punct de vedere al conținutului tematic, al nivelului de accesibilitate, al gradului de actualitate); corelarea acțiunilor proprii cu programul cursurilor de învățământ de partid și U.T.C., cu tematica anumitor cursuri ale universității populare din comună, cu planul de activitate al căminului cultural. Totodată au fost consultați intelectualii din comună direct antrenati în acțiunea de propagandă ateist-științifică ce se desfășoară în Tigveni.

Cercetarea componenței colecțiilor ne-a condus la concluzia că lucrările din domeniul științelor naturii (822 de volume), ca și cele din alte domenii care prezintă interes din acest punct de vedere — filozofie, religie-ateism, medicină etc. — (1664 de volume), deși sînt suficient de bine reprezentate, nu sînt în egală măsură evidențiate printr-o judicioasă dispunere în cadrul raftului liber. În consecință, s-a trecut la crearea unor rafturi tematice, cum ar fi Știința și religia, Apariția și evoluția omului pe pămînt etc. Pe aceeași tematică s-au realizat și liste de recomandare afișate la rafturile respective. Literatura științifică nou achiziționată este prezentată în cadrul panoului tematic *Ce e nou în bibliotecă* și în cadrul unei expoziții permanente.

Printre formele de agitație vizuală cu virtuți informativ-recomandative pe care le utilizăm, se pot menționa și panoul tematic de afișaj *Prin știință spre adevăr*, cuprinzînd rubricile *Citiți aceste cărți*, *... din ele puteți afla...*, *Părerile cititorilor despre cărți* și diferitele expoziții tematice, cum ar fi, de pildă, *Fenomenele atmosferice și exploatarea lor*, lucrările expuse fiind însoțite de scurte adnotări.

Pe lîngă materialele de propagandă întocmite în cadrul bibliotecii noastre, cu sprijinul unor colaboratori locali, ne-am preocupat să valorificăm în cît mai mare măsură și materialele realizate pe plan central. Bibliografiile de recomandare pe teme ateist-științifice ce ne-au fost puse la dispoziție de Biblioteca Centrală de Stat sau în coloanele *Revistei bibliotecilor* („În lumea credincioșilor și a necredincioșilor, a smeriților și a impostorilor, a obsedaților și chiar a păcătoșilor”, „Omul — minunea cea mai mare dintre minuni”, „Oamenii în lună și ... zeii pe pămînt” ș.a.) au fost folosite ca atare, ca forme de recomandare pentru cititori, sau ca material ajutător pentru acțiunile noastre — expoziții, recenzii, prezentări de cărți, seri literare. Ni s-a părut, între altele, deosebit de interesantă sugestia conținută într-unul din materialele amintite, la capitolul „indicații metodice”, de a folosi în propagandă ateist-științifică, ca formă indirectă, cartea literară, care oferă, într-un mod agreabil și deloc ostentativ, vaste posibilități educative în această direcție. S-a întocmit de aceea, cu forțe proprii, o listă de recomandare a unor opere de scriitori români, în care sînt reflectate cu realism, uneori cu evidente intenții satirice, diferite aspecte ale vieții monahale, ale practicilor religioase, ale prejudecăților mistice ș.a.

Așa cum arătăm mai sus, cele mai multe din acțiunile bibliotecii de propagandă ateist-științifică prin carte se rea-

lizează în colaborare și cu alți factori cu vocație educațională din comuna noastră.

Astfel, pentru cursanții anumitor forme de învățămînt de partid și U.T.C. au fost organizate standuri de împrumut la locul de desfășurare a cursurilor, s-au întocmit planuri de lectură, s-au difuzat liste de recomandare. Respectînd principiul diferențierii acțiunilor, pentru intelectualii care frecventează forme avansate de învățămînt de partid se susțin prezentări sau recenzii ale unor lucrări de un nivel mai elevat, existente în colecțiile bibliotecii (*Știință, religie, societate, Geneza sacralului*, de Pompiliu Caration; *Știință și ateism* etc.).

În cadrul universității populare, la cursul *Medicina și viața*, biblioteca a susținut nu o dată recenzii de cărți. Un mare ecou l-a avut în rîndul auditorilor acestui curs recenzarea lucrării *Fată sau băiat* de P. Raicu. Aproape toți cursanții au împrumutat cartea, antrenîndu-se în mod spontan în vii discuții pe marginea ei. Din păcate, biblioteca nu a știut să folosească momentul psihologic creat pentru organizarea unei consfătuiri cu cititorii, formă ce ar fi contribuit în mare măsură la elucidarea problemelor ridicate de lectura cărții și, prin specificul ei, s-ar fi detașat de celelalte activități organizate cu cartea ateist-științifică. Tot ca rod al colaborării cu universitatea populară a fost programat și simpozionul cu tema *Minunile religioase* (prin tre lucrările prezentate: *Luna — corp cereșc, Ce este cerul, Ce este sufletul*).

Prezența unor conferințieri de la centrul de județ în comună constituie prilejuri potrivite pentru bibliotecă de a readuce în atenția publicului cititor anumite cărți sau de a le prezenta altele noi. De pildă, cu prilejul expunerii *Apariția și evoluția vieții pe pămînt* au fost prezentate lucrările *Rolul muncii în procesul transformării maimuței în om* de Fr. Engels și *Adam și Eva sînt strămoșii noștri* ?

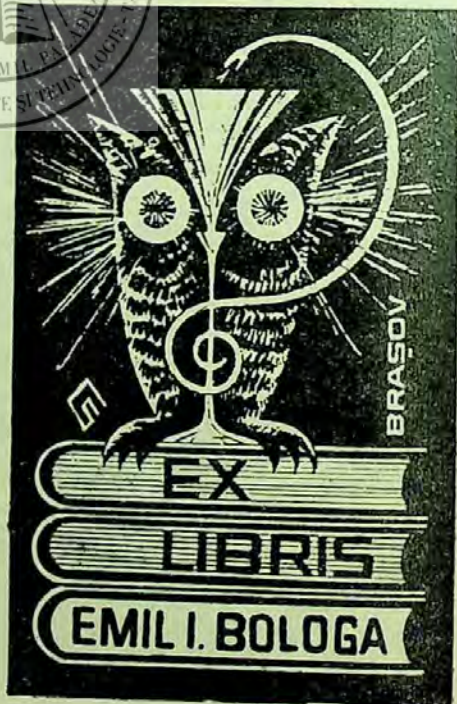
Împreună cu organizația U.T.C. din comună se întreprind acțiuni orientate în direcția tineretului, ale căror concepții materialiste despre lume și viață trebuie încontinuu cimentate. Am cita, dintre cele mai reușite acțiuni din ultima perioadă, seara literară cu tema *Spre aștri*, cu care prilej s-a organizat și o expoziție de carte *Universul infinit*, deschisă împrumutătorilor, și ciclul de recenzii, prezentări de cărți și expoziții, organizate sub genericul *Știința, prietena noastră*.

Dacă acțiunile la care ne-am referit, ca și multe altele asemănătoare, au reușit să albă un anume ecou în rîndurile cititorilor noștri, reflectat în cifrele statistice privind circulația cărților din do-

meniul științei, al ateismului ș.a., cifre ce se situează deasupra celor înregistrate în anii anteriori, o analiză lucidă a participării bibliotecii comunale la procesul de educație ateist-științifică desfășurat în comuna Tigveni ne obligă să notăm și anumite minusuri. Este vorba de caracterul discontinuu al acțiunilor noastre în această direcție, pauze înregistrîndu-se mai ales în perioada de vară; de neglijarea unor categorii de cititori, cum ar fi elevii, pentru care nu au fost programate manifestări cu cartea științifică, consecință poate și a lipsei de colaborare cu biblioteca școlară; de acționarea în mod cu totul sporadic în rîndurile publicului bibliotecii din satele aparținătoare, propaganda cărții ateist-științifică prin carte pe care o susținem, desfășurîndu-se cu precădere la sediu.

Recunoașterea acestor scăderi existente încă în activitatea noastră, paralel cu realizările la care ne-am referit în prima parte a articolului, înseamnă implicit un prim pas spre înlăturarea lor în etapa viitoare.

Ex libris de L. Csutak

Indici auxiliari nou introduși în clasificarea zecimală universală (II)

ing. Alex. C. ANDRIAN

consilier la Institutul
de cercetări tehnologice
pentru construcția de
mașini — București

Continuăm, în partea a doua a articolului nostru^{*)}, să expunem principalele schimbări sau inovații introduse în tabelele de indici auxiliari și în semnele de conexiune prin *Extensions and Corrections* seriile 3/7.

2.5. Indici auxiliari generali de timp

În cuprinsul tabelii de indici de timp au fost operate doar modificări puține și neesențiale. Să le enumerăm totuși.

a) În EC4 se atrage atenția că ghilimelele servind ca simbol al acestui indice sînt întotdeauna "superioare", adică sînt plasate, și la începutul și la sfîrșitul indicelui, în partea de sus a cifrelor. Exemplu:

"1944.08.23" 23 August 1944

b) Prin EC6 și EC7 sînt revizuiți parțial indici "4" *Perioade de timp* (luni, zile etc.) și "5" *Interval, periodicitate* (lunar, zilnic etc.).

2.6. Indici auxiliari generali de divizare specială sau indici auxiliari generali alfabetici și de numerotare

Acești indici nu sînt noi. Ei vor fi totuși mai detaliat tratați în cele ce urmează pentru că sînt puțin cunoscuți și deci puțin folosiți, iar multe dintre utilizări sînt acceptate de curînd. Cu toate că sînt aplicabili în tot cuprinsul tabelii principale c.z.u., indicii generali de divizare specială au, într-o oarecare măsură, forme specifice, particulare pentru anumite domenii, singurul lucru comun fiind modul de creare a lor. De altfel, în diferite ediții c.z.u. ei poartă denumiri diferite, iar explicațiile date prezintă și ele aspecte diferite de la o ediție la alta.

— Primul rol al acestor indici este de a particulariza subiectul. În general, in-

dicii principali din c.z.u. pot codifica sfera oricît de mici de conținut comun, însă, chiar și cu ajutorul indicilor auxiliari, nu pot coborî pînă la unități separate. Pentru a realiza divizarea pînă la unitate, individ etc., pot fi folosite nume, denumiri (eventual prescurtări), litere, numere de ordine.

Indicele de nume servește la particularizarea subiectului prin numele autorului, al personalității analizate în document, prin denumirea lucrării, a produsului, a instituției sau a întreprinderii, a plantei sau a animalului. Exemple:

a) Nume de persoane:
859.09 Coșbuc, George. *Studiu asupra vieții și operei* lui G. Coșbuc
92 Schiller, Friedrich. *Biografia* lui Fr. Schiller

b) Titluri de publicații:
07 (408) *Știința* Ziarul „Știința”
389.6 (05) *Standardizarea*. Revista „Standardizarea”

c) Denumiri de organizații:
329 (410) *Laburist* Partidul Laburist Englez
621:061.5 *Progresul* Uzina mecanică „Progresul”

d) Denumiri de corpuri cosmice, obiecte, produse:
523.441 *Eros* Planeta Eros
621.924 *Fortuna* Mașina de rectificat „Fortuna”
629.114.6 *Dacia* Autoturismul „Dacia”
629.788 *Apollo* Nava cosmică „Apollo”
678.675 *Nylon* Masa plastică „nylon”
629.123.3 *Normandie* Transatlanticul „Normandie”

e) Denumiri geografice:
(498—Huși) Orașul Huși din România

f) Denumiri de plante și animale:
634.11 *Jonathan* Mere Jonathan

În redactarea indicelui de nume, se folosesc în mod curent *prescurtările*. Exemple:

a) Prescurtări de largă uzanță:
002.6:061.6 I.D.T. Institutul Central de Documentare Tehnică București
621.9:061.5 FMUAB Fabrica de mașini-unelte și agregate București
621 (05) *Constr. maș.* Revista „Construcția de mașini”

b) Prescurtări logice:
92 Alex. M. *Biografia* lui Alexandru Macedon
92 Shak. *Biografia* lui W. Shakespeare

*) Prima parte a apărut în *Revista bibliotecilor*, 25, nr. 8, aug. 1972, p. 480—483.

- c) Prescurtări mecanice (de exemplu, reținând primele 3 litere):
 14 ARI Filozofia lui Aristotel
 14 BER Filozofia lui Bergson
 14 HUM Filozofia lui Hume

d) Prescurtări codificate (de exemplu, sistemul de codificare a numelui autorilor sau a primului cuvânt din titlu elaborat de Ch. A. Cutter):

- E46 Em Emandi, Emanoil, Emery...
 E47 Emi Emilian, Emilianov...
 E48 Emin Eminescu, Eminov...
 E49 Emp Empedocle, Emre

sau într-o notație mai detaliată:

- E46 Emandi
 E465 Emanoil
 E4655 Emerich
 E466 Emery
 E47 Emilian

Se mai folosește în prescurtare, de asemenea, *indicele literal*, în principal însă în scopuri enumerative, atunci când, de fapt, A, B, C, D... corespunde lui 1, 2, 3, 4... Exemplu:

069 Luvru A Sala A a Muzeului Luvru

Indicele de număr este folosit atunci când intervine ideea de succesiune naturală, de enumerare aritmetică, de serie a unor obiecte, noțiuni etc. Are ca semn distinctiv de legătură (introducere) prescurtarea nr. (citit: „numărul”) sau al semn clar de enumerare, care să împiedice confundarea cu ordinea zecimală, obișnuită în sistemul nostru de indexare. Cifrele care urmează semnelor distinctive de enumerare au deci valoare aritmetică și se intercalează în această ordine în catalog. Exemple:

- 656.4 (498 București) nr. 21 Linia numărul 21 de tramvaie din București
 78 Ivanovici: 091 nr. 131 Manuscrisul nr. 131, muzică de Ivanovici
 094: 22 pag. 25... 100 Biblia, ediție rară, paginile 25—100
 78 Bach op. 35 Muzică de Bach opus 35
 343.21 (094.9) art. 71 Jurisprudențe la art. 71 al Codului penal

— Al doilea rol important al indicilor alfabetici și de numerotare este acela de a suplini, atunci când este necesar, anumite lipsuri de noțiuni sau termeni din *tabelele c.z.u.*, fie în *tabelele* foarte prescurtate, în *catalogele* în care se simte nevoia reliefării, la un moment dat, a unei noțiuni de amănunt, fie în *catalogele* colecțiilor foarte specializate, când se ivesc noțiuni sau termeni noi, pînă la prevederea lor oficială în *tabelele c.z.u.* prin atribuirea unui indice special. Se folosește, de obicei, un descriptor (o

vedetă de subiect**), pe lângă *indicele zecimal* de caracter general cel mai apropiat. Exemple:

- 523.4 Atmosferă Atmosfera planetelor
 62 Fiabilitate Fiabilitatea în tehnică
 1M Filozofia marxist-leninistă
 3CP Partide comuniste și muncitorești

Ultimele două exemple sînt prescurtări de nume (pînă la o singură literă) care au fost aplicate de edițiile naționale din unele țări socialiste pentru indexarea unor probleme ideologice importante, care nu își găsiseră — înainte ca lucrările Subcomisiei FID/C3 să aducă unele rezolvări în această privință — o exprimare convenabilă în edițiile internaționale ale clasificării zecimale.

— Al treilea rol al acestor indici este de a înlocui pentru simplificarea grupe de cifre din *tabelele c.z.u.*, în cazul folosirii unor indici în mod deosebit de frecvent; ei au, în acest caz, rol de *indici de substituție*. De exemplu, un specialist în sudură va putea utiliza S în loc de 621.791 Sudură în fișierul său de documentare:

- S.621.975 Sudură la presele de forjă
 S.056 Cordoane de sudură
 S.754.264 Sudură în bioxid de carbon

De asemenea, pentru alte domenii ale clasei 621 Construcția de mașini în general, cea mai aglomerată clasă din *c.z.u.*, se pot întrebuița:

- A pentru 621.039 Energie atomică
 F pentru 621.73 Forjă
 T pentru 621.74 Turnătorie
 MP pentru 621.762 Metalurgia pulberilor
 TT pentru 621.785 Tratament termic
 AC pentru 621.793 Acoperiri metalice etc., etc.

Într-o bibliotecă tehnică de întreprindere, *indicele* care simbolizează profilul acelei întreprinderi poate fi înlocuit, oriunde este vorba despre organizarea ei din anumite puncte de vedere, cu litera X. Exemple:

- X.001.5/6 Lucrări de cercetare-proiectare ale uzinei noastre
 X.002 Producția uzinei noastre
 X.003 Probleme economice ale uzinei noastre
 X.007 Personalul uzinei noastre

Atragem atenția că *indicii* de substituție păstrează toate particularitățile grupului de cifre pe care îl înlocuiesc, în-

***) Pentru regulile fixate a vedetelor de subiect, vezi: Dumitrescu Florica. *Catalogul pe subiecte*. În: *Consultații de biblioteconomie*. I. Completarea și organizarea colecțiilor de publicații. Buc., I.S.I.A.P., 1969, p. 201—222.

clusiv rolul punctului după trei cifre.
Exemplu:

F 5.8 Sudare prin forjare (în loc de 621.735.8)

De asemenea, se supun aceluiași reguli de intercalare a fișelor în catalog ca și indicele detaliat. Este necesară însă o atenție deosebită în utilizarea lor, pentru a nu îngreua descifrarea codificărilor făcute.

În general, indicii de substituție se întrebunțează în clasarea documentelor unei întreprinderi sau în fișierele personale ale unui cercetător într-o ramură tehnică îngustă. Nu este recomandabilă întrebunțarea lor în cataloagele unei biblioteci publice enciclopedice și nici chiar ale unei biblioteci tehnice de ramură.

2.7. Indici auxiliari generali de punct de vedere

Modificările introduse prin EC3/EC7 sînt puține și ne semnificative.

Importanța acestui indice a fost recent lărgită prin crearea posibilității de a folosi orice indice principal c.z. pentru a arăta punctul de vedere sau poziția autorului lucrării clasificate (indice ideologic). Se folosește pentru aceasta (înlocuind o rezolvare anterioară) Exemple:

- 007.000.621 Cibernetică din punctul de vedere al constructorului de mașini
- 331.000.141 Munca privită de filozofi
- 621.000.576.2 Mașinile din punct de vedere biologic
- 792.2.000.2 Teatrul din punct de vedere al religiei

2.8. Indici auxiliari generali cu — 0

Prin EC4 a fost introdus indicele auxiliar general — 05, aplicabil în tot cuprinsul tabelelor principale, pentru a codifica persoana interesată sau persoana la care se referă subiectul lucrării clasificate. Exemple:

- 052.22 Personal de conducere
- 052.24 Personal executant
- 053.2 Copii
- 055.2 Femei
- 057 Personal din punct de vedere al profesunii
- 057.2 Personal care prestează muncă manuală (calificată, specializată, necalificată)
- 057.3 Personal administrativ, funcționari
- 057.4 Personal intelectual
- 058 Personal din punct de vedere social
- (331.—055.2 Munca femeilor; 616—053.2 Pediatrie; 621—05 Mașini, aparate

și instalații pentru anumiți utilizatori sau operatori; 658.3—052.22 Conducere în întreprindere; 687.1—053.2 Imbrăcăminte pentru copii).

Prin EC 7 : 6 a fost aprobat și un indice auxiliar general —03 Materiale (cu subdiviziuni), aplicabil în tot cuprinsul tabelelor principale. Exemple:

- 035.3 Lemn
- 034 Metal
- 036 Mase plastice
- (629.12—035.3 Nave din lemn; 645—034 Mobilier metalic; 621.8—036 Organe de mașini din mase plastice).

3. INDICI AUXILIARI SPECIALI

În intervalul semnalat mai sus nu au intervenit schimbări demne de a fi relevate ca noutăți. Desigur, indicii auxiliari speciali care însoțesc indicii principali supuși revizuirilor au suferit modificări în conformitate cu schema de revizuire a indicilor principali, respectivi. Observăm, de asemenea, desprinderea din rîndul indicilor auxiliari speciali a doi indici —03 Materiale, —05 Personal, trecuți, cu înțeles și procedeu, în rîndul indicilor auxiliari generali.

4. SEMNE SPECIALE DE LEGĂTURĂ

— Primul rol al acestor semne este de a înlesni compunerea, din mai mulți indici principali ai aceluiași domeniu (deci începînd cu același grup de cifre), a unor indici principali cumînd mai multe aspecte ale subiectului. În acest caz, ele îndeplinesc rolul unor semne sintetice, ducînd la realizarea unei scurtări importante a indicilor rezultați. Procedeu cel mai simplu este întrebunțarea punctului semnificativ (semnul de grupare specială) în acest scop. Exemple:

- 354.81 Ministerul industriei
- 354.83 Ministerul agriculturii
- 354.81.83 Ministerul industriei și agriculturii

Alt procedeu este de a utiliza în scopul cumularii a două aspecte, prezentate de unul și același subiect, lini-oara —, cunoscută ca semn de legătură pentru introducerea indicilor auxiliari speciali și a indicilor auxiliari generali cu lini-oară —.

Astfel, în clasa 80 Lingvistică se găsesc două părți distincte: 800/801 Probleme generale: dialecte, ortografie, fonetică, gramatică etc. și 802/809 Limbi și dialecte, clasificate separat. Pentru a combina sintetic cele două aspecte și a clasifica — la o anumită limbă — studiul dialectelor, al ortografiei, al foneticii, gramaticii etc. se poate folosi:

- 805.90 Studiul limbii române

- 805.90 :800.87 *Dialecte ale limbii române*
 805.90 :801.1 *Ortografia limbii române*
 805.90 :801.5 *Gramatica limbii române*

Este prevăzută însă și posibilitatea cumulării celor două aspecte (aspectul general gramatical, dialectal etc. la aspectul particular prezentat de o anumită limbă) prin suprimarea primelor două cifre din indicele 800... și a primelor trei cifre din indicele 801..., restul cifrelor legându-se prin linioară — de indicii rezultăți prin subdivizarea lui 802/809. În locul indicilor dați ca exemplu mai sus, se pot construi prin acest procedeu indicii sintetici :

- 805.90—087 *Dialecte ale limbii române*
 805.90—1 *Ortografia limbii române*
 805.90—5 *Ortografia limbii române*

De asemenea, la grupa 58 *Botanică* pot fi utilizați indicii compleși :

- 581.4 :582.734 *Morfologia rozaceelor*
 582.734 :581.4 *Rozacee-morfologie*

dar și indicii sintetici rezultăți prin legarea cu linioară — de primul indice principal rămas întreg — a cifrelor finale semnificând aspectul particular din al doilea indice principal, pe care vrem să-l reliefăm din grupa 58 *Botanică*, grupă ale cărei cifre se suprimă :

- 581.4—273.4 *Morfologia rozaceelor*
 582.734—14 *Rozacee-morfologie*

Același procedeu poate fi aplicat în orice alte grupe în care tabelele sînt structurate pe o parte generală, privind aspecte sau metode de ansamblu, aplicabile în toate domeniile disciplinei, și o parte de sistematică, privind diferite aspecte particulare ale disciplinei, în care metodele generale își au aplicare : 59 *Zoologie*, 63 *Agricultură*.

Procedeu cel mai modern pentru a semnifica sinteza unor indicii proveniți dintr-o aceeași clasă, grupă sau subgrupă este însă semnul, creat special în acest scop și denumit *semn de sinteză*. El a fost introdus prin EC1 "1949/52" pentru subdiviziunea 678.8 *Produse sintetice de policondensare* ; prin EC2 "1953/55" a fost extins asupra subdiviziunilor 546 *Chimie anorganică* și 547 *Chimie organică*, prin EC3 "1956/58" asupra subdiviziunilor 666.113 *Sticlă*, prin EC4 "1959/61" asupra subdiviziunilor 667.6 *Vopsele*, *Tehnologia vopsirii* și 669 *Metalurgie*, prin EC5 "1962/65" asupra subdiviziunii 329.1/8 *Partide și mișcări politice*, prin EC6 "1965/68" asupra subdiviziunilor 612 *Fiziologie medicală*, 615.2/3 *Medicamente*, 621.791.754 *Sudură în atmosferă protectoare*, 629.7 *Aeronautică și astronautică*, 631.442 *Clasificarea tradițională a solului agricol*, 631.8 *Îngrășăminte*, 681.327

Echipament auxiliar al mașinilor de calcul, în sfîrșit, prin EC7 "1968/71" asupra indicilor — 03 *Materiale*, 553 *Geologie economică*, 678 *Industria pielăriei*.

Se observă, din cele expuse mai sus, introducerea semnului de sinteză la început în domeniul chimiei și în domeniile înrudite (compuși, aliaje etc.), apoi tendința de generalizare a lui și în alte sfere de interese (politică, medicină, tehnică, mecanică etc.). Apostroful a înlocuit în multe domenii linioara —, utilizată înainte pentru a marca sinteza. Exemple de utilizare a apostrofului :

- 546.32 *Potasiu*
 .175 *Azotat*
 546.32'175 *Azotat de potasiu*
 546.683.3 *Talii trivalent*
 .32 *Potasiu*
 .222 *Sulfat*
 546.683.3'32'222 *Alaun de potasiu și talii*
 669.15 *Oțel aliat*
 .24 *Nichel*
 .26 *Crom*
 669.15'24'26 *Oțel crom-nichel*
 329.11 *Partid conservator*
 .4 *Partid rasist*
 329.11'4 *Partid conservator-rasist*
 629.753.3.024.12 *Avion cu dublu fuselaj*
 .026.14 *Avion cu patru motoare*
 .025.56 *Avion cu aripi în poziție inferioară*
 629.753.3.024.12'614'556 *Avion cu quadri-motor, cu dublu fuselaj și poziție joasă a aripilor*
 675.154 *Piele de mînuși*
 .265 *Năbuc*
 675.154'265 *Năbuc pentru mînuși*

— Al doilea rol al semnelor speciale de legătură este de a crea unele grupări speciale necesare în indexare, de exemplu în domeniile în care derivarea zecimală nu este cea naturală sau provoacă dificultăți. Pentru a delimita grupările de cifre se întrebuintează punctul, care, de data aceasta, are importanță, este semnificativ și este fix, ca și în semnele de legătură ale indicilor auxiliari speciali cu .00 și .000, ori după semnul de extindere /, ori după eliminări de grupe de cifre etc., spre deosebire de punctul pus — pentru claritate și o citire mai lesnicioasă — în mod mecanic după fiecare grupă de 3 cifre de la stînga la dreapta.

a) La indicii auxiliari generali de timp, gradarea : an, lună, ziua, oră, minut, secundă se face cu ajutorul punctului semnificativ. Exemplu :

"1964.05.24.10" 24 mai 1964, orele 10

b) În cadrul indicilor auxiliari generali de timp "3/7" punctul semnificativ are, de asemenea, rolul de a delimita gru-

pele de cifre care definesc lunile anului, zilele săptămânii, vîrstă sau domeniul de vîrstă etc. Exemple :

- "33.08" Luna august
- "344.1.17" Ora 17 din zi
- "42.05" În vîrstă de 5 zile
- "45.06/11" Grupa de vîrstă de la 6 la 11 ani

c) Conform ultimelor modificări introduse prin EC6 "1965/68", locul pe pămînt după coordonate geografice este specificat prin grupe de cifre, semnificînd longitudinea — latitudinea — sectorizare de amănunt. Exemplu :

(161.025/26.44) Zona oraşului Bucureşti, din care : (161) Primul cadran geografic, la nord de Ecuator şi între 0... şi 180° E Greenwich ; 025/026 Zona între 25° şi 26° longitudine est ; .44 Zona între 44° şi 45° latitudine nord.

În continuare, subdiviziunile .1/.9... permit determinarea din ce în ce mai precisă a locului ; de exemplu, la a 6-a cifră se ajunge ca zona dreptunghiulară să reprezinte, la 45° latitudine, aproximativ 100x150 m.

— Al treilea rol al semnelor speciale de legătură este acela de a introduce valori în unităţile de măsură uzuale. Prin EC6 "1965/68" a fost introdusă oficial doar metoda de notare pentru unităţile liniare şi pentru derivatele lor (suprafaţă şi volum). În principiu însă nimic nu se opune lărgirii metodei şi pentru exprimarea altor unităţi de măsură. Semnul utilizat este simbolul unităţii de măsură în sistemul internaţional : cm, m, km etc. Exemple :

- (181) Lungimi
- (181 cm 2,54) 2,54 cm egal cu 1 Țol
- (181 m 100) 100 de metri
- (181 km 42) 42 de kilometri (distanţa pentru Marathon)
- (23) Forme de relief — munţi
- (23 : 181 m 4500) 4500 metri (înălţimea unui munte)
- (182) Suprafeţe
- (182 km 427) 427 kilometri pătraţi
- (183) Volume
- (183 dm 150) 150 dm³ = 150 litri

— Al patrulea rol al semnelor speciale de legătură este acela de a introduce codificări speciale. Semnul utilizat este *... (asterisc). Acest simbol introduce, deocamdată, locul cosmic aplicat la grupa 52 Astronomie (destul de puţin utilizat) şi locul politic-administrativ sau alte împărţiri teritoriale care nu există în tabela de indici auxiliari de loc (4/9) sau în (1—0/9), deci exterioare c.z.u. Exemple :

(410*SE) Regiunea de sud-est a Marii Britanii, după codul englez de împrumuturi între biblioteci

(44—32*27) Departamentul Eure (după codul geografic oficial francez)

5. CONCLUZII

Au fost trecute în revistă modificările şi noile interpretări menţionate în publicaţiile Federaţiei Internaţionale de Documentare *Extensions and Corrections* din ultimii 15 ani, cu privire la indicii auxiliari din clasificarea zecimală internaţională. Desigur, aceste schimbări sau îmbogăţiri de sensuri trebuie folosite numai în măsura în care ele corespund unor necesităţi reale de detaliere a indicilor în sistemul de codificare uzitat de bibliotecile şi centrele de documentare existente în ţara noastră. Economia în întrebuinţarea posibilităţilor oferite în general de sistemul de indexare este o regulă de bază în practica c.z.u., care nu trebuie niciodată neglijată atunci cînd ne propunem ca scop final al muncii de clasificare constituirea unei evidenţe clare şi precise a conţinutului documentelor, în care negăsirea informaţiei codificate să fie posibilă în timpul cel mai scurt.

De asemenea, se recomandă ca aceste "noutăţi" să fie introduse în cataloage cu tot discernămintul şi în cazuri de strictă necesitate, pe măsură ce însăşi fişa unică tipărită le va introduce în practica de indexare, pentru ca unitatea pe ţară a cataloagelor să nu fie dizolvată.

Bibliografie

- 1) *Extensions and Corrections to the UDC. Seriale 3/1 "1956/1971"*. Haga, F.I.D. 1956—1971.
- 2) *Clasificarea zecimală pentru biblioteci, servicii de documentare şi fişiere individuale de studii*. Lucrare întocmită de un colectiv compus din : Ioan Lupu (redactor responsabil), Paul Langfelder, Atanase Lupu...Buc., E.S.I.P. 1959. 160 p.
- 3) *Introducere la : Universal Decimal Classification. — Dezimal-Klassifikation. — Clasificarea zecimală universală. Trilingual Abridged Edition*. Berlin-London, 1959. 515 p. (Fédération Internationale de Documentation).
- 4) Dubuc, René. *La classification décimale universelle (CDU)*. Paris, Gauthier-Villars, 1954. 4 f. + 210 p. (Documentation et information. FID No. 349).
- 5) *Guide to the Universal Decimal Classification (UCD)*. London, 1963. 128 p. (British Standards Institution. FID No. 345).
- 6) Andrian, Alexandru C. *Îndrumător pentru utilizarea clasificării zecimale universale (CZU)*. Buc., I.D.T., 1969. 95 p.
- 7) Sencuc, Maria şi Corvătescu-Tofan, Antoaneta. *Clasificarea zecimală şi organizarea cărţilor pe materii. În : Consultanţa de biblioteconomie. I. Completarea şi organizarea colecţiilor de publicaţii*. Buc., I.S.I.A.P., 1969. n.125—200.
- 8) Manolescu-Chivu, Maria şi Lăzărescu, Georgeta. *Metodele şi cîrmă moderne în informarea tehnico-ştiinţifică*. Buc., Editura tehnică, 1972. 263 p.

CRONICA

În semn de prețuire

În semn de prețuire a personalului didactic, pentru activitatea meritorie în domeniul instruirii și educării elevilor și studenților și a contribuției aduse la dezvoltarea învățământului, științei și culturii din patria noastră, cu prilejul zilei de 30 iunie — Ziua învățătorului — au fost conferite următoarele ordine și medali unor cadre din bibliotecile și centrele de documentare ale învățământului:

Ordinul Muncii clasa a III-a tovarășilor :

Paraschiva I. Atanasiu, profesoară, directoare la Centrul de Informare și documentare al învățământului din București; Traian A. Prodan, director la Biblioteca Institutului de medicină și farmacie din București; Gheorghe N. Sincrăian, șef de depozit la biblioteca centrală universitară din Cluj; Andrei A. Veress, director adjunct la Biblioteca centrală universitară din Cluj.

Ordinul Meritul Cultural clasa a III-a tovarășilor:

Elise I. Agapescu, bibliotecar principal la Institutul pedagogic din Bacău; Ioana C. Arsuraanu, profesoară, bibliotecar șef la Liceul „Mihai Viteazul” din București; Virginia I. Bradler, șef de serviciu la Biblioteca centrală universitară din Iași; Susana I. Chivu, învățătoare, bibliotecară la Liceul „Dr. I. Meșotă” din Brașov; Talsia T. Gișu, directoare Bibliotecii Institutului agronomic din Iași; Maria Tr. Dimitriu, profesoară, bibliotecar șef la Liceul „G. Călinescu” din București; Aurelia A. Filimon, directoare la Biblioteca Institutului pedagogic din Tirgu-Mureș; Eugenia Stela I. Galoș, învățătoare, bibliotecară la Liceul nr. 10 din Cluj; Ioan G. Ghișe, director la Biblioteca Institutului politehnic din Timișoara; Rodica M. Iordache, directoare la Biblioteca Institutului pedagogic din Suceava; Crucea I. Miclăuș, șef de serviciu la Biblioteca centrală universitară din Cluj; Mihai V. Petrescu, inspector la Ministerul Educației și Învățământului; Ion I. Poplșteanu, bibliotecar la Institutul pedagogic din Constanța; Heana Gh. Popovici, bibliotecară la Liceul din Cimpia Turzii, județul Cluj; Elena Veronica Rodica I. Roțu, șef de serviciu la Biblioteca Institutului de petrol, gaze și geologie din București; Eugenia-Georgeta Z. Tatomirescu, directoare la Biblioteca Universității din Carlova.

Medalia Muncii tovarășilor :

Ioan F. Lucaei, profesor, bibliotecar la Liceul pedagogic din Arad.

Medalia Meritul Cultural clasa I tovarășilor:

Floarea P. Apolzan, bibliotecară la Liceul pedagogic din Constanța; Maria Gh. Atanasiu, directoare la Biblioteca Institutului de medicină și farmacie din Iași; Ana C. Ambrus, bibliotecară la Liceul nr. 1 din Miercurea-Ciuc; Silvia D. Bălăucă, bibliotecară la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Pitești; Eugenia I. Barcu, bibliotecară la Școala generală nr. 25 din Oradea; Șarlota I. Boerlu, bibliotecară la Liceul nr. 2 din Reghin,

Județul Mureș; Elena D. Bulz, bibliotecară la Liceul „Decebal” din Deva; Alexandru E. Cardale, șef de serviciu la Biblioteca centrală universitară din București; Gabriela G. Cavași, bibliotecară la Liceul „Mihai Eminescu” din Satu-Mare; Iolanda A. Ciangiru, bibliotecară la Liceul „Unirea” din Turnu-Măgurele, județul Teleorman; Maria P. Ciurduc, bibliotecară la Liceul agricol din Drăgășani, județul Vlcea; Gheorghe T. Cimpean, bibliotecar la Liceul nr. 4 din Tirgu-Mureș; Elisabeta A. Colesnic, bibliotecară la Liceul nr. 2 din Tulcea; Floarea N. Cordea, bibliotecară la Liceul nr. 3 din Baia Mare; Corina A. Curelescu, bibliotecară la Școala generală nr. 7 din Roman, județul Neamț; Ana M. Crișan, bibliotecară la Liceul din Iliu, județul Hunedoara; Olimpia A. Curcă, bibliotecară la Liceul „I. L. Caragiale” din București; Florian I. Damian, director la Biblioteca Institutului de medicină și farmacie din Tirgu-Mureș; Gheorghe Anibal A. Debruyker, metodist la Ministerul Educației și Învățământului; Helen F. Dombi, bibliotecară la Liceul nr. 2 din Făgăraș, județul Brașov; Floarea I. Drimbă, bibliotecară la Grupul școlar Oradea; Niculina G. Dumitrescu, bibliotecară la Liceul din Urziceni, județul Ilfov; Eleonora I. Dumitrescu bibliotecară șefă la Liceul „Gheorghe Sincal” din București; Ivona Sebastiană St. Dumitrescu, bibliotecară principală la Biblioteca centrală universitară; Irina C. Florian., bibliotecară șefă la Liceul „C. D. Loga” din Timișoara; Magdalena I. Gavrilescu, bibliotecară principală la Liceul nr. 2 din Drobeta Turnu Severin; Doina Gh. Gheorghiu, bibliotecară la Liceul „Al. I. Cuza” din Focșani; Elena I. Gheorghiu, bibliotecară la Liceul „Unirea” din Focșani; Călina P. Giurginea, bibliotecară la Liceul „Stefan Poniț” din Orșova, județul Mehedinți; Gerda A. Helmann, bibliotecară la Liceul nr. 2 din Sibiu; Zoria T. Horodischi, bibliotecară la Liceul „G. Brădescu” din Lugoj, județul Timiș; Sănel I. Horvath, bibliograf principal la Institutul pedagogic din Bala Mare; Hortensia I. Iancu, bibliotecară la Școala generală nr. 1 din Negrești-Județul Cluj; Iulian V. Iones, bibliotecar la Liceul din Sebeș, județul Alba; Trifu F. Konezević, director la Biblioteca Universității din Timișoara; Sandu V. Lăzărescu, director adjunct la Biblioteca centrală pedagogică din București; Ștefan I. Lörincz, bibliotecar la Casa școlii didactice din Tirgu-Mureș; Domnica V. Lucuț, bibliotecară la Școala generală nr. 1 din Negrești-Oaș, județul Satu-Mare; Petrică N. Marin, șef de serviciu la Biblioteca centrală universitară din București; Victoria F. Marinov, bibliotecară la Liceul din Pucloasa, județul Dimbovită; Paulina Gh. Mema, bibliotecară la Liceul „D. Golescu” din Cîmboiung, județul Argeș; Maria G. Mihai, bibliotecară la Liceul din Tirgu-Frumos, județul Iași; Teodor G. Mihălescu, director la Biblioteca Institutului politehnic din Cluj; Silvia F. Mureșan, bibliotecară la Liceul „George Cosbuc” din Năsăud, județul Bistrița-Năsăud; Elisabeta Gh. Osvalth, bibliotecară la Școala profesională din Odorheiu Secuiesc, județul Harghita; Floarea I. Popescu bibliotecară șefă la Liceul „Ion Neculce” din București; Maria T. Popa, bibliotecară la Liceul nr. 1 din Vaslui; Olga Gh. Rașcu, bibliotecară la Liceul nr. 8 din Iași; Vlcoria V. Silvășan, bibliotecară la Liceul din Sîmleul Silvaniei, județul Sălaj; Ana Gh. Striban, bibliotecară la Liceul nr. 1 din Caransebeș, județul Caraș-Severin; Magdalena A. Szekely, bibliotecară la Școala generală nr. 13 din Cluj; Stefania S. Strömpel, bibliotecară la Școala profesională de mecanici agricoli din Sfântu Gheorghe; Carmen M. Solacolu, șef de serviciu la Biblioteca centrală pedagogică din București; Eugenia I. Surtea, bibliotecară la Școala profesională „Vitrometan” din Mediaș, județul Sibiu; Lizica P. Timbuș, bibliotecară la Liceul „Ion Slavici” din Arad; Dorina I. Vlăzescu, bibliotecară la Liceul din Slobozia; Alexandrina St. Zancu, bibliotecară la Școala generală nr. 5 din Rimnicu Vlcea; Vlcoria Gh. Zotta, bibliotecară la Liceul din Tirgu Ocna, județul Bacău.

EX LIBRIS

Doi savanți bibliofili și ex libris-urile lor

Nicolae VĂTĂMANU

Ion Cantacuzino (1863—1934) a fost un ilustru savant creator de școală biologică, animator al vieții medicale românești, o personalitate complexă, care a ajuns la medicină numai după ce a absolvit Facultatea de litere și de științe. În fruntea unui celebru institut de cercetări, care-i poartă numele, Ion Cantacuzino găsea timp, pentru el ca și pentru colaboratorii săi, mari savanți la rîndul lor sau reputați cercetători, pentru preocupările de artă. Fără a înființa un ceneclu, o academie, Cantacuzino reunea în jurul său artiști plastici, oameni de litere sau învățați, iubitori de frumos. El l-a descoperit și l-a ajutat să se realizeze pe unul dintre cei mai mari artiști pictori de astăzi, D. Ghiță.

Ion Cantacuzino a fost un distins colecționar, posesor a numeroase tablouri de preț, a peste 12 000 de gravuri și de cărți vechi de mare valoare, achiziționate în cea din tinerețe, cînd își făcea studiile la Paris. Cea mai mare parte a acestor comori de artă au fost dăruite statului.

El își împodobește valoroasele volume cu ex libris-uri, cel din tinerețe, căci mai tîrziu a avut și altele, fiind gravat la Paris, de Stern (fig. 1*). El datează, desigur, de după 1894, cînd viitorul savant își lua diploma de doctor în medicină, la Paris. Ex libris-ul caracterizează omul: măsurat, lipsit de expansiuni inutile, senin, cu gîndirea mlădiaoasă dar viguroasă, asemenea liniilor în curbe perfecte ale desenului. Spiritul de dreptate socială care l-au dus în rîndurile partidului socialist, ca și activitatea pe teren social se mențin în liniile acestui caracter ponderat, impus unei firi de artist.

Cel mai apropiat și mai credincios colaborator al său, acela care l-a conti-

nuat și întregit opera la Institutul Cantacuzino, a fost academicianul Constantin Ionescu-Mihăiești (1883—1962).

Întru totul activ pe liniile trasate de maestrul său, Ionescu-Mihăiești a fost un savant bacteriolog, virusolog, epidemiolog, organizator al producției naționale de seruri și vaccinuri. Dar el a fost și o fire de artist. Puțin a lipsit ca în tinerețe, cînd era doar un proaspăt doctor în medicină să-și croiască un alt drum, spre care-l îndemna inima: cartea ca obiect de artă, scormonirea bibliotecilor în căutarea unor ediții necunoscute, descoperiri de opere rarissime. Dar rațiunea și unele consilii folositoare l-au hotărît definitiv pentru biologie, spre folosul medicinei românești, realizînd astfel o splendidă carieră.

Artistul din el însă nu s-a dat bătut. Și sub conducerea lui Ionescu-Mihăiești, Institutul Cantacuzino a continuat să fie locul de întîlnire a artiștilor plastici, literaților, muzicienilor.

Posesor al unei rare colecții de cărți de valoare, împodobite cu gravuri de preț și legături excepționale, el a lăsat Academiei un număr de cîteva sute de volume împreună cu dulapul în care le păstrase.

Cîtă vreme le-a avut sub mînă, Ionescu-Mihăiești a ținut să și le înobileze cu ex libris-uri proprii. Și-a alcătuit el însuși două: unul mic, un fel de timbru, scris de mîna lui: *Ex libris* și dedesubt inițialele C.I.M. (fig. 2), totul cuprins într-un oval perfect; celălalt (fig. 3), simbolic, reprezintă marota bibliofilului, nebunia lui atît de umană și de nobilă

* Ilustrațiile sînt reproduse pe cop. III.

SEMINARUL INTERNAȚIONAL AL BIBLIOTECARILOR DIN ȚĂRILE ÎN CURS DE DEZVOL- TARE DIN AFRICA ȘI ASIA

Moscova — Taşkent — Samarkand
18—28 aprilie 1972

Ca o contribuție de seamă a Uniunii Sovietice la Anul internațional al cărții, între 18 și 28 aprilie 1972 a avut loc la Moscova, Taşkent și Samarkand (Uniunea Sovietică) un seminar internațional pentru bibliotecarii din țările în curs de dezvoltare din Africa și Asia. Organizat sub auspiciile UNESCO și ale Ministerului Culturii al U.R.S.S., seminarul a avut ca temă *Bibliotecile publice: activitatea și contribuția lor la dezvoltarea social-economică și culturală*. Au participat 24 de bibliotecari din țări francofone și anglofone din Africa și din țări ale Asiei. Au luat parte de asemenea 5 observatori, printre care A. Obligado din partea UNESCO, și H. Liebaers și D. Anderson, din partea FIAB. În primele 4 zile ale seminarului, la Moscova, au fost prezentate de către bibliotecari și specialiști sovietici comunicări privind diferite aspecte ale dezvoltării în domeniul bibliotecar — de la considerații asupra normelor biblioteconomice la căile largirii publicului cititor al bibliotecilor, aprecierea responsabilității sociale a bibliotecarului, precum și sistemul de pregătire a bibliotecarilor în Uniunea Sovietică. De asemenea, participanții au avut posibilitatea să prezinte comunicări despre stadiul dezvoltării bibliotecilor în propriile lor țări și să viziteze biblioteci din Moscova. A doua parte a seminarului, desfășurată la Taşkent și Samarkand, a cuprins vizitarea de biblioteci de diferite tipuri din cele două orașe sovietice și discuții asupra dezvoltării domeniilor nuncii bibliotecare. Programul acestei părți a seminarului a mai cuprins excursii și vizionări de spectacole, muzee și expoziții.

Cu prilejul seminarului internațional, a fost posibil să aibă loc la Taşkent prima reuniune a Grupului de lucru pentru țările în curs de dezvoltare din cadrul FIAB. La această reuniune a fost întocmită o *expunere asupra planului de muncă al grupului*, care a fost prezentată ulterior, în mai a.c., Biroului executiv al FIAB.

Un volum conținând echivalentul a zece lucrări obișnuite, adică peste 3000 de pagini, și care ar putea fi vîrît în buzunar; o bibliotecă acasă, care ar conține tot atîtea cărți cît o bibliotecă municipală bine dotată; biblioteci municipale de aceeași importanță ca Biblioteca națională era ceva ce părea bibliofililor un lucru utopic. Or, la ora actuală acest vis este gata să devină realitate, grație lucrărilor a doi pionieri din Marea Britanie.

A reduce conținutul unei cărți, al unei reviste ilustrate, al unui jurnal sau al unor dosare voluminoase, nu este o idee nouă. Pentru a putea păstra și regăsi dosarele medicale, spitalele utilizează de multă vreme microfilme. Începînd din anul 1930, reeditările ziarelor americane puteau fi consultate pe microfilme.

După al doilea război mondial, majoritatea bibliotecilor au început să folosească microfilme pentru a-și completa colecțiile cu lucrări rare sau epuizate. În zilele noastre, industriașii automobilului folosesc pe scară largă microcataloge și manuașe de întreținere pe care le publică pentru reprezentanții lor și pentru concesionari.

Astăzi, mai multe reviste, în majoritate tehnice, sînt publicate sub formă de microfîșe: 70 de pagini încap pe o singură microfîșă, nu mai mare decît o carte poștală.

Pentru a face conținutul microfîșei citibil mai este necesar, un aparat de mîrit sau de citit („lector”). În general, aceste aparate se aseamănă cu un mic post de televiziune și deși actualmente au fost puse în vânzare numeroase alte tipuri de aparate de citit ele continuă să fie incomode. Nu este genul de obiecte pe care amatorul de lectură să-l privească cu plăcere la gura focului, într-o seară de iarnă.

Aici intră în scenă cei doi cercetători deja menționați, George Davies și Hedda Wertheimer. Convinși că pentru producerea unei microcărți ușor manipulabile soluția nu trece prin miniaturizarea fotografică a cărților tipărite conform procedeelelor tradiționale, ci prin micro-tipărire, ei au demonstrat că o asemenea imprimare, de zece ori mai mică decît cea curentă, poate fi obținută cu prese obișnuite (ofset).

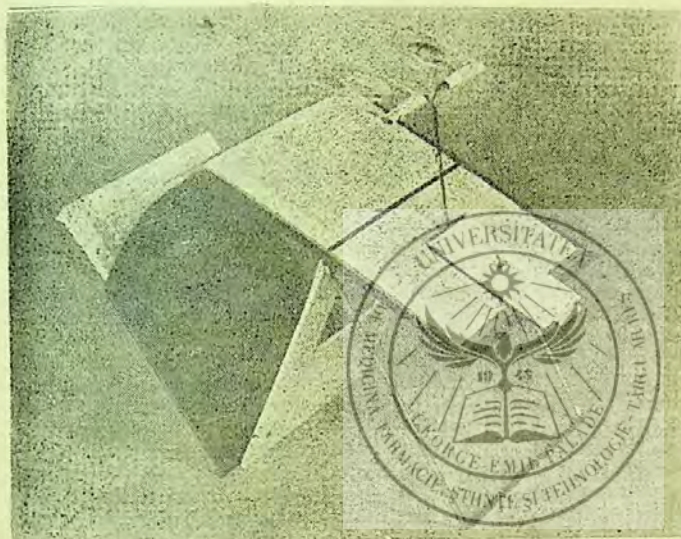
*) Material [și ilustrații] reproduș în traducere [de Ioan Tăutu] din publicația UNESCO *Le Courrier*. 25e année, juillet, 1972, p. 26-27.

Ei au folosit o „hîrtie“ de propilenă care, deși avînd o densitate inferioară calitativ celei folosite pentru microfîșe, putea fi imprimată pe recto și pe verso. A rezultat o carte miniaturizată, de 10 pagini, cu un format de 12/14 cm. O culegere de zece lucrări cu copertele lor va avea deci aceeași încărcătură ca o carte de buzunar.

Pentru citirea acestei microcărți este indispensabilă un fel de lupă binoculară. Strînsă, această lupă dublă nu ocupă mai mult loc decît un semn de carte. Deschisă, ea este fixată, la distanța convenită, printr-o panglică de metal magnetizat, plasată în spatele paginii citite.

Folosirea acestei lupe duble implică tipărirea a două imagini, ceea ce ocupă într-adevăr mai mult loc, dar oferă în schimb avantajul ilustrațiilor în trei dimensiuni. În plus, focarul acestor lupe fiind reglabil, citirea microfîșelor poate fi făcută fără efort de oameni de orice vîrstă.

Problema ce se pune este de a face acceptată această descoperire. Căci, atîta vreme cît difuzarea microcărților nu va fi generală, publicul nu va cumpăra un astfel de material, iar, pe de altă parte, editorii vor, înainte de a se lansa în micro-tipărire, să aibă clientela asigurată.

„Noi am ridicat ochii pentru a-i așeza pe carte“ afirmă George Davies unul din inventatorii noului tip de microcarte realizată prin microtipărire. Iată o primă versiune a acestei cărți cu „cititorul“ sau cu lentilele duble fixate printr-un sistem de magnete. Suportul nu este indispensabil, cartea putînd fi ținută și în mîni.

Cele 36 de microcărți ce se văd pe această mini-etaжерă, reprezintă un de necrezut ciștig de spațiu și hîrtie — aproape 360 de cărți de buzunar.

Cronica Anului internațional al cărții — 1972

După publicarea bilanțului primelor 5 luni care au trecut din Anul internațional al cărții, numărul 11/iunie 1972 al buletinului UNESCO 1972 — *L'Année internationale du livre* continuă să informeze asupra desfășurării manifestărilor consacrate A.I.C. în lume. La rubrica *Din statele membre* știrile cele mai consistente se referă la programele naționale din Brazilia, S.U.A., Franța, Olanda și Tanzania.

În Brazilia, programul național elaborat de către Comisia pentru A.I.C., aflată sub președinția de onoare a ministrului federal al educației, J. G. Passarinho, cuprinde numeroase activități ce pot fi sistematizate în trei categorii principale: cărți pentru copii și tineret (un concurs literar național, o expoziție itinerantă, celebrarea, la 2 aprilie a.c., a unei zile internaționale a cărții pentru copii, organizarea — între 19 și 21 iulie a.c., în cadrul Bienalei internaționale a cărții de la São Paulo — a unui seminar asupra literaturii pentru copii, o expoziție retrospectivă a ilustrației de carte pentru copii — Rio de Janeiro, între 12 noiembrie și 31 decembrie a.c.); întâlniri profesionale (un seminar asupra producției și comerțului de carte — Brasília, aprilie a.c.; un colocolviu asupra biblioteconomiei și documentării — São Paulo, 21—24 iunie a.c.); manifestări diverse (tîrguri de carte, printre care cel de la São Paulo, ținut în mai a.c., săptămîna cărții, care va începe la 22 octombrie și se va sfîrși la 29 octombrie a.c. cu ziua națională a cărții; o expoziție de cărți consacrată independenței Braziliei — São Paulo, 15—25 octombrie a.c.; o expoziție de afișe realizate în întreaga lume cu ocazia A.I.C. — în cadrul Bienalei de la São Paulo).

În S.U.A., reține atenția în mod deosebit reproducerea *Chartei cărții* printre actele oficiale ale Congresului și difuzarea ei în tiraje foarte largi.

În Franța, din acțiunile pe plan național se consemnează: realizarea a patru expoziții itinerante, printre care una pe tema „Cum se naște o carte pentru

copii”; organizarea de către Biblioteca Națională din Paris a unei expoziții pe tema „Cartea — de la origini pînă în zilele noastre”; publicarea, de către Imprimeria națională, a lucrărilor *Cinci secole de tipografie și Cartea despre carte*; organizarea a două colocolvii — unul la Tours, asupra pedagogiei lecturii, și altul la Bordeaux, consacrat comportării cercetătorilor în bibliotecă; întâlniri între beneficiarii bibliotecilor, organizate în întreaga țară de către Direcția bibliotecilor și a lecturii; printre acțiunile cu caracter internațional se înscriu: Festivalul internațional al cărții, ținut la Nisa între 19 și 25 mai a.c. și în cadrul căruia au avut loc Congresul Uniunii internaționale a cărții pentru tineret, un colocolviu pe tema „Autorul și traducătorul său”, seminarii pe tema „Literatură și editare”, Zilele Paul Éluard etc.; Al XIX-lea Congres al Uniunii internaționale a editorilor (Paris, 15—19 mai 1972); un concurs radiofonic internațional pe tema „Cele 10 cărți preferate în ultimii 20 de ani”, organizat în colaborare cu toate țările comunității radiofonice de limbă franceză; în sfîrșit, în privința cooperării internaționale în domeniul cărții, se notează: crearea de noi biblioteci mobile în peste 30 de țări din Africa și din Orientul Mijlociu, grație unei donații de 60.000 de volume; înființarea a 4 mari biblioteci în Africa anglofonă; creșterea difuzării cărții în 25 de biblioteci din centrele culturale și în bibliotecile școlare din Africa francofonă; organizarea unei expoziții prezentînd 50 de cărți ale anului 1972 în 60 de țări și a unor expoziții documentare consacrate marilor enciclopedii, de la Diderot pînă în zilele noastre; participarea la marile tîrguri internaționale de carte etc.

Programul elaborat de Comisia pentru A.I.C. din cadrul Comisiei naționale pentru UNESCO din Olanda cuprinde printre altele: un concurs deschis elevilor din școlile primare și secundare, pe tema „Să facem o carte pe baza unei cărți” și un concurs pentru realizarea unui simbol grafic cu tema „UNESCO și cartea”, organizat într-o școală de arte grafice sub auspiciile Centrului olandez pentru UNESCO; prezentarea în bibliotecile publice din întreaga țară a unei expoziții itinerante de material destinat înlesnirii lecturii orbilor și celor handicapați fizic; organizarea, către sfîrșitul acestui an, a unui colocolviu pe tema „Vizitorul cărții”, la care vor lua parte 40 de experți din diferite țări; ratificarea, în Olanda, a convențiilor UNESCO privind schimburile de publicații; promulgarea unei legi privind depozitul legal și alcătuirea bibliografiei naționale.

George SEBASTIAN

DE PESTE HOTARE

Prima Conferință internațională a bibliotecilor din țările zonei Mării Carabilor

...a avut loc, între 24 și 29 aprilie a.c., la Kingston (Jamaica), cu participarea a peste 200 de delegați. Au fost prezentate 19 comunicări privind serviciile de bibliotecă din Jamaica, Barbados, Hondurasul Britanic, Guyana, Trinidad și Tobago și din numeroase insule din zona Mării Carabilor. Participanții la conferință au avut prilejul să viziteze Biblioteca Centrală din Jamaica și numeroase biblioteci publice locale. În timpul conferinței de la Kingston a avut loc și Tîrgul național de carte din Jamaica. În încheierea lucrărilor conferinței, la care au participat și reprezentanții ai FIAB și bibliotecarii din Europa și America, au fost redactate mai multe rezoluții între care cea referitoare la FIAB reține atenția în mod deosebit: „Conferința recomandă ca Asociația bibliotecarilor din zona Carabilor să ceară sprijinul FIAB în formarea unui grup regional pentru Carabe al FIAB”. (IFLA NEWS, nr. 41, iul 1972).

Conferința europeană asupra schimbului internațional de publicații

...s-a desfășurat între 24 și 29 aprilie 1972, la Viena (Austria), sub auspiciile Comitetului FIAB pentru schimb și publicații oficiale. Avînd ca președinte pe Rudolf Fiedler, directorul general al Bibliotecii Naționale a Austriei, conferința a reunit 41 de participanți din aproape toate țările Europei. Au mai luat parte: un reprezentant al FIAB — D. J. Urauhart, un reprezentant al UNESCO — P. Lazar și doi observatori — unul din Canada și unul din partea Bibliotecii Congresului din Washington. Conferința a adoptat în final 4 rezoluții, referitoare la: Schimbul de publicații și alte mijloace de acces la literatura mondială; Convențiile UNESCO asupra schimbului internațional de publicații și asupra schimbului internațional de publicații oficiale; Schimburi cu țările în curs de dezvoltare; Probleme ale schimbului curent. (IFLA NEWS, nr. 41, iul 1972)

Între 2 și 3 martie a.c., la Paris, la invitația Consiliului Internațional al uniunilor științifice (ICSU)

...a avut loc o reuniune a organizațiilor neguvernamentale interesate în mod special în sistemul mondial de informare științifică — UNISIST. Au par-

ticipat 21 de reprezentanți ai FIAB, FID, ISO, IATUL (Asociația internațională a bibliotecilor universitare tehnice), WFEO (Federația mondială a organizațiilor ingineresti), IPA (Asociația pentru prelucrarea informațiilor) și CODATA (Comitetul pentru date în știință și tehnică). Au fost de asemenea prezenți mai mulți reprezentanți ai Departamentului pentru documentare și informare științifică al UNESCO. În cadrul reuniunii, directorul Departamentului UNESCO pentru documentare și informare științifică, dr. Adam Wysocki, a expus planul de bază pentru transpunerea în practică a UNISIST-ului în perioada 1973—1978, care va fi supus spre aprobare, în octombrie a.c., celei de-a 17-a Conferințe Generale a UNESCO. În afară de aceasta, au fost prezentate în amănunțime cele 5 obiective principale ale UNISIST-ului, și anume: perfecționarea instrumentelor de interconectare a sistemului; perfecționarea transferului de informații; dezvoltarea cadrelor de informare specializată; dezvoltarea politicilor de informare științifică și a rețelilor naționale; acordarea de asistență de specialitate țărilor în curs de dezvoltare.

Un curs internațional de vară de biblioteconomie (International Summer School of Librarianship) cu periodicitate anuală

...a fost anunțat de către College of Librarianship Wales din Aberystwyth (Marea Britanie) în colaborare cu Școala superioară de biblioteconomie și știința informării a Universității din Pittsburgh (Pensylvania, S.U.A.). Cursul se va ține în localitatea Aberystwyth și are ca scop să asigure o pregătire avansată în privința unor subiecte diferite din biblioteconomia modernă, într-un context internațional foarte larg. Cursanții trebuie să aibă studii superioare de bibliologie și practică în domeniul biblioteconomiei. Primul curs de vară a avut loc de la anul acesta, între 2 iulie și 27 august, programa cuprinzînd următoarele subiecte. Bibliografie analitică și descriptivă; Cartea în Europa; Sociologia comunicatelor; Accesul subiectului la informație; Biblioteconomia internațională și comparativă. (IFLA NEWS, nr. 41, iul 1972)

Biblioteca publică din Köln (R. F. a Germaniei)

...este una din primele biblioteci care își bazează distribu-

rea de informații pe înregistrări. Ea a realizat atît o colecție însemnată de discuri și benzi magnetice, cit și un serviciu de împrumut la domiciliu al acestor înregistrări. De altfel, Biblioteca din Köln, mereu deschisă inovațiilor, posedă și cea mai atrăgătoare bibliotecă mobilă din R.F. a Germaniei: un bibliobuz lung de aproximativ 11 m, prevăzut cu telefon, radio, difuzoare și instalații de transmisie.

Editoria sovietică „Progres” a împlinit 40 de ani de existență... și cu această ocazie a fost organizată la Moscova o reprezentativă expoziție de carte. Cu ajutorul exponatelor sînt marcate principalele etape ale evoluției acestei mari edituri înființate în anul 1931, cu intenția de a face cunoscute în străinătate viața popoarelor sovietice și realizărilor lor în știință, cultură și literatură. Operele publicate de această editură sînt difuzate în prezent în 102 țări ale lumii. În afara beletristicii, editura publică opere ale clasicilor marxism-leninismului, publicații cu caracter social, politic și științific, materiale de popularizare a cunoștințelor științifice, cărți pentru copii, manuale școlare, reviste, albume fotografice, ghiduri. Acestei bogate producții de traduceri din rusă în alte limbi l se adaugă numeroase traduceri în limba rusă din cele mai reprezentative producții beletristice și social-politice ale literaturii mondiale. După anul 1960, editura și-a extins activitatea, tipărind lucrări destinate țărilor în curs de dezvoltare din Africa, Asia și America Latină, privind în special organizarea industrială, comerțul, serviciile sanitare, planificarea științifică a economiei.

Italienii citesc puțin

...este concluzia la care ajunge revista *Chevron Club* în urma unei anchete asupra situației actuale a producției editoriale italiene în general și asupra presei cotidiene în special. În ceea ce privește numărul de exemplare de ziare vîndute zilnic, comparativ cu celelalte țări europene, Italia se situează pe al 5-lea loc din urmă în ierarhia statelor; într-adevăr, numai 10 la sută dintre italienii citesc un cotidian, față de 31—37 la sută în Belgia, R.F. a Germaniei, Elveția, Danemarca, Finlanda, Norvegia și față de 50 la sută în Suedia și Marea Britanie. Studiul mai cuprinde și enumerarea cronologică — din 1445 și pînă astăzi — a măsurilor de cenzură, a privilegiilor, impozitelor, îndatoririlor, edictelor și legilor referitoare la presă. Pentru trasarea cadrului general, sînt specificate și datele asupra consumului național în 1971. *Giornale della libreria*, 85, nr. 4, 1972.

ANTVERPARI

VASILE PÂRVAN

organizator de bibliotecă

Maria VULCU

director adjunct Biblioteca
centrală universitară-București

„In galeria marilor figuri ale culturii românești — sublinia nu de mult prof. univ. dr. docent Radu Vulpe, unul dintre cei mai devotați elevi ai lui Vasile Pârvan, într-un articol în care prezenta activitatea acestuia ca director al Muzeului Național de Antichități — Vasile Pârvan ocupă un loc eminent prin multiplele merite pe care și le-a dobândit ca istoric, gânditor, estetic, profesor, conducător de instituții. Dar poate nici unul nu se impune prețurii posterității mai mult ca acela de a fi creat, pornind de la nimic, o trainică mișcare științifică românească, pe care a situat-o de la început la un înalt nivel, asigurându-i toate elementele unei sănătoase dezvoltări¹. In această subliniere poate fi încadrată fără nici o ezitare și activitatea desfășurată de Vasile Pârvan pe tărîmul organizării bibliotecilor științifice românești.

Importanța pe care el o acordă bibliotecii și instrumentelor de informare, vădită prin propria sa contribuție la constituirea acestora, ne este astăzi cunoscută și dintr-o scrisoare din 20 mai 1907, adresată de el fostului său profesor Dimitrie Onciul, de la Berlin, unde Vasile

Pârvan, ca bursier al Universității din București, își pregătea teza de doctorat, documentându-se în același timp și în vederea altor lucrări pe care le proiecta: „E păcat că n-a fost cu puțință să mi se prelungească bursa pe mai mult de un an, căci așa fi putut, pe lângă călătoriile de studii făcute în tihnă, să lucrez și eu o bună parte din studiul mare ce mi-am pus în gând (în orice caz!) să fac despre viața romană la Dunărea de Jos²). E o lucrare pe care, dacă voi avea răgaz și mijloace s-o fac cum doresc, pun mare nădejde. E în țară la noi prejudecata că pe terenul istoriei antice un român nu poate să facă cine știe ce ispravă: și eu văd că, nu (numai) pentru Răsăritul traco-iliric — care de fapt e foarte puțin studiat —, dar chiar pentru Apus și pentru chestii de însemnătate ca aceea a negustorilor în imperiul roman³), poate veni chiar un român, să facă aproape totul din nou.

¹) Inceputurile vieții romane la gurile Dunării. Buc., Cultura Națională, 1923, 247 p.

²) Die Nationalität der Kaufleute im römischen Kaiserreiche. Eine historisch-epigraphische Untersuchung. Breslau. Buchdruckerei H. Fleischmann, 1909, 132 p. Teza sa de doctorat susținută în 1908 la Breslau, pe baza căreia i s-a acordat cu „magna cum laude“ acest titlu științific de faimosul cercetător al Colunnei Traiane, C. Cichorius.

³) Vulpe Radu, Vasile Pârvan, directorul Muzeului Național de Antichități. In: Revista muzeelor, An 4, nr. 4, 1967, p. 318.

E însă o altă pricină care împiedică pe un român să lucreze în direcția pe care am apucat-o eu: totală lipsă de mijloace bibliografice. Știți și dv. că în București, nici la Academie, nici la Fundație, nu există măcar colecția completă a scriitorilor clasici, a lui Teubner! Ce să mai vorbesc de scrieri ajutoare!... Și de aceea, în adevăr, îmi e teamă să nu pierd vremea zadarnic după ce m-oi întoarce în țară, cerșind pe la bibliotecile care colecție ori carte și neobținând-o. Fiindcă, vedeți, dacă n-aș fi așa un pauvre diable sărac, mi-aș face eu bibliotecă — măcar strictul necesar. D'apoi așa, ce să fac? ²⁾

Lipsa de mijloace materiale din această perioadă de studii în străinătate nu l-a oprit de a-și cumpăra totuși destule cărți, pe care la 21 octombrie 1909 le reclama prietenului său Tr. Bratu de urgență la București, unde fusese numit profesor suplinitor la catedra de istoria veche și epigrafie a Universității, devenită vacantă prin moartea lui Gr. Tocilescu: „(...) te rog să-mi trimiți numai decit cărțile și lucrurile, ca să mă pot așeza și apuca de lucru. Le vei trimite cu viteza corespunzătoare celei cu care a venit din Germania (...) Ceea ce te rog însă, e ca să nu mai întâi, să închidă iară cu șine de fier lăzile de cărți, pentru a nu se desface pe drum (...)” ³⁾.

Înăugurându-și, la 9 noiembrie 1909, prin prelegerea despre „Istoria culturală antică: natura, izvoarele, metoda și problemele ei” ⁴⁾, activitatea sa didactică universitară, Vasile Pârvan își începe, la mai puțin de o săptămână după aceea, și activitatea de organizator de bibliotecă, căci la 15 noiembrie al aceluiași an se va cere profesorului Ioan Bogdan, decanul de atunci al Facultății de filosofie și litere a Universității din București, pentru Biblioteca Seminarului de Istoria veche și epigrafie, al cărei director devenise, cumpărarea bibliotecii profesorului Gr. Tocilescu, sau dacă acest lucru nu era posibil, acordarea a 2500 de lei pentru cumpărarea „Corpurilor de inscripții latinești și grecești și a autorilor clasici de prima necesitate” și prevederea în buget a sumei necesare plătirii „unui bibliotecar al Seminarului” ⁵⁾.

Solicitările tinărului profesor sînt satisfăcute integral, în mai puțin de un an. Pe deplin conștient de faptul că procesul didactic și cercetarea științifică sînt în chip indisolubil legate de existența unei bune bibliotecii științifice de specialitate, de buna organizare și funcționare a acesteia, profesorul Vasile Pârvan nu-și va slăbi de-a lungul anilor următori, efortul insistent depus pentru asigurarea bazei documentare și materiale a bibliotecii, pentru continuarea ei dezvoltare și perfecționare. Printr-o muncă personală meticuloasă și susținută el a reușit, în numai cinci ani de la venirea sa la catedră, ca biblioteca seminarului său să aibă un fond de publicații de specialitate însumînd 3 589 de volume organizate pe materii, o sală de lectură de 40 de locuri, care funcționa 9 ore zilnic prin grija unui custode și a unui asistent. Biblioteca dispunea de registru-inventar, de unul topografic și de un catalog pe fișe, probabil alfabetic.

Dar să-l lăsăm pe Vasile Pârvan să ne prezinte el însuși situația acestei bibliotecii la 20 iunie 1912, în Raportul adresat decanatului:

„În cursul anului școlar pe care-l încheiem acum, subsemnatul și-a reorganizat complet Seminarul, punîndu-l la nivelul instituțiilor similare din Apus. Cu sprijinul binevoitor al Ministerului Instrucțiunii și al Decanatului Facultății noastre, am putut încă din vara anului trecut orîndui o sală de lucru special amenajată pentru pregătirea lucrărilor și finerea ședințelor de Seminar; cu acest prilej am așezat și catalogat atît în registru cit și pe fișe biblioteca Seminarului în cuprins de c. 3 000 de volume care mai înainte stătea depozitată fără nici un folos în sălile strîmte ce alcătuiesc încă și acum localul bibliotecii Facultății noastre, pe cînd acum stă cel puțin nouă ceasuri pe zi (de la 8—1 și de la 2—6) la dispoziția cititorilor — am așezat un aparat de proiecțiuni luminoase, pentru a ilustra prelegerile de antichități greco-romane și, în unire cu colegul meu Mur-nu, am obținut de la d. fost Decan al Facultății I. Bogdan, cel mai călduros sprijin pentru completa mobilare a sălii de cursuri și seminarii arheologice-epigrafice, pe care subsemnatul acum bucuros o pune și la dispoziția tuturor celorlalți colegi de la filologia și antichitățile clasice, în vederea unei conclucrări efective în acest înțeles de «institut de antichități», care treptat-treptat va fi să se dezvolte pe bazele Seminarului de Istoria Antică și Epigrafie, dacă ceilalți d-ni colegi de la specialitățile înrudite vor binevoi a se interesa de soarta lui. Reorganizarea Seminarului meu a avut ca urmare o creștere simțitoare a numă-

²⁾ Zub, Al. Vasile Pârvan. *Correspondență inedită din vremea studiilor 1904-1909*. In: *Car-pica*, 1, 1968, p. 294.

³⁾ Idem, p. 324.

⁴⁾ Ibidem, p. 325.

⁵⁾ Vulecu, Maria. *Vasile Pârvan, organizator al Bibliotecii Seminarului de istorie antică din București*. In: *Comunicări și referate de bibliologie. (Texte rezumate prezentate la Sesiunea științifică a Asociației Bibliotecarilor)* București, 10—12 mai 1966. București, Asociația Bibliotecarilor din R.S.R., 1970, p. 309. Vezi și: *Biblioteca centrală universitară din București. Scurt istoric, 1895—1970*. București, 1970, p. 96—102, unde au fost reproduse fragmente mai revelatoare din comunicarea citată.

(Continuare în pag. 561)

FAULKNER

un inovator
al
artei narative

Ioan COMȘA

Premiul Nobel conferit lui William Faulkner în 1950 n-a venit să consacre numai prețuirea internațională pentru „contribuția sa unică din punct de vedere artistic și puternica înrîurire exercitată asupra romanului american din zilele noastre”, cum glăsuiește raportul Academiei Suedeze. Incununarea lui a însemnat, în primul rînd, o recunoaștere a valențelor universale ale operei sale care, în acel moment, era încă aprig controversată. De asemenea, ea a marcat răsunetul mondial mereu crescînd al literaturii Statelor Unite, Faulkner fiind — după Sinclair Lewis, Eugene O'Neill, Pearl Buck și T. S. Eliot (care, deși naturalizat în Anglia, e revendicat, cu drept cuvînt, de literatura S.U.A.) — cel de-al cincilea scriitor din țara sa înscris pe lista laureaților Premiului Nobel, pe care ulterior s-au adăugat, precum se știe, numele lui Ernest Hemingway și acela al lui John Steinbeck.

Vocația literară a lui Faulkner nu s-a afirmat categoric și exploziv de la primele cărți. Ea s-a manifestat palid și cu intermitențe în anii petrecuți la universitate (1919-1921) imediat după primul război mondial, la care scriitorul a luat parte ca voluntar în aviația canadiană, precum și în anii care au urmat întreruperii studiilor, în anii de peregrinări la New Orleans, la New York și prin Franța și Italia, ani în care și-a cîștigat existența trecînd de la funcția de oficiant

poștal la meseriile de dulgher, fochist și zugrav, și de la munca agricolă la un post de vânzător într-o librărie. Tatonînd cu un nenoroc uniform, dar nu și cu egale merite, modalități de expresie și domenii de observație variate, el publică pe rînd o plachetă de versuri, tributară lui Swinburne și simbolistilor francezi, *The Marble Faun* (*Faunul de marmură* - 1924), un roman de război, *Soldier's Pay* (*Răsplata soldatului* - 1926) și un roman satiric, *Mosquitoes* (*Tînfari* - 1927), în care încearcă să parodieze modul de viață și preocupările cercurilor artistice și mondene din New Orleans.

Cotitura se produce după ce, întorcîndu-se în statul Mississippi, pe meleagurile unde se născuse (la 25 septembrie 1897), scrie romanul *Sartoris*, publicat în 1929. Are atunci revelația că locurile de baștină reprezintă o mină inepuizabilă și întrevede posibilitatea de a-și realiza talentul valorificînd acest zăcămint regional și creînd un Cosmos care să fie numai al lui. De aci înainte, cu excepția unor sporadice reveniri la tema războiului (în numeroase nuvele și în romanul *A Fable* — *O parabolă* din 1954), și la ambianța New Orleans-ului în romanele *Pylon* — 1935 și *Wild Palms* [*Palmierii sălbatici*] — 1939), se concentrează asupra destinului cîtorva familii din orașelul Oxford, statul Mississippi, în care și-a fixat reședința și pe care îl numește con-

vențional Jefferson, precum și asupra soartei locuitorilor comitatului Lafayette, la care, în creația lui, se referă sub numele cu rezonanță indiană de Yoknapatawpha, toponimice cărora romanele lui aveau să le cîștige o faimă fără pereche în analele geografiei literare contemporane. Rodul acestei opțiuni îl reprezintă ciclul de romane și nuvele interdependente dedicate în principal descendenților familiilor Sartoris și Compson și trilogia familiei Snopes, care derulează în fața cititorilor filmul fascinant al ciocnirilor de prejudecăți, interese și patimi, precum și al prefacerilor desfășurate în sudul Statelor Unite de-a lungul unui secol și mai bine.

Cele mai importante verigi ale acestui lanț de opere sînt romanele *The Sound and the Fury* (Zgomotul și furia* — 1929), *As I Lay Dying* (Pe patul de moarte* — 1930), *Sanctuary* (Sanctuarul — 1931), *Light in August* (Lumină în august — 1932), și *The Unvanquished* (Neînvinsul — 1938) care aparțin ciclului Sartoris, cele trei romane *The Hamlet* (Cătunul* — 1940), *The Town* (Orașul* — 1957), *The Mansion* (Casa cu coloane* — 1959) din care se încheagă trilogia dinastiei Snopes, romanele *Intruder in the Dust* (Nechemat în țărîină* — 1948), *Absalom*, (*Absalom* — 1936), și culegerile de nuvele *These Thirteen* (Treisprezece — 1931), *Doctor Martino and Other Stories* (*Doctorul Martino și alte povestiri* — 1934) și *Go Down, Moses* (Coboară, Moise — 1942), din care s-au ales piesele incluse în selecțiile de nuvele publicate în românește (*Victorie* — 1957 și *Urslul* — 1964).

Înțelegerea acestei stufoase creații epice, în care autorul și-a atins scopul de „a converti realul în universal“, a întârziat însă destul de mult. Perversiunea, violențele și psihopatologia acumulate în *Sanctuarul* au provocat un scandal public în 1931, acest roman aducîndu-i, în Statele Unite cel puțin, mai multă notorietate decît prețuire. Doi ani mai tîrziu însă, traducerea în Franța a acestui roman este superlativ apreciată în lumea literară. Malraux, în prefața ediției franceze, subliniază că *Sanctuarul* lui Faulkner reprezintă o incursiune a romanului polițist în drama antică, iar Gide mărturisește că a fost zgduit de forța acestor opere. În Statele Unite valoarea artistică a operei lui Faulkner începe a fi recunoscută abia în 1946, cînd criticul Malcolm Cowley publică o antologie Faulkner însoțită de un dens studiu introductiv, care stimulează exegeza.

Opera lui Faulkner, pe alocuri greu accesibilă și chiar rebarbativă, a urmărit cu neobosită consecvență redarea complexității psihologiei subconștiente a personajelor, căutînd să descifreze rădăcinile și dialectica complicatului lor cod etic. Pentru a răzbate în întunecatul păienjeniș alcătuit de tradițiile puritane ale pionierilor anglo-saxoni, de tiparele primitive ale gîndirii băștinașilor indieni, și de moștenirea africană a sclavilor negri, absorbite deopotrivă de personajele lui și de el însuși, Faulkner a îmbinat, a alternat și a inovat cu îndrăzneală metodele narrative ale lui Henry James și Joseph Conrad și a folosit tehnicile dezvoltate de Marcel Proust și James Joyce. Rezultatul este un aliaj straniu în care intră realismul și umorul grotesc de tipul practicat de Bret Harte și Mark Twain și acel gust exorbitant pentru efecte, împins pînă la fantastic, caracteristic creației lui Poe, Hawthorne și Melville. Tot aici își au rădăcina episoadele de umor absurd grotesc care apropie scriștul lui Faulkner de acela al lui Kafka și al continuatorilor săi.

Viziunea lui Faulkner despre lume, aparent resemnată, dezordonată și statică, în scrierile din deceniul al treilea, s-a limpezit succesiv în operele date la iveală în deceniul al patrulea și, în special, în cele din ultimul deceniu al vieții sale, începînd cu trilogia familiei Snopes, care evidențiază un interes tot mai mare pentru salvarea individului și a universului în care trăiește, precum și pentru precizarea misiunii sociale a scriitorului. Apogeul acestei evoluții îl marchează cuvîntarea rostită de Faulkner în decembrie 1950, la solemnitatea înmînării Premiului Nobel: „Refuz să accept ideea pieririi omului. Cred că omul va ști nu numai să îndure, cred că el va izbuti să biruiască. Omul e nemuritor pentru că are un spirit capabil de compasiune, de sacrificiu și o deosebită putere de rezistență [...] Scriitorul nu trebuie numai să povestească faptele omului, el trebuie să-i ofere un reazem și un suport pentru a-l ajuta să reziste și să învingă“.

De la moartea lui Faulkner (de la care la 6 iulie 1972 s-au împlinit 10 ani) prestigiul operei sale a sîmțit nîncetat. Experimentele sale narrative exercită asupra prozei moderne o înfrîurire care poate fi observată pe toate meridianele și preocupă critica literară de pretutindeni**, iar numele lui și-a cîștigat astăzi un loc necontestat alături de acelea ale lui Sofocle, Shakespeare și Dostoievski.

*) Titlurile însemnate cu asteriscuri aparțin traducerilor în limba română publicate pînă acum.

**) La noi, de pildă, a apărut, sub semnătura lui Sorin Alexandrescu, o remarcabilă monografie William Faulkner publicată în 1969 de Editura pentru literatură universală.

La moartea lui GEORGE BAICULESCU

Vestea morții fulgerătoare care l-a smuls dintre noi pe George Baiculescu a îndurerat profund sufletele celor care l-au cunoscut și l-au prețuit. Este o pierdere grea pentru cultura și literatura noastră în general, pe care o resimte însă în mod deosebit Biblioteca Academiei, cu viața și activitatea căreia s-a identificat timp de o jumătate de secol.

Întrât în rândurile colaboratorilor permanenți ai acestei prestigioase instituții la 15 noiembrie 1922, fiind încă student în litere și filozofie, el nu a părăsit Biblioteca nici în 1925, când, obținând diploma de licențiat „magna cum laude” al secției de filologie modernă, avea deschisă perspectiva ademenitoare a unei strălucite cariere didactice, și nici după aceea.

A condus vreme îndelungată serviciul de periodice, contribuind cu sîrguință exemplară și înaltă competență la organizarea și creșterea celei mai complete colecții de publicații periodice românești; apoi a îndrumat cu aceeași conștiințiozitate și pricepere — ca șef de sector, șef de secție, iar după pensionare, consultant științific — activitatea bibliografică, remarcîndu-se nu numai ca inițiator și conducător al unor lucrări fundamentale pentru cultura noastră cum sînt repertoriile bibliografice naționale retrospective, ci și ca adevărat profesor și creator de școală, apreciat și iubit de bibliografii din generația următoare, ai căror pași pe calea valorificării multilaterale a tezaurului național de publicații i-a călăuzit.

În afara celor amintite, George Baiculescu a îndeplinit în decursul timpului numeroase sarcini de răspundere în cadrul Bibliotecii Academiei, printre care, în anul 1948, și pe aceea de director.

Prin îndelungata sa activitate la Biblioteca Academiei, pentru care în 1956 a fost distins cu Ordinul Muncii, el poate fi pe drept cuvînt asemuit cu Ioan Bianu, sub a cărui îndrumare și-a făcut ucenicia de bibliotecar și cu care a colaborat mai bine de un deceniu.

Munca, în parte anonimă, pe care a depus-o cu înalt spirit de abnegație la Academie nu l-a împiedicat pe George Baiculescu de a fi, în același timp, o

prezență permanentă în literatură și publicistică, fiind cunoscut ca poet, alcătuitor de ediții comentate ale unor scriitori clasici și autor a numeroase articole și studii critice; printre lucrările sale un loc aparte îl ocupă cele consacrate istoriei Bibliotecii Academiei și colecțiilor sale.

Prin dispariția lui George Baiculescu se încheie o viață închinată celui mai bun sfătuitor al omului — cartea.

AI. IONAȘCU

*directorul Bibliotecii Academiei Republicii Socialiste
România*

GEORGE BAICULESCU

Date biobibliografice

S-a născut la 1 aprilie 1900 în comuna Bălțați, județul Rîmnicu Sărat, ca fiu al învățătorului Pavel Baiculescu și al Mariei Baiculescu, născută Ștefănescu.

A urmat liceul din Rîmnicu Sărat, pe care l-a absolvit în 1921, iar în 1925 a obținut titlul de licențiat în litere și filozofie, „magna cum laude”, al Universității din București.

Încă din anii studenției, la 15 noiembrie 1922, este angajat la Biblioteca Academiei, instituție căreia îi va închina cu un devotament exemplar cincizeci de ani de viață, pînă în ziua morții: 6 septembrie 1972.

Numele său este legat de principalele realizări ale Bibliotecii. Din 1922 pînă în 1951 a organizat colecțiile de periodice. A participat cu o deosebită competență la completarea fondului de cărți românești și străine, întîi ca șef de serviciu (1930) apoi în calitate de membru în comisia de achiziții pe care a prezidat-o multă vreme. Conservarea și valorificarea colecțiilor au constituit de asemenea preocupări permanente pentru acest bibliotecar de înaltă ținută intelectuală. Erudiția sa de istoric literar și de editor al clasicii literaturii noastre (N. Filimon, I. Eliade-Rădulescu, Grigore Alexandrescu, Vasile Alecsandri) era împărțită cu generozitate tuturor celor ce i se adresau, fie începători, fie cercetători cu renume.

Un rol deosebit de însemnat i-a revenit din iunie 1951 când a trecut în fruntea serviciului de bibliografie, unde a inițiat și a îndrumat lucrări importante, formînd un mare număr de colaboratori. Inițiativei sale i se datorează reluarea

Bibliografie publicațiilor periodice românești al cărei prim volum, de Nerva Hodoș și Al. Sadi-Ionescu apăruse în 1913. Volumul al doilea, acoperind perioada 1907—1918 a apărut în 1969. George Baiculescu are de asemenea marele merit de a fi conceput sub raportul metodei și de a fi îndrumat, din 1957, *Bibliografia națională a cărții românești moderne*, încadrându-se în vastul plan bibliografic al Academiei Române, elaborat de Ioan Bianu în 1895 și continuând prestigioasa *Bibliografie românească veche (1508—1830)* de Ioan Bianu, Nerva Hodoș și Dan Simonescu. Din această lucrare, de o mare însemnatate pentru cercetările viitoare asupra culturii noastre moderne și ajunsă în pragul elaborării pentru tipar, George Baiculescu s-a ocupat pînă în ultima clipă.

Excepționalele sale daruri de organizator s-au dovedit din plin cu prilejul proiectării actualei clădiri a Bibliotecii, terminată în 1937. În 1960, cînd o nouă aripă de depozit a fost construită, s-a apelat la experiența sa. George Baiculescu n-a încetat, de altfel, să urmărească mișcarea bibliologică din țară și de peste hotare. În 1962 făcea astfel propuneri pentru introducerea unor tehnici noi în activitatea bibliotecii.

Vrednic reprezentant al tradițiilor culturale și patriotice ale Bibliotecii Academiei, George Baiculescu s-a identificat cu viața acestei instituții participînd activ la conducerea ei. După pensionare, în 1964, a rămas aici mai departe, în calitate de consultant științific, sfătuitor încercat și unanim prețuit, cînd temeinic toate aspectele atît de variate ale muncii de bibliotecă. În ultimii săi ani a avut parte de mulțumirea de a îngriji *Cartea centenarului*, volumul în care, alături de vechii săi colegi și colaboratori, a reconstituit istoricul Bibliotecii Academiei.

George Baiculescu a fost membru al Societății scriitorilor români, din 1945. A făcut parte în calitate de vicepreședinte, din comitetul de conducere al Asociației bibliotecarilor din România. A fost membru în colegiul de redacție al publicației *Studii și cercetări de bibliologie* (de la înființarea ei în 1955) și al *Revistei bibliotecilor* printre fondatorii căreia s-a numărat și al cărei colaborator permanent a rămas pînă la sfîrșitul vieții sale.

PUBLICAȚII *

George Baiculescu a debutat cu versuri în 1919 la *Universul literar*. Scurta sa carieră poetică (1919—1925) poate fi urmărită în publicații ca: *Foaia Tine-*

rimii, Convorbiri literare, Adevărul literar și artistic, Cele trei Crișuri, Flacăra, Ramuri — Drum drept etc. N. Iorga îl menționează pentru acest aspect al activității sale publicistice în *Istoria literaturii românești contemporane*, II, 1934, p. 263.

Articole și studii critice a publicat în: *Convorbiri literare* (Sărbătorirea romantismului francez, 1921; Un studiu necunoscut al lui Ion Ghica, 1934), *Adevărul literar* (Poezia lui Traian Demetrescu, 1923; Literatura lui G. Tăutu, 1923; C. D. Aricescu, 1923; Ion Slavici, 1925; Al. Odobescu, 1925; Pe marginea epoeiei Nibelungilor, 1926; Costache Negri, 1926; Filosofia educației estetice, 1927; Al patrulea centenar al lui Machiavelli, 1927; Romeo și Julietta. Istoria și legenda, 1972; Goethe și Leonardo da Vinci, 1928; Despre literatura Ucrainiană, 1928; Începuturile carierei lui Shakespeare, 1929; Eroii lui Omer, 1929; Caragiale în italienește, 1929; Alecsandri inedit, 1930; Virgiliu în românește, 1930; Din umorul lui Hașdeu, 1930; Proza necunoscută a lui Grigore Alexandrescu, 1930; Pentru M. Eminescu, 1931; Relațiile româno-maghiare, 1930; Cronică lui Grigore Ureche și S. Dascălu, 1934), *Clipa* (Simple considerații cu privire la critica literară, 1925; Institutul de literatură, 1925; Al. Depărateanu, poet și dramaturg, 1925), *Mișcarea literară* (Teatrul nostru istoric și valoarea lui, 1925), *Viața literară* (În jurul crizei literare, 1926; Traducerile, 1926), *Propilee literare* (C. Negri 1926; Rainer-Maria Rilke, 1926; Speologia d-lui Em. Racoviță, 1928; Th. Speranția, 1928; Cronică teatrală), *Cele trei Crișuri* (Literatura d-lui Ion Petrovici, 1926; Curente literare contemporane, 1928; Despre relațiile culturale româno-maghiare 1932; Începuturile poeziei lirice românești, 1936), *Societatea de mine* (C. Bogdan-Duică și Luceaărul lui Eminescu, 1927), *Floarea Soarelui* (Pentru Mihail Eminescu — editorial, 1927) *Falanga* (Emil Gârleanu, 1927; Foiletonul critic și d. M. Dragomirescu, 1928), *Buletinul M. Eminescu* (M. Eminescu și Fani Tardini, 1930), *Neamul Românesc* (N. Iorga despre România din America, 1931), *Convorbiri literare* (Horațiu în literatura română, 1939). În aceleași reviste a publicat peste 300 de recenzii, dovedind o mare varietate de preocupări, privitoare la literatura română și la cea universală, la opere de pedagogie, sociologie, istorie. La acestea se adaugă note critice și însemnări diverse.

A făcut parte din redacția următoarelor reviste: *Adevărul literar*, 1923—1926; *Flamura*, Craiova 1925—1926; *Viața literară*, 1926; *Propilee literare*, 1926—1929.

* Bibliografie selectivă utilizînd, în ce privește colaborările la reviste, o listă întocmită cu prilejul unui text autobiografic din 1941.

A. *Lucrări de istorie literară publicate în volum:*

Cîntece de dragoste din ținuturile locuite de români. Antologie de poezie populară. Cluj, Editura foii „Lumea și Tara”, 1924.

Teatrul românesc acum o sută de ani. (În colaborare cu I. Massof). Cu o prefață de Paul I. Prodan. București, Editura Vreamea, 1935.

Drama istorică în teatrul lui V. Alexandri. Studiu critic. Craiova, Scrisul Românesc, 1937.

I. Eliade Rădulescu. *Om și opera.* București, Cartea Românească, 1939. (Cunoștințe folositoare, Seria C, nr. 78).

Nicolae Filimon, *Inițiatorul romanului românesc.* București, Cartea românească, [1940]. (Cunoștințe folositoare, Seria C, nr. 98).

Activitatea folkloristică a lui Nicolae Filimon. Studii și texte. București, 1941. (Colecția Convorbiri literare).

Nicolae Filimon, *călător.* În *Revista fundațiilor regale.* Serie nouă. An XIII, nr. 1, 1946 și extras.

B. *Ediții comentate:*

N. Filimon, *Ciocoti vechi și noi.* Roman social. Cu o introducere și note. Craiova, Scrisul Românesc, 1931. (Clasicii români comentați).

Ediția a II-a, definitivă, în aceeași colecție, [1943].

N. Filimon, *Nenorocirile unui slujnicar.* Cu o introducere și note. București, [1933]. (Biblioteca Dimineața, nr. 161).

I. L. Caragiale, *Pagini de proză necunoscută.* Prezentare cu o prefață și note. În *Preocupări Literare*, an. I, 1936, vol. II, nr. 3 și extras.

V. Alexandri, *Drame istorice: Despot Vodă, Fintina Blanduziei, Ovidiu.* Cu o prefață și un studiu introductiv. Craiova, Scrisul Românesc, [1937]. (Clasicii români comentați).

Reeditat în aceeași colecție [1943].

I. Eliade-Rădulescu, *Scrieri literare.* Ediție prezentată cu o introducere, variante și note. Craiova, Scrisul Românesc, 1939. (Clasicii români comentați).

Grigore Alexandrescu, *Opere complete: Poezii și proză.* Ediție comentată. București, Cugetarea, 1940. (Clasicii români comentați „Cugetarea”).

I. Eliade Rădulescu, *Scrieri politice, sociale și lingvistice.* Cu o prefață, o introducere, note și comentarii. Craiova, Scrisul Românesc, [1934]. (Clasicii români comentați).

N. Filimon, *Opere.* Ediție, glosar și bibliografie. Cu o introducere de George Ivașcu. [Vol. I. II]. București, Editura de stat pentru literatură și artă, 1957.

C. *Lucrări de biblioteconomie și bibliografie:*

Biblioteca Academiei Republicii Socialiste România 1867—1967. Cartea centenarului. [Redactor responsabil G. Baiculescu; pp. 11—96: *Istoricul Bibliotecii Academiei Republicii Socialiste România 1867—1967*]. București, 1968.

Publicațiile periodice românești. Tom. II 1907—1918 și Supliment: 1790—1906. București, Editura Academiei, 1969. (În colaborare cu Georgeta Răduică, Neonila Onofrei).

Biblioteca Academiei Române. Creșterea colecțiilor. În anii 1916—1919. București, Editura Academiei Române, 1929. [Lucrare redactată pe baza materialului strîns la Biblioteca Academiei].

Bibliografia operelor lui Constantin Kirițescu. București, 1937, în *Omagiul lui C. Kirițescu*, și extras.

„Magazinul istoric pentru Dacia” în *Ardeal*. București, 1941, în *Arhiva românească*, tom. VI, 1941, și extras.

Din istoricul Academiei Române. Localul de la 1890. București, 1942, în *Arhiva Românească*, tom. VII, 1941, și extras.

Biblioteca Academiei R.P.R. la nouă decenii de activitate 1867—1957. [București, 1957—1958], în *Călușa bibliotecarului*, decembrie 1957 — ianuarie, februarie 1958, și extras.

Despre problemele organizării bibliografiei naționale retrospective românești. Comunicație ținută la Prima sesiune științifică de bibliologie și documentare, 1955. În *Studii și cercetări de bibliologie*, II, 1957, și extras.

Echos ibériques et hispano-américains en Roumanie. Bibliographie littéraire sélective. [Prefață: T. Vianul]. București, 1959. (Colaboratori: Al. Duțu și D. Sassu-Timerman). Litografiat.

O revistă puțin cunoscută din prima jumătate a secolului al XIX-lea: „Album științific și literar”. (București 1847). În *Studii și cercetări de bibliologie*, III, 1960 și extras.

Thékhow en Roumanie 1895—1960. Bibliographie littéraire sélective. [Introducere: Tatiana Nicolescu]. București, 1960. (Colaboratori: Alexandru Duțu Angela Duțu și Dorothea Sassu).

Ioan Bianu (1856—1935). În *Călușa bibliotecarului*, Nr. 11, 1965 și extras.

Etapele de dezvoltare a Bibliotecii Academiei Republicii Socialiste România. În: *Revista bibliotecilor*, nr. 9, 1967, și extras.

Nicolae Filimon. *150 de ani de la nașterea sa.* În: *Revista bibliotecilor* nr. 9, 1969.

D. Panaitescu-Perpessicius. *1891—1971.* În: *Revista bibliotecilor* nr. 5, 1971.

Barbu Lăzăreanu, militant comunist și bibliotecar. 90 de ani de la naștere. In: *Revista bibliotecilor* nr. 9, 1971.

Fondul de publicații periodice ale Bibliotecii Academiei, în *Studii și cercetări de documentare și bibliologie*, Serie nouă, tom. XI, 1967, nr. 2—3 și extras.

George Baiculescu a condus, în calitate de redactor responsabil seria de bibliografii publicate de Biblioteca Academiei R.S. România (Aurel Vlaicu, 1955; Gheorghe Tițeica, 1955; David Emmanuel, 1955; Traian Lalescu, 1955; Emil Racoviță, 1955; Anghel Saligny, 1956; Dimitrie Brandza, 1956; Emmanuel Bacaloglu, 1956; Dimitrie Voinov, 1956; Vasile Pârvan, 1957; Petru Poni, 1957; Emanoil Teodorescu, 1957; Grigore Antipa, 1961).

Neonila ONOFREI

(Urmare din pag. 555)

rului membrilor lui. La comandarea mobilierului prevăzusem numărul de 40 de locuri... Totuși inscrierile în Seminar au atins cifra de 47...⁶⁾

Deci pornind de la mai nimic, cel care, în vremea studenției sale, funcționase de la 1 iulie 1903 pentru scurt timp în corpul bibliotecarilor ca „scriitor” la Secția de manuscrise a Bibliotecii Academiei⁷⁾, ajungând apoi agregat universitar și director al Muzeului Național de Antichități, în 1910, membru corespondent al Academiei Române, în 1911, crease deja în anul 1912, în care fusese și președinte de secție la Congresul internațional de arheologie din Roma⁸⁾, un suport trainic de nivel occidental activității didactice și științifice desfășurate în Universitatea din București în domeniul arheologiei românești, a istoriei vechi a patriei noastre, a antichităților greco-romane și a filologiei clasice, prin strădaniile sale neobosite de organizator de bibliotecă. Mărturia acestei izbîzni a strălucitului cărturar este chemată să întregască cu noi elemente profilul complexei personalități pe care o reprezintă în panteonul culturii românești.

⁶⁾ Idem, p. 312—313.

⁷⁾ Zub, Al. Vasile Pârvan — preocupări bibliografice și documentaristice. In: Carpica, 1, 1968, p. 330—331. Vezi și: *Studii și cercetări de documentare și bibliologie*. Vol. 6, nr. 1, 1964, p. 77, unde Ileana Băncilă a reproduș o fotografie care-l înfățișează pe V. Pârvan alături de bibliotecarii Bibliotecii Academiei Române.

⁸⁾ Vasile Pârvan (1882—1927). Buc., Bibl. Acad. R.P.R., 1957, 80 p. (Seria Bio-bibliografii, 10).

lucrări de specialitate

PARTICIPAREA ROMÂNIEI LA RĂZBOIUL ANTIHITLERIST OGLINDITĂ ÎN LITERATURA BELETRISTICĂ ȘI MEMORIALISTICĂ, ÎN DRAMATURGIA ȘI CINEMATOGRAFIA ROMÂNEASCĂ. Bibliografie selectivă. Buc., 1972. 56 p. (Biblioteca centrală a M.F.A.).

Prin cele 368 de referințe pe care le cuprinde, noua lucrare a Bibliotecii centrale a Ministerului Forțelor Armate prezintă o imagine amplă a contribuției literare noastre la războiul antihitlerist, reflectată în literatură — poezie, proză, teatru, memorialistică, în cinematografie, completând informațiile incluse în lucrarea lt. col. Petre Ilie și lt. col. Gheorghe Stocan, *România în războiul antihitlerist. Contribuții bibliografice*. Buc., Editura militară, 1971. 78 p.

Pentru a asigura o informare cât mai corespunzătoare, avînd în vedere cercul larg de categorii de materiale bibliografice — cuprinzînd volume, descrise integral sau analitic, scenarii radiofonice, filme artistice și documentare —, la redactarea bibliografiei au colaborat Direcția teatrelor din Consiliul Culturii și Educației Socialiste, Centrul de îndrumare a creației populare și a mișcării artistice de masă, Radioteleviziunea română, Arhiva Națională de filme, Editura militară și Studioul cinematografic al M.F.A.

În primul capitol al bibliografiei sînt inserate 117 referințe — aproximativ a treia parte din total —, de obicei titluri de volume de versuri, indicîndu-se și paginile unde se află poeziile adecvate temei. Sînt prezentate și cîteva culegeri: *Lumini din August. Cîntare Partidului, Glasurile patriei, Te slăvim, Românie, pămînt strămoșesc, Cîntare României* ș.a., precum și cîteva lucrări — puține, e drept — apărute în anii 1945—1946, interesante prin caracterul contemporan al creațiilor literare indicate. Cu tot caracte-

terul selectiv al bibliografiei, menționarea unui singur volum din numeroasele culegeri apărute pe plan local contrastează cu caracterul amplu al informațiilor oferite în acest capitol.

În continuare sînt incluse 52 de titluri de romane și 70 de volume de schițe, povestiri și nuvele, o mare parte din ele — aproximativ 40 — apărute în colecțiile Editurii militare — *Columna, Biblioteca sau Cartea ostașului*.

Capitolul *Bibliografii, memorii, mărturii* cuprinde 43 de titluri de lucrări și aici, în mod firesc, mai mult de jumătate fiind cele apărute în Editura militară, în special în colecțiile *Memorii de război și Fii ai neamului românesc*.

Cele 31 de scenarii radiofonice — dintre care 11 pentru copii — inserate în bibliografie aparțin unor scriitori cunoscuți și prin alte lucrări referitoare la războiul antihitlerist sau la lupta comuniștilor în ilegalitate: Aurel Baranga, Eugen Barbu, Dorel Dorian, Laurențiu Fulga, Corneliu Leu, Horia Lovinescu, Al. Mărodan, Titus Popovici, Al. Șiperco, Dan Tărchilă, N. Tăutu, Al. Voitin. Capitolul *Teatru scurt* cuprinde piese editate de Centrul de îndrumare a creației populare și a mișcării artistice de amatori sau publicate în revista *Îndrumătorul cultural-artistice din armată*, iar în tîndul pieselor de teatru propriu-zise sînt indicate 17 titluri.

Ultimul capitol rezervat cinematografului indică 20 de scenarii de filme artistice și documentare, realizate de Cezar Petrescu, Dumitru Radu Popescu, Sütö András, Francisc Munteanu, Titus Popovici, Theodor Constantin, Ion Grănciuc etc.

Conținutul bogat al bibliografiei în referințe asupra diferitelor categorii de lucrări este prezentat însă cu unele deficiențe de ordin tehnic. Considerăm astfel că forma de descriere analitică — prin indicarea doar a intervalului de paginare și omiterea titlurilor poeziilor schițelor sau nuvelor — contrastează cu dorința autorilor bibliografiei de a oferi informații cit mai exacte și ample.

Surprind de asemenea inconsecvențele în descriere — folosirea prescurtată sau integrală a denumirilor unor edituri sau a titlurilor de colecții, lipsa elementelor de descriere la cele 17 piese de teatru ș.a. La indexul de autori, numele autorilor nu a fost stabilit sub forma de vedete de autor, ci prin prescurtarea prenumelui, astfel încît unele forme ascund identitatea autorului (de pildă: Petrescu C., pentru Cezar Petrescu) sau, în orice caz, provoacă dificultăți în consultare (de pildă: Pop, S. Mureșanul, R. ș.a.).

Lăsînd la parte aceste observații de detaliu, lucrarea se afirmă prin bogatul

și variatul material conținut și reprezintă un început bun care trebuie continuat de alte contribuții referitoare la paginile de vitejie și eroism din diferitele momente ale istoriei patriei noastre, precum și de o ediție mai cuprinzătoare a acestei lucrări de debut, în care să fie incluse și referințe cu caracter iconografic sau muzical, iar referințelor existente să li se completeze descrierea — dacă e deficitară — și să li se adauge materiale noi, în special din presă ori apărute în perioada contemporană sau imediat următoare participării armatei noastre la războiul antihitlerist.

M. IONESCU

TINERETUL — FACTOR DINAMIZATOR AL PROGRESULUI. Indice bibliografic de recomandare. Piatra Neamț, 1972. 159 p. multigrafiat. (Biblioteca municipală Piatra Neamț, Comitetul județean Neamț al U.T.C.)

Închinată celei de-a 50-a aniversări a Uniunii Tineretului Comunist, bibliografia de față depășește cu mult cadrul unor lucrări cu caracter ocazional-festiv, dovedindu-se a fi un util și complex instrument de informare, atît pentru tineri, cit și pentru toți aceia care se ocupă de instrucția și educația tineretului, de cercetarea diferitelor aspecte ale vieții, muncii și năzuințelor sale.

Bibliografia înregistrează 1 244 de titluri (articole, cărți, capite de cărți), selecția fiind realizată pe baza despuierii a 46 de colecții de ziare și reviste și a consultării fondului de cărți al bibliotecii municipale.

Pentru delimitarea în timp a informațiilor, s-a luat ca punct de plecare Congresul al IV-lea al U.T.C., limitele fiind deci martie 1966 — 1 ianuarie 1972.

Materialul selectat a fost structurat în 14 capitole, după necesitate fiind create și subdiviziuni, pe care nu le mai censemnam aici: I. Partidul Comunist Român — conducător și îndrumător al tineretului, al organizației sale revoluționare; II. Tineret — mîndria țării (Probleme generale); III. Uniunea Tineretului Comunist — școală de educație revoluționară, factor mobilizator al tinerii generații pentru înfăptuirea politicii Partidului Comunist Român; IV. Tineretul — promotor al apropierii și înțelegerii între popoare; V. Educarea tinerii generații în spiritul idealurilor de viață comunistă; VI. Educarea comunistă a elevilor și studenților — obiectiv fundamental al învățămîntului nostru; VII.

Etică, Morală; VIII. Majoratul — vîrsta angajării și participării responsabile; IX. Integrarea socială și profesională a tineretului; X. Tineretul — prezența de prestigiu pe șantierul muncii voluntar-patriotice; XI. Să știi să porți răspunderea libertății și independenței țării (Apărarea patriei); XII. Sportul — vast domeniu de afirmare a tineretului; XIII. Tineretul — obiect de cercetare științifică; XIV. Mărturii despre tineri și tinerețe.

Pentru ușurarea consultării, lucrarea a fost înzestrată cu un indice de nume.

Selecția a fost operată cu rigoare, descrierea bibliografică este simplă, limitată la informațiile esențiale, încadrarea în capitole, făcută cu judiciozitate (după caz, se fac trimiteri încrucișate). Într-un cuvînt, ne aflăm în fața unei lucrări bibliografice nu numai utile prin tematica abordată și prin actualitatea informației, dar și bine concepută, ușor de consultat. Meritul revine celor două autoare: Elena Didoiu și Stela Filipov.

Ioana TĂUTU

PRIMA EXPOZIȚIE DE EX LIBRIS.
BIBLIOTECA MUNICIPALĂ BRAȘOV.
23 FEBRUARIE — 8 MARTIE 1972.
[Catalog]. Brașov, 1972. [8] f.

Printre lucrările editate de Biblioteca municipală din Brașov sub egida Anului internațional al cărții se numără și catalogul expoziției de ex libris-uri, organizată în primăvara anului 1972 la sediul ei. Cuvîntul de deschidere al catalogului, sub titlul *La început de drum*, este semnat de prof. Pentru Istrate, directorul Bibliotecii municipale din Brașov, urmat de o introducere a dr. Emil I. Bologa, cunoscutul colecționar brașovean.

Catalogul se încheie cu o listă a abrevierilor tehnice internaționale folosite în ex libristică și cu enumerarea cronologică a congreselor internaționale de ex libris. Bogat ilustrat, el redă aspecte din expoziție și numeroase piese din ex libristica națională și internațională și din creația graficienilor brașoveni (ar fi fost bine să fie identificați toți autorii operelor reproduse). Pe coperta lui posterioară este reprodus ex libris-ul semnătură al lui Ștefan Brincoveanu.

Publicația se înscrie în rîndul materialelor destinate să strîngă legăturile celor pasionați de micro-grafică din țară și de peste hotare.

L. B.

FIȘIER

SUB STEAGUL INTERNAȚIONALISMULUI SOCIALIST. Vol. 1—3. Buc. Editura politică, 1972. Vol. 1. 687 p.; vol. 2. 600 p.; vol. 3. 311 p.; PRIETENIE, COLABORARE, SOLIDARITATE. Buc., Editura politică 1972. 557 p.

Editura politică a avut frumoasă și interesantă inițiativă de a înfățișa în lucrări distincte unele acțiuni majore întreprinse de țara noastră în arena internațională cu menirea de a înlesni înțelegerea, pe bază de exemple concrete, a obiectivelor politicii externe promovate de Republica Socialistă România. Ziarele au anunțat în prima zi a Conferinței Naționale a P.C.R. apariția a patru volume care oglindesc bogata activitate depusă de partidul și stafful nostru în scopul adîncirii prieteniei, alianței și colaborării cu toate partidele comuniste și cu celelalte partide și organizații muncitorești, democratice, progresiste, întăririi relațiilor cu statele care au pășit pe calea dezvoltării independente și cu mișcările de eliberare națională, cu toate forțele revoluționare antiimperialiste, dezvoltării continue a legăturilor economice, politice și diplomatice cu celelalte state.

Două volume cu titlul *Sub steagul internaționalismului socialist* grupează cuvîntările rostite și interviurile acordate presei, documentele oficiale adoptate (declarații, comunicate, tratatele încheiate, precum și reportaje apărute în presă) cu ocazia vizitelor și întîlnirilor reciproce ale conducătorilor de partid și de stat ai Republicii Socialiste România cu conducătorii de partid și de stat ai țărilor socialiste din Europa și Republica Cuba, efectuate în intervalul iunie 1965 — iunie 1972.

Volumul 1 al lucrării de față prezintă vizitele și întîlnirile care au avut loc între conducătorii de partid și de stat ai Republicii Socialiste România și conducătorii de partid și de stat ai R. P. Albania, R. P. Bulgaria, R. S. Cehoslovace, Republicii Cuba, R. D. Germane, R. S. F. Iugoslavia, iar volumul 2, vizitele și întîlnirile cu conducătorii de partid și de stat ai R. P. Polone, R. P.

Ungare, U.R.S.S. În acest volum se mai includ și relatări despre consfăturile și întrunirile conducătorilor de partid și de stat ai statelor participante la Tratatul de la Varșovia precum și despre sesiunile a XXIII-a, XXIV-a și a XXV-a a C.A.E.R.

Volumul al treilea al acestei lucrări se referă la vizita între 1 și 24 iunie 1971 a delegației de partid și guvernamentale a Republicii Socialiste România condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, în Republica Populară Chineză, Republica Populară Democrată Coreeană, Republica Democrată Vietnam și Republica Populară Mongolă.

Toate aceste vizite au fost urmărite cu cel mai mare interes, cu bucurie și satisfacție deplină de către opinia publică din țara noastră, deoarece de-a lungul unui itinerariu de zeci de mii de kilometri, solii poporului român au dus mesajul de prietenie și solidaritate al poporului nostru oamenilor muncii din țările socialiste. De altfel, întâlnirile și convorbirile rodnice purtate cu conducătorii de partid și de stat din aceste țări, precum și convorbirile cu șeful statului Cambodgia și schimbul de mesaje cu președintele Prezidiului Comitetului Central al Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de Sud și președintele Guvernului Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamul de Sud, documentele semnate, cuvântările rostite de conducătorul delegației noastre, tovarășul Nicolae Ceaușescu au reprezentat remarcabile acțiuni de politică externă ale României socialiste. În cursul vizitelor s-a exprimat poziția fermă a Partidului Comunist Român și a Republicii Socialiste România de solidaritate militantă cu popoarele care luptă împotriva imperialismului, a politicii sale de forță, dictat și agresiune, pentru apărarea libertății și independenței lor naționale. De asemenea, s-a reafirmat solidaritatea neclintită a poporului român cu lupta eroică a popoarelor vietnamez, laotian și khmer, împotriva agresiunii americane, pentru libertate și independență națională, pentru respectarea dreptului lor imprescriptibil de a-și rezolva problemele interne fără nici un amestec din afară.

În sfârșit, volumul *Prietenie, colaborare, solidaritate* cuprinde relatări despre vizitele oficiale ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, în Maroc (7—11 decembrie 1970), în Republica Africa Centrală, Republica Populară Congo, Republica Zair, Republica Zambia, Republica Unită Tanzania, Republica Democrată Sudan și Republica Arabă Egipt (11 martie—6 aprilie 1972).

Reunind cuvântările tovarășului Nicolae Ceaușescu și ale șefilor statelor vizitate, interviuri acordate presei străine, întâlniri ale conducătorului partidului și statului nostru cu reprezentanți ai mișcărilor de eliberare națională și cu alte personalități politice, reportaje și alte materiale, volumul ilustrează politica partidului și statului nostru de prietenie și bune relații cu țările Africii.

Întreaga vizită a fost urmărită cu viu interes și a căpătat întreaga adeziune a poporului nostru, iar prezentarea ei într-un volum fixează în memoria cititorilor acest eveniment din cadrul politicii internaționale a țării noastre, politică pusă în slujba cauzei păcii și socialismului. Toate cele patru volume sînt completate cu hărți și succinte documentare istoric-geografice și politico-economice a țărilor vizitate și constituie valoroase instrumente de lucru pentru cercetătorii din domeniul științelor social-politice, pentru cei care predau sau învață în învățămîntul de partid și de stat, precum și pentru toți cei interesați să cunoască politica externă a partidului și statului nostru.

I. MIHALACHE
D. MANOLE

Mihailă, Caius. **JURNAL LA MORILE DE VÎNT.** Buc., Editura Eminescu, 1972. 336 p.

Cartea de debut a lui Caius Mihailă anunță un prozator interesant. Autorul povestește sub forma unui jurnal întîmplările trăite de un medic, Don, într-un sat din Dețlă, între anii 1958—1960. Repartizat inițial într-o comună bogată, acesta cere să fie transferat la Morile de vînt, un loc izolat în care o colectivitate se zbate sub urgia naturii. Sete de aventură? Dezamăgire provocată de prăbușirea unui vis? Dorința de a-și ajuta semenii? Autorul nu motivează hotărîrea eroului său și preferă să prezinte greutățile pe care acesta trebuie să le înfrunte cu răbdare la Morile de vînt, precum și complicatul proces de maturizare a personalității sale. Don se face

repede iubit de către săteni datorită nobleții cu care își exercită meseria. Conștiința sa zbuciumată oglindește viața satului, eforturile sale de a se smulge din inerție și a pătrunde pe făgașul civilizației. La un moment dat doctorul părăsește pe oamenii care își puseseră atâtea speranțe în el pentru ca după un timp să revină rușinat și să continue să le aline suferințele, cu convingerea că numai astfel se poate implini.

Caius Mihailă nu cade nici o clipă în idilism după cum refuză să zugrăvească universul inospitalier al acelor meleaguri mai sumbru decât este în realitate. El se apropie de literatură fără sfială și pune stăpânire pe cuvinte cu orgoliul unui cuceritor de vaste ținuturi. Lipsa lui de complexe provine din credința că are ce să spună, spre deosebire de unii meșteșugari ai scrisului care poate însiruie cuvintele mai frumos, dar în realitate nu au ce adevăruri să rostească.

Jurnal la Morile de vînt este o succesiune de notații lirice provocate de contemplarea și lupta cu o natură vitregă, de consemnări a unor evenimente mai mult sau mai puțin spectaculoase din existența satului. Cît de reale sînt întîmplările din acest jurnal nu putem ști dar Caius Mihailă le notează scrupulos din dorința de a depune o mărturie despre trecerea prin lume a eroului său. Ceea ce a împiedicat această carte să devină o operă de excepție este toamna fascinantă a autorului pentru faptul brut, rîvna lui de a fixa în memorie orice eveniment cu iluzia că trecerea lui în pagina unui volum îi conferă implicit și valoare estetică. În literatură, o întîmplare închisută dar povestită cu talent tulbură mai mult decât alta trăită aievea însă relatată fără vibrație. Ceea ce constituie meritul principal al cărții, ancorarea într-o problemă socială generoasă, reprezintă totodată și principalul defect al scrisului lui Caius Mihailă, prin aglomerarea unor detalii importante poate în viața de toate zilele dar neinteresante pentru literatură.

George MAREȘ

Micu, Mircea. DRACUL VERDE.
Iași, „Junimea”, 1972. 94 p.

Tradiționalele pagini de satiră și umor publicate de revistele literare cu prilejul Anului Nou, precum și rubrica permanentă de parodii, susținută de Mircea Micu în revista *Steaua*, îi prefiguraseră deja acestuia, în notele ei definitorii, o veritabilă vocație umoristică.

Volumul de parodii *Dracul verde* are însă menirea de a sublinia cu un plus de pregnanță întregul registru expresiv al poetului Mircea Micu în perimetrul speciei abordate, situîndu-l, cu certe reu-

șite, în prelungirea unei strălucite tradiții în poezia noastră.

Pentru Mircea Micu parodia este un mod travestit de a face, în esență, critică literară autentică, și, totodată, prilej fericit de a satiriza unele practici discutabile din viața literară.

Scrutate atent, aceste parodii relevă o profundă cunoaștere a literaturii actuale, gust sigur, intuiție critică.

Autorul detectează dezinvolt și pune în evidență elemente de prematur manierism, dorința de a poza, clișeele verbale, locurile comune. Efectele umoristice își au sorgintea, de cele mai multe ori, în jocuri de cuvinte subtile, inteligent grefate în contexte aluzive, și, mai ales, în interferența de stiluri, în apariția neprevăzută, spontană, a neologismului șocant sau a vocabulei argotice savuroase.

Victor RUSU

Morarul, Titus, FIZIOLOGIA
LITERARĂ. Cluj, „Dacia”, 1972.
183 p.

Descinzînd din teoriile fiziognomonice ale lui Lavater, din frenologia lui Gall și în genere din concepțiile naiv deterministe asupra biologiei de la sfîrșitul secolului al XVIII-lea (ale căror reflexe apar și la sentimentalisti ca Bernardin de Saint-Pierre), fiziologia literară nu este decît încercarea de a extinde principiile unui mecanicism biologic raționalist asupra unor categorii psiho-sociale arbitrare; autorii de fiziologii vor investiga deci fie profesioniști (doctorul, avocatul, militarul, portăreasa — celebra *concierge*), fie tipuri care se axează de fapt pe o dominantă psihologică (provincialul, vagabondul, artistul), încadrîndu-le într-o unică explicație care decurge din datul exterior al *aparenței* lor, fizice, sociale sau morale.

Prin natura ei hibridă, ca și prin epoca de răsruce pe care o ilustrează, fiziologia literară ridică o mulțime de probleme. Cu toate acestea, cercetările teoretice sau istorico-literare lipsesc aproape de desăvîrșire și Titus Moraru, în recenta sa încercare de a aborda tema, nu a avut a cita nici măcar o singură literatură dedicată în exclusivitate ei. De aceea, trebuie să apreciem în primul rînd dificultatea întreprinderii în care s-a angajat autorul. Această se sprijină pe o informație literară bogată, mai ales în literatura franceză, dar fără a exclude referințe la cea rusă, engleză sau germană; autorului nu-i scapă nici importanța graficii, a caricaturii în dezvoltarea fiziologiei, însă unele încercări de teoretizare rămîn deficitare. Ajuns în sfera generalităților, autorul pronunță sentințe lapidare și valabile, care nu fac însă obiectul unei ar-

gumentării mai convingătoare: „fiziologia este punctul de interferență între romantism, realism și naturalism” (p. 71) sau „pe drumul realismului, romantismul a constituit, după cum se știe, o etapă progresistă” (p. 83) etc. De altfel, o predilecție a autorului pare a fi utilizarea unor concepte într-o accepție proprie, alta decât cea comună, pe care nu o mai explică însă: „Prin excelență de esență realistă, modalitatea comicului a constituit, pînă în secolul luminilor, o caracteristică principală a stilului realist în variantele lui umoristice, ironice sau satirice” (p. 74); textul este încărcat de prețiozități: „drum susceptibil de muabilitate”, „erudiție imensă, rar meandrică”, „feblețea față de doctrinele lui Lavater”, „ce a datorat Balzac lecturilor sale au stabilit persuasiv comparații”, „tabloul... e pîndit de redoare”, „detractînd platitudinea burghezului” etc.

Partea a doua a cărții, *Fiziologia în literatura română*, se sprijină pe un material documentar de asemenea întins, dar și aici autorul e nesigur uneori în interpretări, altelei lacunar; desigur că Helia-de are un rol important în dezvoltarea genului la noi, mai cu seamă prin traduceri, dar scrierile lui (*Cuconul Drăgan* etc.) nu sînt fiziologii propriu-zise. Helia-de este un gânditor metafizic, nu un observator distant. În schimb rămîne neanalizat un important prozator influențat de fiziologie, cum e Nicolae Pițirion. Fără un răspuns concret rămîne și întrebarea relativă la modul în care fiziologia determină dezvoltarea prozei realiste, ca și relațiile schiței fiziologice în proză, cu satira sau pamfletul în versuri. În ciuda acestor rezerve, lucrarea este deosebit de utilă dar folosirea ei trebuie făcută cu spirit critic și prudență.

Mircea ANGHELESCU

Grigorescu, Dan și Alexandrescu, Sorin. ROMANUL REALIST ÎN SECOLUL AL XIX-lea. Buc., Editura enciclopedică română, 1971. 151 p.

Despre realism în general, realismul unei etape istorice a literaturii, concepte, tipologie, categorii realiste ș.a.m.d. s-a scris numai în ultimele decenii un număr impresionant de studii și cărți în mai toate limbile, în apărarea sau combaterea lor. Ceea ce și-au propus cei doi critici și cadre universitare totodată nu e o tratare exhaustivă a problemei. Titlul însuși delimitază dintru început epoca. Dar, chiar într-o perioadă bine definită istoricește, aspectele problemei, diversele modalități de concretizare a unei even-

tuale concepții estetice pot genera nu numai o profunzime care să îndemne cercetătorul și cititorul obișnuit să se apropie de epocă, opere și exegezele ei, dar și o multitudin de interpretări care, indiferent de acceptarea sau neacceptarea lor, de gradul de subiectivism ce le caracterizează, nu fac decât să întregescă imaginea unui ansamblu și să-l determine a fi cu atît mai atrăgător. Cu atît mai mult, spunem, deoarece, în special în ultimele două decenii, literatura realistă a secolului trecut, recunoscut limitată la anumite norme, a fost nu o dată denigrată, combătută, abandonată chiar, într-atît încît se uită că, în fond, a constituit o etapă necesară, indispensabilă. Din acest punct de vedere credem că volumul celor doi critici constituie o admirabilă reușită. Deoarece, după ce se expun condițiile istorice ale apariției romanului realist în secolul al XIX-lea, se definesc genurile literaturii realiste și se analizează la obiect tipurile reprezentative ale personajului acestor opere realiste (arivistul, avarul, inocentul, scleratul etc.), se trece la o analiză de ansamblu a ceea ce a însemnat, de fapt, realismul atunci. „Mai curînd decât unicătatea fiecărei opere, — scrie Sorin Alexandrescu — pe care în limitele lucrării de față n-o putem analiza, ne va interesa deci recurența generală a unor procedee; mai curînd decât operele literare ale realismului, *literaturitatea* realismului. Ea va fi permanent opusă esteticii curentului, ca și, uneori, *operelor* curentului. Cititorul va putea apoi, sperăm, să aplice tezele generale de aici proprii sale lecturi din cutare scriitor și operă a realismului din secolul al XIX-lea”. Iată deci mărturisită concepția de lucru. Îndicînd, să zicem, pilonii unui concept, autorii, îl determină pe cititor la o lectură activă, la o participare, la înțelegerea a ceea ce înseamnă de fapt realismul. Se aduc, în această direcție, în a doua parte a lucrării, noi puncte de reper, referitoare la selecția operată de scriitorul realist în realitatea exterioară, locul fantasticului în proza realistă, construcția personajului și strategia scriitorului realist în a crea în primul rînd suite de evenimente (situații-tip), regulile narațiunii omnisciente și, evident, problema de „maximă importanță” a construcției romanului în sine. Explicîndu-se și întrevăzîndu-se, în cadrul acestui ultim aspect, rolul de „mare moment” al romanului realist din secolul trecut, ca o tranziție către acela al secolului nostru.

Stelian ȚURLEA

În nr. 8 al revistei, din greșeală, ca titlu al volumului de versuri al lui Octavian Paler a apărut *Memoria cuvintelor* în loc de *Umbra cuvintelor*.

CALENDAR.

octombrie
noiembrie
decembrie
1972

1 OCTOMBRIE 1949 — Proclamarea Republicii Populare Chineze

Călinescu, G. *Am fost în China nouă*. Buc., E.S.P.L.A., 1955. 183 p. + 8 f. pl. Portr., facs. Barbu, E. *Jurnal în China*. Buc., Editura Eminescu, 1970. 262 p.

3 OCTOMBRIE — 50 de ani de la Congresul al II-lea al P.C.R. (3—4 octombrie 1922).

7 OCTOMBRIE 1949 — A fost proclamată Republica Democrată Germană.

Stanciu, A. *Republica Democrată Germană, stat al muncitorilor și țăranilor*. Buc., Editura politică, 1962. 111 p. cu ilustr., portr. și hărți. Porumbacu, Veronica. *Drumuri și zile*. Buc., Editura tineretului, 1969. 207 p. + 2 f. ilustr. Barbu, Eugen. *Foama de spațiu*. Noie de drum. Buc., Editura pentru literatură, 1969. 296 p.

8 OCTOMBRIE — ZIUA PETROLISTULUI.

Bogza, Geo. *Tăbăcarii și lumea petrolului*. Buc., Editura tineretului, 1937. 111 p. + 1 f. portr.

Tudoran, Radu. *Flăcări*. Buc., Editura tineretului, 1958. 527 p.

Nicorovici, V. *Marele arc petrolifer*. Buc., Editura tineretului, 1961. 291 p. + 12 f. pl.

9 OCTOMBRIE — 425 de ani de la nașterea (1547) scriitorului spaniol MIGUEL CERVANTES (m. 1616).

Isprăvile unor vintură lume. Proză picarească spaniolă. Culegere de texte din Diego Hurtado e Mendoza, Mateo Aleman. Cervantes, Vicente Martinez Espinel, Francisco de Quevedo y Villegas. Buc., Editura pentru literatură, 1961. XXIV + 336 p.; Cervantes Saavedra, Miguel de. *Don Quijote de la Mancha*. [Roman]. Buc., Editura pentru literatură universală, 1965. 1351 p.; *Teatru*. Buc., „Univers”, 1971. 328 p.

Vianu, Tudor. *Cervantes*. Buc., E.S.P.L.A., 1955. 40 p. + 1 f. portr.

Cervantes. In: Călinescu, G. *Scrittori străini*. Buc., Editura pentru literatură universală, 1967. p. 205—231.

Frank, Bruno. *Cervantes*. [Roman]. Buc. Editura pentru literatură universală, 1969. 247 p.

Plenitudinea romanului. Cervantes. In: Chabaz, J. *Istoria literaturii spaniole*. Buc., „Univers”, 1970, p. 218—229.

10 OCTOMBRIE — 90 de ani de la nașterea (1882) lui VASILE PÂRVAN, istoric și arheolog român (m. 1927).

Pârvan, Vasile. *Dacia*. Civilizații antice din țările carpato-danubiene. Traducere după manuscrisul original francez inedit (note și îngrijire

științifică) de Radu Vulpe. Buc., Editura științifică, 1967. 272 p. cu fig. + 34 f. pl. portr.

11 OCTOMBRIE — 100 de ani de la nașterea lui CARLOS VAZ PERREIRA, filozof și scriitor uruguayan.

13 OCTOMBRIE — 100 de ani de la crearea (1/13 octombrie 1872) Asociației generale a lucrătorilor din România.

14 OCTOMBRIE — 100 de ani de la nașterea (14/26 octombrie 1872) filozofului român PETRE P. NEGULESCU (m. 1951).

Pagini alese. Buc., Editura științifică, 1967. 287 p. + 1 f. portr. + 2 f. facs.; *Scrieri inedite*. [Vol.] 1—2. Buc., Editura Academiei R.S.R., 1969. 1971. 2/vol. Vol. 1. *Problema cunoașterii*, 1969. 795 p.; Vol. 2. *Destinul omenirii*, 1971. 764 p. Ornea, Z. *Trei esteticieni*. M. Dragomirescu. H. Sămăleșcu. P. P. Negulescu. Buc., Editura pentru literatură, 1968. 211 p.

16 OCTOMBRIE 1945 — Între 16 și 21 octombrie a avut loc prima Conferință Națională a P.C.R.

Conferința Națională a P.C.R. Octombrie '45. Comunicări prezentate la sesiunea științifică din 20 octombrie 1970. Buc., 1971. 132 p. (Institutul de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R. și Academia de învățămînt social-politic de pe lângă C.C. al P.C.R.).

— 75 de ani de la nașterea (1897) scriitorului sovietic rus ILIA ILF (m. 1937).

Ilia, Ilf și Petrov, Evgheni Petrovici. *Opere*. Vol. 1—2. Buc., Editura pentru literatură universală, 1965. [Vol.] 1. *Douăsprezece scaune*. 399 p. [Vol.] 2. *Vișelul de aur*. 400 p.

19 OCTOMBRIE — 75 de ani de la nașterea (1897) filologului român JACQUES BYCK (m. 1964).

Studii și articole. Pagini alese. Buc., Editura științifică, 1967. 276 p.

20 OCTOMBRIE 1920 — Începe greva generală a muncitorilor din România.

Greva generală din România. 1920. [f. e.]. 1970. 472 p.

— 100 de ani de la nașterea (1872) lui CINCINAT PAVELESCU, scriitor și epigramist român (m. 1934).

Pavelescu, Cincinat. *Epigrame*. Buc., Editura tineretului, 1966. 103 p. cu ilustr.

23 OCTOMBRIE — 100 de ani de la moartea (1872) scriitorului francez THÉOPHILE GAUTIER (n. 1811).

Căpitanul Fracasse. [Roman]. Buc., Editura tineretului, 1969. 480 p.

25 OCTOMBRIE — ZIUA FORTELOR ARMATE ALE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA.

— 100 de ani de la nașterea lui PIO BOROJA, scriitor spaniol.

30 OCTOMBRIE — 50 de ani de la moartea (1922) lui GÁRDONYI GÉZA, scriitor ungar (n. 1863).

Stelele din Eger. Buc., E.S.P.L.A., 1958. 603 p.

— În luna noiembrie se implinesc 300 de ani de la nașterea cronicarului ION NECULCE (1672—1745).

Neculce. Ion. Letopisețul Țării Moldovei... precedat de *O seamă de cuvinte*. Buc., Editura tineretului, 1968. 232 p.

Velciu, D. Ion Neculce, Monografie. Buc., Editura tineretului 1968. 248 p. + 8 f. pl. portr. facs.

4 NOIEMBRIE — 125 de ani de la moartea (1847) lui FELIX MENDELSSOHN-BARTHOLDY, compozitor, pianist și dirijor german (n. 1809).

Brumaru, Ada. Romantismul în muzică. Vol. I. Buc., Editura muzicală, 1962. p. 98—104.

Berger, W. G. Ghid pentru muzică instrumentală de cameră. Buc., Editura muzicală, 1966. p. 150—158, 191, 193, 230, 332.

Bălan, George. Sensurile muzicii. Compoziții interpret, ascultător. O introducere în estetica fenomenului muzical. Buc., Editura tineretului, 1965. 312 p.

Berger, W. G. Muzica simfonică, barocă-clasică. Ghid. Buc., Editura muzicală. 1967. p. 259, 284, 286, 308, 325.

Merișescu, Gh. Istoria muzicii universale. Vol. 2. Buc., Editura didactică și pedagogică, 1966. p. 39—45.

Bălan, Theodor. Copilăria unor muzicieni. Buc., Editura muzicală. 1970. 316 p. + 4 f. pl. cu fot.

Berger, W. G. Cvarletul de coarde de la Haydn la Debussy. Buc., Editura muzicală, 1970. p. 145—157.

— 15 ani de la moartea (1957) lui GRIGORE PREOTEASA, militant al mișcării muncitorești din țara noastră (n. 1915).

5 NOIEMBRIE — 100 de ani de la apariția gazetei *Lucrătorul român* organ al Asociației generale a lucrătorilor din România (1872).

6 NOIEMBRIE — 90 de ani de la nașterea (1882) lui AUREL VLAICU, pionier al aviației românești (m. 1913).

Aurel Vlaicu. (1882—1913). Bibliografie. Buc., Editura Academiei R.P.R., 1955. 56 p. cu portr. și ilustr.

Carafoli, Elie. Aurel Vlaicu, pionier al aviației românești. Buc., Combinatul poligrafic Casa Scintilei, 1960. 63 p.

Gheorghiu, Const. C. Aurel Vlaicu, un precursor al aviației românești. Buc., Editura tehnică. 1960. 272 p.

Milorian Sergiu. Aurel Vlaicu. Buc., Editura tineretului, 1962. 255 p.

Busuioceanu, E. și Iacob, M. Aurel Vlaicu. Povestire cinematografică. Buc., Editura militară, 1970.

7 NOIEMBRIE — 55 de ani de la victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie (1917).

— 30 de ani de la apariția Manifestului C.C. al P.C.R. care chema masele la crearea Frontului patriotic antihitlerist (1942).

8 NOIEMBRIE — 75 de ani de la moartea (1897) scriitorului român GRIGORE H. GRANDEA (n. 1843)

Gr. H. Granda. In: *Istoria literaturii române*. Buc., Editura Academiei R. S. România, 1963, p. 768—771.

— 90 de ani de la nașterea (1882) lui MIHAIL MACAVEI, militant al mișcării muncitorești din țara noastră (m. 1965).

10 NOIEMBRIE — ZIUA MONDIALĂ A TINERETULUI.

1945 — Înființarea Federației Mondiale a Tineretului Democrat (F.M.T.D.)

17 NOIEMBRIE — ZIUA INTERNAȚIONALĂ A STUDENȚILOR

— 225 de ani de la moartea (1747) scriitorului francez ALAIN RENÉ LESAGE (n. 1668)

Istoria lui Gîl Blas de Santillana. Roman. [Vol. 1—3. Buc., Editura pentru literatură, 1963; Vol. 1. XLII—282 p.+1 f. portr.; Vol. 2. 356 p.; Vol. 3. 400 p.; *Diavolul schiop*. [Roman]. Buc., Editura pentru literatură universală, 1966. 240 p.

19 NOIEMBRIE — 75 de ani de la moartea (1897) scriitorului român MIRON POMPLIU (n. 1848).

Pompliu, Miron. Literatură și limbă populară. Versuri originale și tălănciri. Buc., Editura pentru literatură, 1967. 416 p.+3 f. portr. și facs.

— 25 de ani de la moartea (1947) savantului român EMIL RACOVIȚĂ, fondatorul biospeologiei (n. 1868).

Pagini alese. Buc., Editura Academiei R.P.R., 1955. 120 p.+1 portr.; *Speologia*. O știință a străvechilor taine subpământine. Buc., Editura științifică, 1963. 88 p.; *Opere alese*. Buc., Editura Academiei, 1964. 811 p. cu fig. și portr.+7 f. pl., tabl. și facs.; *Spre sud*. Prin Patagonia și spre Polul Sud. Buc., Editura tineretului, 1968. 112 p. cu 16 f. portr. și pl.

Speranția, E. Figuri universitare. Buc., Editura tineretului, 1967. 120 p.

Motaș, C. Ghica, Const. A. Emil Racoviță fondatorul biospeologiei. Buc., Editura științifică, 1969. 211 p.

Stefan, I. M. Copilăria și tinerețea unor savanți români. Buc., Editura didactică și pedagogică, 1970. 191 p.

Blandiana, Ana și Rusan, Romulus. Convorbiri subiective. Buc., „Albatros”, 1971. 199 p.+13 f. pl.

21 NOIEMBRIE — 100 de ani de la nașterea (1872) poetului român GEORGE TUȚOVEANU (pseudonimul lui GEORGE IONESCU) (m. 1957).

Versuri. Buc., Editura pentru literatură, 1968. 247 p.

22 NOIEMBRIE — 50 de ani de la moartea (1922) scriitorului francez MARCEL PROUST (n. 1871).

In căutarea timpului pierdut. Roman. Vol. 1—10. Buc., Editura pentru literatură — „Minerva”, 1968—1971. 10 vol.; Vol. 1. *Swann*. 1.LXIX+258 p.; Vol. 2. *Swann*. 2. 319 p.; Vol. 3. *La umbra fetelor în floare*. 1. 367 p.; Vol. 4. *La umbra fetelor în floare*. 2. 335 p.; Vol. 5. *Guermantes*. 1. 399 p.; Vol. 6. *Guermantes*. 2. 358 p.; Vol. 7. *Sodoma și Gomora*. 1. 343 p.; Vol. 8. *Sodoma și Gomora*. 2. 383 p.; Vol. 9. *Capitola*. 1. 297 p.; Vol. 10. *Capitola*. 2. 367 p.; *Elstir*. Despre artă. Buc., „Meridiane”, 1970. 139 p.

Berindei, Mircea. *Marcel Proust*. Monografie. Buc., „Albatros”, 1971. 224 p.+12 f. pl.

26 NOIEMBRIE 1924 — Proclamarea Republicii Populare Mongole.

Buzilă, Boris. *In întîmpinarea soarelui*. Note de drum din R. P. Mongolă. Buc., Editura tineretului, 1962. 192 p.+10 f. pl.

Trecind peste capitalism. Date asupra R. P. Mongole. Buc., I. P. Tiparul, 1968. 56 p. cu ilustr. Rău, A. *La marginea deșertului Gobi*. Cluj „Dacia”, 1970. 187 p.+4 f. ilustr.

28 NOIEMBRIE 1820 S-a născut FRIEDRICH ENGELS.

Vezi referințele bibliografice din *Calendar* (octombrie—noiembrie—decembrie 1968). In: *Revista bibliotecilor*, 21, nr. 9, sep. 1968, p. 572 și *Calendar* (octombrie—noiembrie—decembrie 1971). In: *Revista bibliotecilor*, 24, nr. 9, sep. 1971, p. 571.

29 NOIEMBRIE — 175 de ani de la nașterea (1797) compozitorului italian DONIZETTI (m. 1848).

— 50 de ani de la moartea (1922) lui VASILE LUCACIU, om politic român care a desfășurat o largă campanie în favoarea unirii Transilvaniei cu România (n. 1852).

Achim, V. și Socolan, A. *Dr. Vasile Lucaciu, luptător pentru drepturile românilor și unirea Transilvaniei cu România*. Baia Mare, Comitetul pentru cultură și artă al județului Maramureș, 1968. 264 p. cu ilustr.

1945 — Proclamarea Republicii Populare Federative Iugoslavia (din 1963 — Republica Socialistă Federativă Iugoslavia).

Birlădeanu, Victor. *De la Dunăre la Adriatică*. Itinerar iugoslav. Buc., Editura tineretului, 1966. 176 p.+16 f. pl.

Iugoslavia. Ghid. Buc., Editura agrosilvică, 1968. 21 f.+h.

Claehir, N., Gălățeanu, P. *R.S.F. Iugoslavia*. Buc., Editura enciclopedică română, 1969. 312 p.+16 f. ilustr.

Barbu, E. *Foamea de spațiu*. Note de drum. Buc., Editura pentru literatură, 1969. 296 p.

Hadan, Maria. *Vacanțe iliriene*. Buc., „Cartea românească”, 1970. 112 p.

1944 — Ziua eliberării Albaniei de sub jugul cotropitorilor fasciști.

1 DECEMBRIE 1918 — Unirea Transilvaniei cu România.

— Ziua Africii.

— 80 de ani de la nașterea (1892) scriitorului român Cezar Petrescu (m. 1961).

Cele dintîi povestiri. Buc., E.S.P.L.A., 1958. 252 p.; *Insemnări de căldor*. Reflecții de scriitor.

Buc., Cartea rusă 1956, 417 p.; *Oraș patriarhal*. Roman. Buc., E.S.P.L.A., 1961. 482 p.; *Aurul negru*. [Roman]. Editura pentru literatură, 1961. XXI+560 p.; *Drumul cu plozi*. (nuvele). Buc., Editura pentru literatură, 1961. XLII+678 p.; *Vladim sau drumul pierdut*. [Roman]. Buc., Editura pentru literatură, 1962. 536 p.; *Apostol* [Roman]. Buc., Editura pentru literatură, 1963. XXIV+408 p.; *Calea Victoriei*. — *Duminica orbului*. Buc., Editura pentru literatură, 1967. XXXII+623 p.; *Romanul lui Eminescu*. [vol.]1—3. Buc., Editura pentru literatură, 1968. [vol.]1. *Vlăceleștii*. 376 p.; [vol.]2. *Nirvana*. 264 p.; [vol.]3. *Carmen seaculare*. 392 p.; *Fram, ursul polar*. Roman. Buc., Editura tineretului, 1969. 199 p.; *Intunecare*. Roman. vol. 1—2. Buc., Editura Eminescu, 1971. 2 vol. vol. 1. 328 p.; vol. 2. 335 p.

Garița, Mihai. *Cezar Petrescu*. Buc. Editura pentru literatură, 1963. 324 p. Bălu, I. *Cezar Petrescu*. Buc., „Albatros”, 1972. 160 p.

— În luna decembrie se împlinesc 35 de ani de la moartea (1937) lui DAVID FABIAN, militant al mișcării muncitorești din țara noastră. (n. 1895).

4 DECEMBRIE — 70 de ani de la moartea (1902) lui IOAN RAȚIU, unul dintre conducătorii luptei de eliberare a românilor din Transilvania, participând la revoluția de la 1848 (n. 1828).

Coroșdenia lui Ioan Rațiu cu George Bărbulescu. (1861—1892). Cluj, „Dacia”, 1970. 255 p.

5 DECEMBRIE — 100 de ani de la nașterea (1873) lui GHEORGHE PETRAȘCU, conducător al luptei de eliberare a românilor contemporane (m. 1949).

Crăciun, Eugen. *Gheorghe Petrașcu*. Buc., E.S.P.L.A., 1956. 36 p. cu ilustr. și portr. 25 f. pl. Opreșcu, G. *Gheorghe Petrașcu*. [monografie]. Buc., „Meridiane”, 1963. 79 p. cu ilustr. *Gheorghe Petrașcu*. Album. Text de Vasile Florescu. Buc., „Meridiane”, 1970. 76 p., 40 f. pl.

6 DECEMBRIE — 75 de ani de la nașterea (1897) lui OSKAR WALTER CISEK, scriitor german din România (m. 1966).

Tătăroaica. Buc., E.S.P.L.A., 1958. 87 p.; *Pirjolu*. Roman. Cartea 1. Crișan. Buc., Editura pentru literatură, 1963. 656 p. Cartea 2. *Horia*. Buc., Editura pentru literatură, 1964. 775 p.; *Eseuri și cronici plastice*. Buc., „Meridiane”, 1967. 223 p.+1 f. portr.

10 DECEMBRIE — 150 de ani de la nașterea (1822) lui CESAR AUGUSTE FRANCK, compozitor și organist francez, unul dintre întemeietorii școlii muzicale moderne (m. 1890).

Niculescu, M. *Sonata*. Natura, originea și evoluția ei. Buc., Editura muzicală, 1962. p. 263—267. Bălan, G. *Sensurile muzicii*. Compozitor, interpret, ascultător. Buc., Editura tineretului, 1965. p. 290.

Cortot, Alfred. *Muzica franceză pentru pian*. Buc., Editura muzicală, 1966. p. 35—86.

Bratin, Jack. *Calendarul muzicii universale*. Buc., Editura muzicală, 1966. p. 310—311.

Merișescu, Gh. *Istoria muzicii universale*, vol. 2. Buc., Editura didactică și pedagogică, 1968. p. 234—238.

13 DECEMBRIE — 175 de ani de la nașterea (1797) poetului german HEINRICH HEINE (m. 1856).

Opere alese, vol. 1-2. Buc., „Univers”, 1970-1971. 2 vol. vol. 1, 799 p.; vol. 2, 635 p.
Hâncu, D. *Heinrich Heine, vestitor al timpurilor noi*. Buc., E.S.P.L.A., 1956. 203 p.
Eulenberg, H. *Heinrich Heine*. Buc., Editura tineretului, 1957. 117 p.
Mehring, Franz. *Pagini de critică*. Buc., E.S.P.L.A., 1958. 261 p.
Dmitriev, A. S. *Heinrich Heine*. București, E.S.P.L.A., Cartea rusă, 1959. 88 p.
Heinrich Heine. In: Vianu, T. *Studii de literatură universală și comparată*. Buc., Editura Academiei R.P.R., 1963, p. 421-436.
Un cuvânt despre H. Heine. In: Călinescu, G. *Scritorii străini*. Buc., Editura pentru literatură universală, 1967, p. 713-716.

14 DECEMBRIE — 100 de ani de la nașterea (1872) lui ILARIE CHENDI, critic literar român (m. 1913).

Pagini de critică. Buc., Editura pentru literatură, 1969. LXIII + 632 p. + 19 f. port. și facș.

16 DECEMBRIE — 100 de ani de la nașterea pictorului RÉTY ISTVAN (1872-1945).

— 75 de ani de la nașterea (1897) lui NICOLAE POPESCU-DOREANU, militant al mișcării muncitorești din țara noastră (m. 1960).

17 DECEMBRIE — ZIUA TIPOGRAFILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA.

— 75 de ani de la moartea (1897) scriitorului francez ALPHONSE DAUDET (n. 1840).

Scrisori din moara mea. Povestiri de viață. Buc., Editura pentru literatură, 1964. XXX + 384 p. + 1 f. portr.; *Nababul*. Moravuri pariziene/cu o declarație a autorului. Buc., Editura pentru literatură universală, 1965. 431 p. și *Jack*. Moravuri contemporane. [Roman]. Buc., Editura tineretului, 1967. 432 p.; *Picul* [Roman]. Buc., Editura tineretului, 1969. 240 p.; *Migmatetele*. *Isprăvi ale lui Tartarin din Tarascon*. [Roman]. Buc., Editura Ion Creangă, 1970. 368 p.; *Freymont și Rister* [Roman]. Buc., „Albatros”, 1971. 272 p.

— 60 de ani de la moartea (1912) lui SPIRU HARET, matematician, pedagog și om politic român (n. 1851).

Mecanica socială. Buc., Editura științifică, 1969. 272 p.

Dinu, Constantin. *Spiru Haret*. [Monografie]. Buc., Editura didactică și pedagogică, 1970. 144 p.

27 DECEMBRIE — 75 de ani de la nașterea (1897) lui TUDOR VIANU, estetician, istoric literar, filosof al culturii și scriitor român (m. 1964).

Cervantes. Buc., E.S.P.L.A., 1955. 40 p. + 1 f. portr.; *Literatură universală și literatură națională*. Buc., E.S.P.L.A., 1956. 303 p.; *Problemele metaforei și alte studii de stilistică*. Buc., E.S.P.L.A., 1957. 164 p.; *Idelle lui Stendhal*. Buc., E.S.P.L.A., 1959. 140 p.; *Alexandru Odobescu*. Buc., E.S.P.L.A., 1960. 164 p.; *Schiller*. Buc., Editura tineretului, 1961. 220 p.; *Goethe*. Buc., Editura pentru literatură, 1962. 108 p.; *Arghezi, poet al omului. Cântare omului în cadrul literaturii comparate*. Buc., Editura pentru literatură, 1964. 247 p.; *Studii de literatură română*. Buc., Editura didactică și pedagogică, 1965. 700 p.; *Despre stil și artă literară*. Buc., Editura tineretului, 1965. 247 p. + 4 f. pl. portr. și facș.; *Postume*. Buc., Editura pentru literatură universală, 1966. 224

p.; *Arta prozatorilor români*. [vol. 1-2]. Buc., Editura pentru literatură, 1966. 2 vol. [vol. 1]. LIV + 274 p.; [vol. 2]. 368 p.; *Studii de stilistică*. Buc., Editura didactică și pedagogică, 1968. 416 p.; *Estetica*. Buc., Editura pentru literatură, 1968. XCVI + 440 p. + 1 f. portr.; *Jurnal*. Buc., Editura Eminescu, 1970. 368 p.; *Correspondența*. Buc., „Minerva” 1970. 272 p. + 10 f. portr. și facș.; *Scritorii români* [vol. 1-3]. Buc., „Minerva”, 1970. 3 vol. vol. 1 L + 422 p.; vol. 2. 487 p.; vol. 3. 560 p.; *Ion Barbu*. Buc., „Minerva”, 1970. 99 p.; *Filozofie și poezie*. Buc., Editura științifică, 1971. 115 p.; *Dicționar de maxime comentat*. Buc., Editura enciclopedică română, 1971. 328 p. + 8 f. pl. și facș.; *Clasicism, baroc, romantism*. Culegere de studii. Cluj, „Dacia”, 1971. 344 p.; *Opere*. [vol. 1]. *Scrieri literare*. Buc., „Minerva”, 1971. XV + 592 p. + 1 f. portr.; *Biberi, I. Tudor Vianu*. Buc., Editura pentru literatură, 1966. 272 p. + 11 f. portr. și facș.; *Pascadi, I. Estetica lui Tudor Vianu*. Buc., Editura științifică, 1968. 176 p.

— 150 de ani de la nașterea (1822) savantului francez LOUIS PASTEUR (m. 1895).

Nicolle, Jacques. Louis Pasteur, un maestru al anchetei științifice. Buc., Editura științifică, 1958. 260 p.

Tăutu, Petre. *Louis Pasteur*. Buc., Editura tineretului, 1959. 288 p. + 9 f. pl.
Mesrobianu, I. *Lumea invizibilă. Pasteur și medicina modernă*. Buc., Editura științifică, 1967. 96 p. cu portr. și ilustr.

— 75 de ani de la nașterea (1897) lui WLADISLAW BRONIEWSKI, poet liric, unul dintre pionierii poeziei proletare polone (m. 1962).

Broniewski, W. *Versuri alese*. București, E.S.P.L.A., 1960. 232 p. + 1 f. portr.

28 DECEMBRIE — 100 de ani de la nașterea (1872) lui EUGEN ROZVAN, militant al mișcării muncitorești din țara noastră (m. 1937).

Popescu-Păuiri, I. și Georgescu, Titu. *Purtații de flamuri revoluționare*. Buc., Editura științifică, 1971. 472 p. (Institutul de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al R.P.R.).

Eugen Rozvan. Buc., Editura politică, 1971. 203 p. cu ilustr. și facș. (Institutul de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R.).

30 DECEMBRIE — 25 de ani de la abolirea monarhiei și proclamarea Republicii Populare Române (1947). La 21 august 1965, țara noastră a devenit Republica Socialistă România.

— 50 de ani de la constituirea Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste (1922).

31 DECEMBRIE — 100 de ani de la moartea (1872) lui ALEKSIS KIVI, scriitor finlandez, considerat întemeietorul literaturii finlandeze (n. 1834).

Cei 7 frați. Roman. Buc., Editura pentru literatură, 1963. XXII + 314 p. + 1 f. portr.

— 15 ani de la moartea (1957) lui COLMAN MÜLLER, militant al mișcării muncitorești din țara noastră (n. 1891).

1 IANUARIE 1973 — 150 de ani de la nașterea poetului maghiar PETOFI SANDOR (1823-1849).

Ianos viteazul. Buc., Editura tineretului, 1958. 104 p.; *Versuri*. Buc., Editura tineretului, 1961. 138 p. cu portr. (Cele mai frumoase poezii); *Versek és költemények. — Poezii și poeme*. Buc., E.P.L., 1969. 440 p.

Serviciile de bibliotecă adresate cititorilor-copii (XIV)

Relații cu publicul

Antoaneta CORVĂTESCU-TOFAN

Cunoașterea cititorilor

A îndruma înseamnă în primul rând a cunoaște.

Să examinăm deci, în cele ce urmează, particularitățile psihologice ale diferitelor trepte de vîrstă ale cititorilor-copii, cu mențiunea expresă că fiecare individ prezintă, în cadrul general al psihologiei vîrstei, progrese deasupra mediei sau regrese față de ea, devieri numite „abilități excepționale”, curiozități sau interese aparte, pe scurt ritmul lui propriu de creștere, inteligența, caracterul, temperamentul său. Atît cadrul general al vîrstei, cît și aceste trăsături individuale trebuie să stea deopotrivă în atenția bibliotecarului, forțat de multe ori de puținătatea timpului închinat îndrumării și uniformizeze, să treacă peste aceste particularități individuale.

Activitatea cu cititorii-copii trebuie să se bazeze deci pe un sistem chibzuit de forme și procedee de muncă, adaptate specificului fiecărei vîrsti, forme și procedee care trebuie să se succedă într-o anumită ordine, avînd în vedere atît particularitățile individuale, cît și cele de vîrstă ale copiilor, ca și studiul intereselor de informare, de cultivare și de distracție ale copiilor.

Copiii sînt adulți în devenire; ei stau în pragul unei existențe bogate și complicate și nu se vor dezvolta armonios decît dacă cei care-i cresc vor respecta dezvoltarea lor biologică și psihică.

Remarcăm de la început două trăsături psihice specifice tinerelor generații de astăzi. Ca o consecință a condițiilor generale de viață, copiii de astăzi sînt, în toate mediile și pe mai toate meridianele, mai independenți, mai puțin înclinați să recunoască autoritatea celor mari, fie părinți, fie educatori; au un spirit critic foarte pronunțat, cu tendința de a com-

para, de a judeca și de a plasa sentințe, pentru că trăiesc în mijlocul unor evenimente excepționale sau aud vorbindu-se despre ele, ceea ce antrenează o maturizare precoce. În al doilea rînd, copiii își însușesc valorile elementare ale vieții morale (sensul regulilor, sentimentul respectului și al datoriei, stăpînirea de sine) prin propria lor experiență, trăind într-o societate care-i educă prin însăși participarea lor directă la transformările și progresul ei. Omul societății socialiste — și cu atît mai mult copilul — se caracterizează prin atitudine activă față de realitatea înconjurătoare, atitudine pătrunsă de partinitate comunistă. Factorul social acționează asupra lui ca un motor de propulsie — spre perfecționare, educare continuă și atitudine morală —, dar și ca o frînă — pentru îndepărtarea alienării, a degradării morale, a inculturii.

Vom analiza în cele ce urmează trăsăturile psihice definitorii pentru principalele trepte ale copilăriei (preșcolăritate și vîrstă școlară mică, vîrstă școlară mijlocie, preadolescență) sub trei fațete: dezvoltarea mintală, interesul și motivația, antrenamentul la efort.

Preșcolarii și școlarii din primele două clase se deosebesc prin caracterul concret, plastic și emoțional al inteligenței lor. Gîndirea lor este bazată pe imagini, pe senzații directe. După o predominare inițială a reflexelor, folosirea organelor de simț va canaliza apariția primelor acte voluntare, a primelor obișnuințe, a primelor sentimente.

După însușirea limbajului, raporturile sociale se diversifică și se intensifică, apar primele trebuințe intelectuale — este stadiul inteligenței intuitive, este vîrsta lui „de ce?” Copilul este deosebit de dinamic, examinează cu o curiozitate mereu

trează lumea înconjurătoare prin toate procedeele posibile, are percepții intense și o putere de concentrare foarte mare — deși de scurtă durată și extrem de mobilă — asupra a tot ce-i atrage atenția. Antrenamentul la efort intelectual este foarte mic; copiii de această vîrstă nu fac un lucru care le displace. În jocuri însă, interesul și efortul au același sens și atunci copiii dovedesc o rezistență neobișnuită. Gîndirea plastică, concretă se exprimă printr-un limbaj viu, expresiv, plin de culoare, spontan; nu întrebunțează cuvinte care exprimă noțiuni generale sau abstracte și sînt atrași de antinomiilor puternice. Încă de la această vîrstă trebuie obișnuiți să ceară explicații asupra cuvintelor necunoscute.

În ceea ce privește memoria, copiii tind, la această vîrstă, să țină minte cuvînt cu cuvînt textul (de unde ușurința cu care învață poezii) și nu pot povesti cu expresiile lor conținutul unei povestiri, nu pot deosebi generalul de detaliu. De aceea, adultul trebuie să le pună întrebări asupra desfășurării povestirii și să-i dirijeze în discernerea cursului principal al acțiunii. Nu au încă posibilitatea de abstractizare, de generalizare, de aceea sînt impresionati mai mult de culori, de acțiuni, de sunete, de detalii. Nu sînt capabili să exprime prin cuvinte atitudinea lor față de realitatea înconjurătoare sau față de cele povestite ori citite. Interesul și motivația sînt vizibile însă în reacțiile imediate, prin mîmăi, gesturi, exclamații. Ei participă emoțional la acțiunile personajelor, identificîndu-se cu eroii povestirilor și refăcînd deznodămîntul dacă acesta nu le convine. Spontaneitatea în perceperea cărții le este caracteristică: ei consideră întîmplările povestite în carte ca niște fapte reale și nu observă rolul autorului, căruia nici nu-i rețin numele. Aprecierea estetică se exprimă prin „mi-a plăcut” sau „nu mi-a plăcut”, personajele sînt „bune” sau „rele”, iar „happy end”-ul este determinant în aprecierea favorabilă a cărții. Lumea interioară a personajelor, motivația comportamentului acestora, sensul figurat al cuvintelor nu pot fi pătrunse decît prin intermediul explicațiilor adultului.

La această vîrstă, pe copii îi interesează în cărți nu descrierea sau portretul, nu cugetarea sau informația, ci imaginea (desenul), acțiunea — de aici atracția către cartea ilustrată și dorința de a-și exprima prin desen impresiile asupra celor povestite sau citite. Neavînd bine fixate unele imagini din realitate, au tendința de a da curs liber fanteziei și de a construi imagini inchipuite — de aici înclinația pentru basm, pentru fantastic. Sînt permeabili la umor, reacționează viu și prompt la „poznele” copiilor, ale anima-

lelor, la comicul cuvintelor și al poreclelor.

Curiozitatea lor asupra lumii înconjurătoare este foarte mare, dar sînt încă departe de a face impactul carte — furnizor de informații și, atunci cînd au nedumeriri, chestionează adulții. Beletristica predomină net, iar din cărți rețin mai puțin informația și mai mult emoția. La început, în preșcolaritate, vor numai „cărți cu poze”; în primii ani de școală, vor „povești”, „poezii”, „întîmplări cu copii”, „cu animale” etc., deci discern genuri literare sau teme generale. La această vîrstă, aspectul exterior al cărții are o mare importanță, iar sfaturile maturilor sînt hotărîtoare în alegerea lecturilor.

Cititul cu voce tare are o mare însemnătate: chiar și copiii din clasele I și II, deși știu să citească, preferă să asculte cărțile, pentru că decodificarea textului este încă pentru ei o operație complicată. Caracteristică pentru școlarii mici este, de asemenea, și lectura repetată: după o primă parcurgere a textului, reiau lectura de la prima pagină — o dată depășite dificultățile tehnice de citit, urmăresc într-o a doua citire numai fabulația.

La școlarii mici, interesul pentru lectură depinde în primul rînd, de succesul în însușirea tehnicii de citire cu voce tare și în gînd.

La preșcolari și la școlarii mici, rolul adulților — părinți, educatori, bibliotecari — în trezirea interesului pentru carte, în îndrumarea lecturii este determinant.

Copiii de 8—10 ani se caracterizează prin operații intelectuale concrete, prin sentimente morale și sociale de cooperare. În acest stadiu de creștere, copiii își pot însuși o idee numai dacă aceasta reprezintă un obiect, un fenomen, o acțiune concretă și redau o idee tot printr-o acțiune concretă, perceptibilă. Deși a rămas plastică, inteligența lor își vedește stadiul superior atins prin bogăția vieții spirituale, prin conținutul și orientarea ideilor.

La această vîrstă le apare evidentă, pentru prima dată, esența obiectelor și a fenomenelor din realitatea înconjurătoare, esența relațiilor dintre ele. De aici — starea de perpetuă explorare a realității, de mirare și uimire în fața descoperirii conexiunilor existente. De altfel, școala și organizația de pionieri le dezvoltă considerabil copiilor sfera de interese și dau acțiunilor lor o motivație superioară, socială sau de cunoaștere. Ei participă la viața colectivă și încep să aibă reprezentări cu privire la idealul moral; nu sînt în măsură să discearnă calitățile, ci își aleg un model concret în imaginea unui om, care întuchipează pentru ei idealul

spre care tind. Au deja bine fixate bazele sentimentelor morale: înțeleg perfect ceea ce este bine și ceea ce este rău, dreptatea și nedreptatea, adevărul și minciuna, sinceritatea și nesinceritatea, totul însă fără nuanțe, fără umbre sau gradații. De aici — o atitudine de intransigență, de intoleranță față de fenomenul sau stările sufletești pe care nu le înțeleg. Întruchiparea idealului lor moral este un erou bun, curajos, inteligent, frumos, „pozitiv” întru totul. Aspirațiile, interesele sînt instabile și depind, în primul rînd, de activitatea pe care o desfășoară sau o vîd desfășurîndu-se în preajma lor, de ideile care li se dezvăluie la un moment dat în procesul instrucției și educației.

La această vîrstă trebuie să li se dezvolte plener optimismul în ceea ce privește învingerea dificultăților la învățatură, în activitățile practice, pentru că efortul intelectual pe care-l fac să fie consimțit, acceptat, să le pară plăcut în ultimă instanță.

La acești ani, cunoașterea obiectelor și a fenomenelor li atrage pe copii nu numai prin imagini sau sunete, ci și prin cuvîntul scris sau vorbit. Aderența lor la întîmplările citite este atât de mare, încît mimează participarea la evenimentele asemănătoare (vor să fie ca Ciresarii, ca d'Artagnan, ca Timur și se comportă în consecință).

Nivelul percepției estetice poate fi destul de înalt: se cristalizează o atitudine justă față de eroii cărților și ai filmelor: frumosul, eroicul, comicul, expresivitatea textului li ajută să perceapă mesajul emoțional, conținutul estetic și ideologic al unei cărți. Alegoria întărește emoția estetică, consolidează noțiunile morale elementare. La această vîrstă este indicat să însoțim elementele de creație artistică cu elemente creatoare ale muncii — să-i îndemnăm pe copii să-și concretizeze emoțiile estetice în desene sau modelări.

Sub influența școlii, înțelegerea textului scris devine mai profundă, cititul independent începe să fie o plăcere, deși lectura cu voce tare își păstrează încă unele dintre virtuți, deși copiii întîmpină încă oarecari dificultăți în lectură, în înțelegerea cuvintelor necunoscute și a sensului figurat al cuvintelor, în pătrunderea frumuseții figurilor de stil, și a formei artistice a operei (deși perceperea estetică este mult mai bogată decît la cei mici). Cititorii-copii își afirmă primele deprinderi în alegerea independentă a cărților, pe baza accesului liber la raft, a expozițiilor, a listelor de recomandare de la școală sau de la bibliotecă, a cataloagelor bibliotecii. Datorită instabilității și multitudinii intereselor, au cerințe foarte variate și încă difuze de lectură și frecventează foarte des biblioteca. Interesul pentru acțiunea din cartea beletristică

predomină. Preferințele pentru basm continuă, dar caracterul fantastic nu le mai apare credibil. Începe să apară interesul pentru povestirea cu scene din viața reală, în special cu întîmplări de-ale copiilor de aceeași vîrstă. Varietatea intereselor, ca și antrenamentul la efort — mai accentuat ca în primele clase — li fac să ducă lectura pînă la capăt. Participarea la evenimentele povestite este foarte mare, iar emoția și-o exprimă cu voce tare și cu gesturi, prin aprecieri zgomoase sau prin mimări ale acțiunilor. Percep eroii cărților ca pe niște persoane reale, care trăiesc undeva în lumea noastră. Atenția lor se îndreaptă însă numai spre acțiunea întreprinsă de eroi și nu spre lumea interioară a personajelor. Interesul pentru aportul autorului la realizarea cărții este foarte mic: ei solicită cărțile după numele personajului principal, după temă, după gen literar, iar cu autorul fac cunoștință prin intermediul maturilor sau ca persoană fizică, în întîlnirile organizate la bibliotecă.

Înțelegerea conținutului este mai adîncă decît la mezinii lor, căci în însuși procesul de învățămînt li se predau primele noțiuni despre fixarea temei, a ideii principale, despre caracteristicile personajelor.

Apare în orizontul lecturii lor cartea beletristică: literatura de popularizare a științei și tehnicii (interes stîrnit de diversificarea disciplinelor predate la școală și de munca în diferite cercuri pe specialități), literatura științifico-fantastică, cartea de „hobby”, de indeletniciri practice, povestirea istorică (deși nu au încă formată percepția timpului istoric), iar ia o îndrumare mai atentă a lecturii — cartea de referință.

Odată cu întarea în organizația de pionieri, presa devine o permanență în viața lor; încep să fie la curent cu evenimentele social-politice, cu sărbătorirea anumitor evenimente istorice sau cu aniversări de mari personalități, rezolvă ghicitori, cuvinte încruciate, caricaturile îi distrează.

Aceasta este vîrsta la care începe educația „cititorului talentat” al lui Samuil Marșak, căci de dezvoltarea deprinderilor temeinice de lectură, înrădăcinate în acești ani, și de dezvoltarea estetică din această perioadă depinde în mare măsură formarea de „cititori pe viață”, dezvoltarea estetică și emoțională în viitor.

De aceea, bibliotecarul trebuie să acorde o mare atenție cititorilor din grupa mijlocie, să le ofere o îndrumare diferențiată și adecvată fiecărei individualități în parte. El trebuie să dezvolte și să întărească deprinderea de orientare independentă în alegerea lecturii; să lărgească sfera de lectură a copilului, trecînd de

la beletristică spre alte domenii; să dea cantea potrivită la momentul potrivit, iar când respinge o cerere nepotrivită de carte, să ofere toate argumentele pentru a convinge copilul de inoportunitatea cererii lui; să adîncească lectura explicativă și extrașcolară, deprinderea de a citi beletristică pentru distracție și instrucție.

Copiii de 11-14 ani (preadolescenți) au o psihologie mult diferențiată față de copiii din grupa mijlocie, condiționată de situarea lor pe trepte de dezvoltare biologică și de cunoaștere, de experiență, de instrucție și educație net superioare. Această etapă este privită de unii adulți ca o vîrstă „dificilă”, pentru că preadolescentul are o tendință foarte puternică către dobîndirea unei independențe totale (în care el vede chintesența demnității sale morale, a onoarei sale ca personalitate de sine stătătoare), independență în neconcordanță cu forțele reale încă limitate. Lupta dintre afirmarea eului propriu și slăbiciunea propriei ființe, concretizată în dependența față de maturi, dă acestei vîrste o coloratură aparte și reclamă o mult mai atentă canalizare a eforturilor educaționale, de multe ori interpretate de preadolescent ca încercări de îngrădire a „neatîrnării” sale. De aceea, preadolescentul trebuie să simtă îndrumarea adulților — ca atare — cit mai puțin. Principiul fundamental al acțiunii de educare trebuie să fie influența exercitată de colectiv și de factorii educaționali pentru stimularea manifestărilor active ale forțelor lor spirituale. Sfatul, apelul la gîndire, propunerea de a-și uni eforturile personale cu eforturile colectivului trebuie să concure în activizarea posibilităților spirituale. Interdicția, comanda, hotărîrile luate peste capul lor, reproșurile sînt privite de preadolescenți ca manifestări de îngrădire a dezvoltării personalității lor și tot atîtea prilejuri de revoltă și critică la adresa adulților.

Una din trăsăturile determinante, calitativ noi, este înțelegerea rolului său în viața socială, în viața altor oameni, este spiritul activ. Dezvoltarea mintală îi permite să raționeze, să facă generalizări și abstracțiuni (de altfel, și la școală studiază discipline abstracte ca algebra, geometria, fizica etc.); reprezentările sînt mai precise, memorizarea mecanică este înlăturată de redarea conștientă și independentă a conținutului interpretat, interesele devin mai precise, mai statornice, iar preadolescentul începe să-și dea seama de aptitudini și talente, de înclinații și preferințe. Individualitatea specifică se ma-

nifestă cu pregnanță în preadolescență și nimic nu este mai dăunător ca încercările de nivelare și uniformizare ale activităților preadolescenților, de aliniere a personalităților lor. De obicei, preadolescenții prestează activități în care știu că vor obține, în final, succese, succese care nu mai coincid însă cu acordarea de note bune sau premii, ci cu obținerea unor realizări meritorii în cercuri pe specialități, în comunicări și referate, într-o îndeletnicire practică, într-o manifestare artistică sau sportivă. Interesul lor se îndreaptă către descoperirea evoluției lucrurilor, a fenomenelor care nu exercită o influență directă asupra organelor senzoriale (se interesează de Cosmos, de natura țărilor îndepărtate, de microorganisme, de fenomene chimice, geologice, biologice etc.). Înțelegînd toate aceste aspecte, încep să simtă admirație pentru forța rațiunii umane și încearcă îndemnul spre o activitate intelectuală intensă.

Se produce o dezvoltare intensă a voinței, iar activitatea susținută a preadolescenților devine o condiție favorabilă pentru dezvoltarea înclinațiilor lor. Ei înțeleg că realizările depind de eforturile de voință ale omului, dar nu știu să aprecieze critic propriile lor fapte, de unde un anumit grad de „înfumurare”, de care adultul se lovește în eforturile de educare, înfumurare care îi îndeamnă să judece sub un unghi prea critic hotărîrile și sfatul maturilor.

Preadolescenților le este caracteristică năzuința spre romantic, spre strălucitor, spre neobisnuit, spre eroic. Îi atrag misterul, primejdia, situațiile de limită din romane.

Sesizează primejdia unor manifestări care nu se încadrează în morala curentă și luptă împotriva lor.

Vîrsta este contradictorie deoarece, pe lîngă existența unei dorințe puternice de a intra în rîndurile adulților, mai sînt prezente și unele trăsături specifice copilăriei.

Prin studierea științelor și afirmarea intereselor individuale, încep să prețuiască latura intelectuală, creatoare a muncii omenеști și manifestă ei înșiși elemente de creație în diferite domenii (minitehnică, modelaj, cultivare de plante, studierea regiunii etc.). Aceste activități le întărește antrenamentul la efort și îi conving treptat că au suficiente posibilități intelectuale pentru a înfrînge dificultățile. Ei încep să se intereseze nu numai de activitatea adulților, ci și de ideile, de legăturile spirituale stabilite între ei. Au o curiozitate vie față de fenomenul social, iar față de trecutul istoric manifestă un interes care trece de evenimentul concret și tinde spre înțelegerea esenței fenomenului și a relațiilor cauzale. Se dezvoltă intens conștiința apartenenței lor ca membri la o

societate nouă, calitativ superioară, societate socialistă.

Dezvoltarea intensă intelectuală și afectivă este o caracteristică predominantă a preadolescenților. Ei supun totul analizei gândirii, au o atitudine critică față de toți cei care îi înconjură și sint tentați să contrazică pentru a-și afirma personalitatea sau pur și simplu pentru a-și verifica argumentația proprie. Li se dezvoltă posibilitățile de generalizare, neglijează amănunțele și cer un răspuns argumentat, categoric, definitiv la problemele puse. De aceea, orice greșeală, orice confuzie constatată de ei în gândirea sau în cunoștințele adultului educator le diminuează interesul și respectul pentru persoana respectivă. Sint înclinați să întemeieze prietenii cu tineri mai în vîrstă decît ei, pe baza comunității de idei și de preocupări, pe baza comportării morale. Le place să întrețină carnete cu însemnări, cu expresii deosebite, cugetări, caracterizări, citate; își scriu un jurnal intim.

Conștiința propriei valori apare mai ales în relațiile cu maturii, care trebuie să le ofere prilejuri de a-și dovedi inițială capacitate personală. Atunci cînd demnitatea personală le este nesocotită de adulți, preadolescenții reacționează violent, grosolan, prin încăpățînări definitive sau ne-supunere.

Preadolescenții au o viață afectivă foarte bogată, iar interesul lor pentru aspectul moral al fenomenelor din lumea înconjurătoare crește. Își formează un ideal de viață, admiră tot ceea ce este conform acestui ideal și condamnă cu vehemență orice manifestare așezînd din tiparele modelului. Contradicția dintre ceea ce spun oamenii și ceea ce fac acești oameni îi revoltă și îi deziluzionează. Crește rolul sentimentelor morale superioare, înțelese acum în toată plenitudinea lor, sentimente care pun o pecete indubitabilă asupra comportării lor.

Capacitatea de a gândi activ le schimbă și atitudinea față de lectura beletristicii: atracția către povești scade mult, căci sint neverosimilul din fantastic ca atare; în schimb, crește interesul pentru beletristica cu caracter informativ: au în atenție biografiile, romanele istorice, beletristica care redă realitatea înconjurătoare, literatura științifico-fantastică, descrierile de călătorii, de explorări, de întimplări extraordinare. Preferințele de lectură sînt din ce în ce mai mult legate de înclinațiile individuale, de caracterul muncii creatoare prestate de ei, iar beletristica îi impresionează tot mai mult prin importanța mesajului transmis și intruchipat în imagini ar-

tistice. Percep diferența dintre realitatea cărții și realitatea trăită și înțeleg caracterul generalizator al imaginilor artistice.

Limbajul este mult evoluat, grija pentru o exprimare corectă a ideilor, a esenței fenomenelor manifestîndu-se prin interesul față de mijloacele plastice de exprimare, față de întrebuintarea figurilor de stil și în special a metaforei. Limbajul interior joacă un rol din ce în ce mai important în exprimarea gândirii. Dezvoltarea acestuia influențează și gradul de comunicabilitate: preadolescenții sint nevoia și-și împărtășesc între ei ideile, raționamentele, stările sufletești. Aprecierea estetică începe să fie influențată de aprecierea rațională — nu numai frumusețea imaginii, ci și frumusețea cuvîntului îi atrag. Încep să fie atenți la descrieri de natură și de stări sufletești — unii devin chiar „poeti“ —, dar nu reușesc să exprime întotdeauna prin cuvinte emoțiile estetice. Se menține interesul pentru poezie, dar mai mult pentru cea epică și pentru cea satirică; din poezia lirică nu gustă decît poezia despre natură, pentru că versurile închinete descrierii sentimentelor umane le sint încă puțin accesibile.

Interesul pentru acțiune și subiect rămîn predominante — de unde o adevărată pasiune pentru literatura de aventuri —, dar le reține atenția și literatura care dezvoltă temele de atitudine: datorită prieteniei, viața în colectiv.

Prețuiesc personajele eroice, cu voință, care luptă pentru o cauză nobilă, și încearcă să le pătrundă lumea interioară, căci în lectură preadolescentul începe să caute răspuns la întrebările vieții.

Lectura devine mai cultă, apar primele deprinderi de muncă intelectuală: învață să prezinte o carte, reține corect numele autorului și titlul cărții, fac deosebiri între ediții, întocmesc recenzii, referate, comunicări la cercurile de specialitate, lucrează cu bibliografia. Îndrumarea către cartea de referință trebuie să fie făcută, la această vîrstă, din ce în ce mai perseverent. Trec de la citirea fragmentară — impusă oarecum și în programa școlară — la citirea integrală a unor opere voluminoase.

La această vîrstă, educatorii trebuie să combată cu hotărîre unele defecte de lectură: citirea pe sărite a cărții, ignorarea descrierilor de natură și de stări sufletești, necercetarea cărții de informare pentru găsirea sensurilor necunoscute ale cuvintelor etc.

Lectura începe să influențeze alegerea profesiei ca la rîndul ei, să fie selecționată în virtutea preocupărilor extrașcolare ale elevului.

Jocuri distractive

De libris

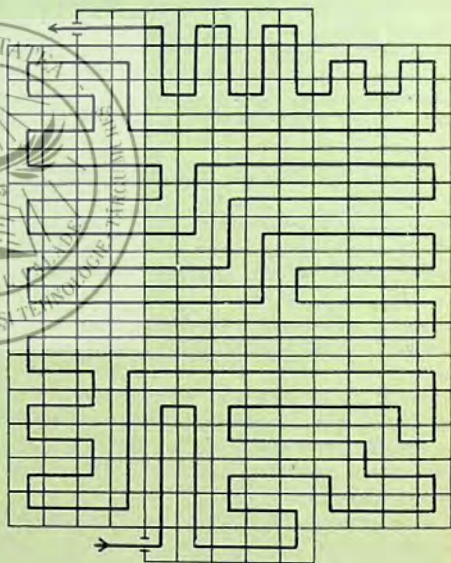
(Fuga consoanelor)

—A— —EA —U—Ă Î— —O— UIE
— —E O — —IE—E—IE;
O — —IE—E—IE —U OA—E Î— —O—
UI O— A— —E —U—A.

Dintr-o „eroare tipografică“ textul de mai sus a apărut fără consoane. Dacă se va completa cu consoanele respective, se va afla un aforism al filozofului român Vasile Conta.

Costel CERNAT

Soluția jocului din nr. 7: Biblioteci celebre (Labirint)

Bibliotecile :

1. ALEXANDRIA;
2. NINIVE;
3. ULPIA;
4. AMBROSIANA;
5. MARCIANA;
6. LAURENTIANA;
7. MAZARIN;
8. NAȚIONALĂ;
9. BRITISH MUSEUM;
10. BODLEIANA;
11. CONGRESULUI;
12. LENIN;
13. RUMIANȚEV;
14. SALTĪKOV SCEDRIN;
15. JAGELONA;
16. LOVANIUM;
17. KIRIL I. METODI;
18. APOSTOLICA;
19. TELEKI BOLYAI;
20. BATHYANEUM;
21. ASTRA.

Preadolescența este vârsta de bază a pionieriei, dar și vârsta la care copiii se pregătesc pentru intrarea în organizația revoluționară de tineret, fapt care marchează puternic evoluția psihică și comportamentul lor. În lectură, activitatea pionierească și pregătirea pentru intrarea în U.T.C. sînt prezentate în interesul crescînd față de teme politice, față de cartea cu subiecte din lumea contemporană, față de presa pionierească și de tineret. În această perioadă trebuie să-și facă apariția în lectura preadolescentului cartea social-politică și ideologică accesibilă lui.

Indrumarea bibliotecarului trebuie să se îndrepte către fixarea definitivă a deprinderilor de lectură și informare, pentru întărirea muncii independente cu cartea, căci la sfîrșitul dificilei perioade a preadolescenței cititorii-copii trec în grija serviciilor de bibliotecă pentru maturi, pe care trebuie să le utilizeze în continuare, permanent, cu maximă eficacitate.

Fig. 1. Primul ex libris
al lui Ion Cantacuzino

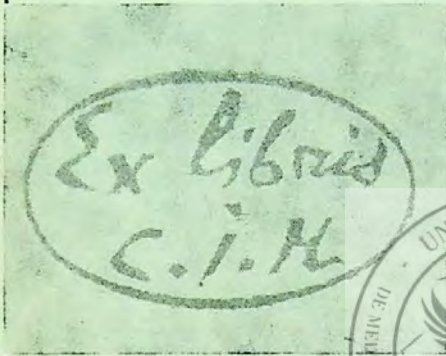

Fig. 2. Primul ex libris
al lui C. Ionescu-Mihăiești

Fig. 3. Al doilea ex libris
al lui C. Ionescu-Mihăiești

106

В Н О М Е Р Е

<p><i>В духе национальной партийной конференции (группировка материалов)</i></p> <p><i>Международный год книги: „Книги для всех“ (группировка материалов)</i></p> <p>Ион СТОЙКА: <i>Некоторые вопросы развития коллекций в университетских библиотеках</i></p> <p>Алекс. К. АНДРИАН: <i>Новые вспомогательные таблицы, включен-</i></p>	<p>513</p> <p>517</p> <p>534</p>	<p><i>ные в универсальную десятичную классификацию (II)</i></p> <p><i>Международный семинар библиотекарей развивающихся стран Азии и Африки. Москва-Ташкент-Самарканд, 18—28 апреля 1972 г.</i></p> <p>Джеордже СЕБАСТЬЯН: <i>Хроника международного года книги-1972</i></p> <p>Мария ВУЛКУ: <i>Василе Пырван-организатор библиотек</i></p> <p>Иоан КОМША: <i>Фолкнер-новатор искусства повествования</i></p>	<p>543</p> <p>550</p> <p>552</p> <p>554</p> <p>556</p>
---	----------------------------------	--	--

SOMMAIRE

SUMMARY

<p><i>Dans l'esprit de la Conférence Nationale du Parti Communiste Roumain (Un montage)</i></p> <p><i>L'Année Internationale du Livre. „Le Livre pour Tous“. (Un montage)</i></p> <p>Ion STOICA: <i>Quelques problèmes concernant le développement des collections des bibliothèques universitaires</i></p> <p>Alex. C. ANDRIAN: <i>Indices auxiliaires récemment introduits dans la classification décimale universelle (II)</i></p> <p><i>Le séminaire international des bibliothécaires des pays en voie de développement de l'Asie. Moscou-Tashkent-Samarkand, 18—28 avril, 1972</i></p> <p>George SEBASTIAN: <i>Chronique de l'Année Internationale du Livre — 1972</i></p> <p>Maria VULCU: <i>Vasile Pârvan — organisateur de bibliothèque</i></p> <p>Ioan COSMA: <i>Faulkner — innovateur de l'art narratif</i></p>	<p>513</p> <p>517</p> <p>535</p> <p>543</p> <p>550</p> <p>554</p> <p>556</p>	<p><i>Keeping to the Spirit of the National Conference of the Romania Communist Party (Selection of items)</i></p> <p><i>The International Year of the Book. „Books for All“. (Selection of items)</i></p> <p>Ion STOICA: <i>Some Problems Concerning the Growth of University Libraries' Collections</i></p> <p>Alex. C. ANDRIAN: <i>Auxiliary Numbers Recently Introduced Into the Universal Decimal Classification (II)</i></p> <p><i>The International Seminar of Librarians from African and Asian Developing Countries. Moscow-Tashkent-Samarkand, April 18—28, 1972</i></p> <p>George SEBASTIAN: <i>Reports on the International Year of the Book — 1972</i></p> <p>Maria VULCU: <i>Vasile Pârvan — Library Organizer</i></p> <p>Ioan COSMA: <i>Faulkner — Innovator of the Narrative Art</i></p>	<p>513</p> <p>517</p> <p>534</p> <p>543</p> <p>550</p> <p>552</p> <p>554</p> <p>556</p>
---	--	---	---

REDACȚIA :

Str. Biserica Amzei nr. 5 — 7, sectorul 1, București. Oficiul poștal 22. Telefon 13.70.27

COLEGIUL DE REDACȚIE

{ George BAICULESCU, Dumitru BĂLAEȚ, Virgil CANDEA, Ion CIOTLOȘ, Antoanela CORVĂTESCU-TOFAN (redactor șef rubrică), Ștefan GRUIA (redactor șef), Alexandru IONAȘCU, Atanase LUPU, Gheorghe MAXIM, MĂSZĂROS József, Anne-Marie MIHIȚ (secretar de redacție), Constantin NEGULESCU, Gernot NUSSBÄCHER, Nicolae ONIGA, Mihai PETRESCU, Angela POPESCU-BRĂDICENI, Dan SIMONESCU.

